

LAVEX info

LANOVÁ DOPRAVA • CESTOVNÝ RUCH
MANAŽMENT • MARKETING

ROČNÍK XXXIII • 2/2006

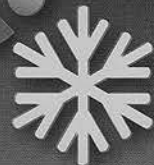

4-CLD Oravice

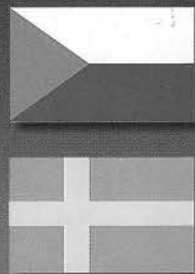

 Doppelmayr®

AUDRY

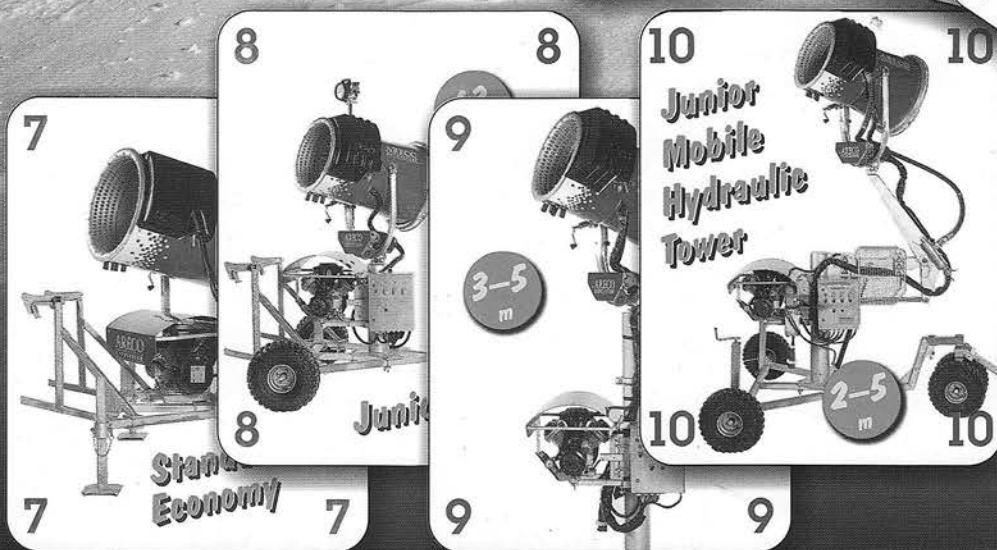

ARECO SNOWSYSTEM

www.arecosnow.cz • areco@audry.cz

Naše trumfy

Oskara Nedbala 1131 • 500 02 Hradec Králové
Tel./Fax: +420 495 211 747 • Mobil: +420 603 226 386

VIČEK CUP 2002

LAVEX - INFO • ROČNÍK XXXIII • 2/2006

Vydáva

LAVEX, Lanovky a vleky,
záujmové združenie na Slovensku,
Liptovský Mikuláš vo vydavateľskej
a reklamnej agentúre STEFANI,
Junácka 6, 832 80 Bratislava.
Tel./fax: 02/4924 9590,
Mobil: 0903 165 032

Šéfredaktorka

Miroslava Čerňanská

Redakčná rada

Ing. M. Grešo - predseda,
členovia: M. Čerňanská,
A. Červenková, Ing. J. Gavalier,
Ing. arch. V. Horák, Ing. J. Hulla,
Ing. J. Kríž, CSc., Ing. L. Mačičák,
Ing. V. Obdržálek, M. Štefaničková

Adresa redakcie

LAVEX, Ul. M. Pišúta č. 5,
031 01 Liptovský Mikuláš,
tel.: 044/5520 460, 5621 682
fax: 044/5522 017
e-mail: lavex@slovanet.sk
internet: www.lavex.sk

Tlač

TYPOPRESS, s. r. o., Ul. J. Žuffu 5,
031 01 Liptovský Mikuláš
tel.: 044/5514 395
tel./fax: 044/5541 490
e-mail: typopress.lm@stonline.sk

Registračné číslo

396/91

Ročné predplatné na 4 čísla

300 Sk

ISSN č. 1336-1953

Inzerenti čísla:

AUDRY
DOPPELMAYR
GEMINI
OL TRADE
POMA
TECHMONT
TECHNOALPIN

ob. s. 2
ob. s. 1
ob. s. 3
s. 27
ob. s. 4
s. 20
s. 13

6 Preteky lanovkárov a vlekárov

18 Zo života našich stredísk - SKIPARK Vyšné Ružbachy

20 Lanovkári, ako ich nepoznáme

21 Premeny lanoviek Vrátna - Chleb

OBSAH

O zimnej sezóne 2005/2006	
- po zimnej sezóne	2, 3
Náš hosť	3, 4
Z činnosti združenia	5-11
Oznamy a informácie	12-17
Z kroniky lanovkárov	17
Zo života našich stredísk	18, 19
Lanovkári, ako ich nepoznáme	20-21
Premeny lanoviek	21, 22
POMA info	23
Doppelmayr informuje	24, 25
30 rokov YORK Neige	26
Kässbohrer info	28, 29
TATRAPOMA v ruskom Petrohrade	30
Z informácií spoločnosti Sitour	31, 32
Najprv pozeraj, potom choď! - Look B4 you go!	32

O zimnej sezóne 2005/2006 - po zimnej sezóne

Aj keď názov článku hovorí o zimnej sezóne po zimnej sezóne, v čase písania tohto príspevku boli ešte v prevádzke strediská Štrbské Pleso, Jasná, Roháč, Martinské hole. Zimná sezóna je už za nami. Hneď v úvode by som chcel zdôrazniť, že po prvý raz v histórii Slovenska, ba aj bývalého Československa, pribudlo za rok šesť lanových dráh: lanovka v Bratislave na Kamzík, LD Telemix Donovaly, LD na Chleb, LD na Kubínsku hoľu, LD v Oraviciach, LD vo Valčianskej doline. Táto skutočnosť len potvrdzuje, že Slovensko má veľmi dobré podmienky na rozvoj zimného cestovného ruchu a prevádzkovatelia stredísk pochopili, že bez moderných technológií, či už v oblasti lanoviek a lyžiarskych vlekov, technického zasnežovania, úpravy lyžiarskych tratí atď., nie je možné ponúkať kvalitné služby v oblasti zimného cestovného ruchu, na ktoré je návštevník zvyknutý v alpských štátoch, v alpských strediskách a považuje to za samozrejmosť.

Zimnú sezónu môžeme v rámci Slovenska považovať za jednu z najúspešnejších, či už z hľadiska spomínaných investícií nielen do oblasti lanoviek a lyžiarskych vlekov, ale aj do oblasti technického zasnežovania i doplnenia stredísk najmodernejšími snežnými pásovými vozidlami na úpravu lyžiarskych tratí, informačnými technológiami, domácou a zahraničnou prezentáciou stredísk a marketingom. K úspechu zimnej sezóny pomohol aj dostatok prírodného snehu a veľmi priaznivé klimatické podmienky. Takmer všetky strediská, od najväčších cez stredné a malé, konštatovali nárast návštevnosti, či už domácich alebo zahraničných návštevníkov, čo prispelo aj k nárastu obratu. Mnohé strediská ponúkajú možnosť využitia termálnych kúpalísk a rôznych aktivít s tým spojených, čo je raritou v Európe pri ponuke služieb zimného cestovného ruchu aj v porovnaní s alpskými strediskami.

V tejto zimnej sezóne vstúpil do platnosti aj novelizovaný zákon o horskej záchrannej službe, ktorý ukladá prevádzkovateľom lyžiarskych tratí aj zodpovednosť za značenie, úpravu lyžiarskych tratí, pravidlá správania sa lyžiarov na lyžiarskych tratiach a pod. V tejto oblasti ZZ LAVEX v spolupráci s firmou Sitour pružne zareagovali na situáciu a v mnohých lyžiarskych strediskách na Slovensku už mali vyznačené lyžiarske trate,

inštalovali sa pravidlá správania sa na lyžiarskych tratiach, informačný a orientačný systém a pod. Vo viacerých lyžiarskych strediskách pribudli ponuky pre snoubordistov, keďže záujem o tento druh lyžovania narastá.

Aj v ďalších strediskách by veľmi radi vyčlenili samostatné trasy, resp. lyžiarske trate pre snoubordistov, žiaľ, stále na Slovensku v strediskách, ktoré sa nachádzajú v národných parkoch (NP) a chránených krajinných oblastiach (CHKO), pretrvávajú obrovské prekážky zo strany ochrancov, ktorí bránia ďalšiemu rozvoju zimného cestovného ruchu. Aj keď takmer vo všetkých najväčších lyžiarskych strediskách najskôr existovali lyžiarske trate, lanovky a lyžiarske vleky a až potom vznikali NP a CHKO, pri ich vzniku sa nerešpektoval už na ten čas pomerne vysoký stupeň urbanizácie územia, a teda logicky nemali byť zahrnuté do NP a CHKO.

Zimná sezóna 2005/06 v plnej miere prakticky potvrdila to, o čom sa už veľa rokov hovorí, že Slovensko je krajinou ako stvorenou pre cestovný ruch. Žiaľ, tejto problematike sa zo strany najvyšších orgánov Slovenskej republiky nevenuje toľko pozornosti, koľko si táto oblasť zaslúži. Veď len porovnanie percenta tvorby HDP s krajinami V4, t. zn. s Maďarskom, Poľskom, Českom, vychádza pre Slovensko veľmi negatívne. Už v týchto krajinách je tvorba HDP z cestovného ruchu 4 – 5 ráz vyššia ako na Slovensku, nehovoriac o priemere v Európskej únii, kde je to priemerne 10 a viac ráz vyššie.

Aj keď hovoríme o veľkej úspešnosti ukončenej sezóny, nedá mi nespomenúť najväčšie problémy dobudovania stredísk zimného cestovného ruchu, ku ktorým patrí najmä otázka doriešenia vzťahu ochrany prírody a ďalšieho rozvoja stredísk zimného cestovného ruchu na Slovensku.

V uplynulom roku 2005 vláda SR schválila *Návrh systémových opatrení na riešenie obmedzení rozvoja podnikateľského prostredia a cestovného ruchu z pohľadu ochrany životného prostredia.*

Tieto systémové opatrenia boli zhrnuté do siedmich bodov, kde boli uložené jednotlivým orgánom štátnej správy a jednotlivým ministerstvám spracovať harmonogram krokov na realizáciu týchto systémových opatrení a potom zabezpečiť ich realizáciu. Spomeniem aspoň najdôležitejšie z týchto systémových opatrení, ktoré sa týkajú zimného cestovného ruchu:

- prehodnotiť počet a súčasné hranice všetkých NP a CHKO na Slovensku so zámerom upraviť stupne ochrany prírody a s cieľom prísne chrániť iba skutočne významné územia a znížiť stupeň ochrany v urbanizovaných lokalitách.

- pri spracovaní návrhu jednotlivých zón na území NP a CHKO vychádzať z dokladovaných prírodných hodnôt a zohľadniť aj súčasný stav a plánovaný rozvoj podnikateľských aktivít na ich území.

Toto sú podľa nás najdôležitejšie opatrenia, ktoré treba neodkladne – urýchlene riešiť, aby sme sa aj v zimnom cestovnom ruchu posunuli ďalej.

Žiaľ, nepoznáme ďalší osud materiálu, ktorý Ministerstvo hospodárstva SR predložilo a na tvorbe ktorého sme sa aj my – ZZ LAVEX v priebehu 2-3 rokov intenzívne podieľali.

■ Ing. Ján Gavalier

O tom sa podrobnejšie vyjadríme v ďalšom čísle nášho časopisu.

Na záver by som sa chcel poďakovať všetkým prevádzkovateľom lyžiarskych stredísk na Slovensku za dobrú prácu v zimnej sezóne 2005/06. Zostáva len veriť, že v tomto trende budeme pokračovať spolu aj naďalej. Veríme, že problémy, ktoré nás teraz trápia, sa aj vďaka našej iniciatíve a pomoci podarí v dohľadnom čase vyriešiť k spokojnosti prevádzkovateľov lyžiarskych stredísk na Slovensku.

Dovidenia v zimnej sezóne 2006/2007. ■

Ing. Ján Gavalier,
predseda predstavenstva ZZ LAVEX

ZUSAMMENFASSUNG

Der Vorsitzende des Vorstandes des Interessenverbandes LAVEX Ing. Ján Gavalier bewertete die vergangene Wintersaison in den slowakischen Skizentren. Neben der erhöhten Besucherzahl wurde die Tatsache, dass in der Slowakei sechs neue Seilbahnen gebaut wurden, sehr hoch geschätzt.

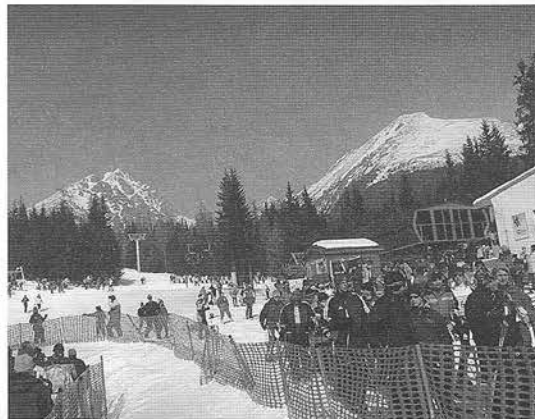
SUMMARY

President of the association LAVEX Ing. Ján Gavalier evaluates the last winter season in the Slovak ski resorts. Besides the increased attendance rate experienced by the resorts, he highlighted mainly the fact that in 2005, six new cableways were built in Slovakia.

V prospech rozvoja lyžiarskych stredísk na Slovensku

Koncom apríla 2006 prešla médiami správa o tom, že štyri najväčšie lyžiarske strediská na Slovensku sa spojili, aby vytvorili tlak na vládu pri podpore rozvoja cestovného ruchu. Od vlády nežiadajú financie, ale lepšie zákony a post splnomocnenca vlády pre cestovný ruch, ktorý by pomohol riešiť problémy jeho ďalšieho rozvoja na Slovensku.

Ide o spoločnosť J and T, ktorá prostredníctvom Tatranských lanových dráh prevádzkuje vo Vysokých Tatrách pozemnú lanovku Starý Smokovec – Hrebienok, kabínkové lanovky z Tatranskej Lomnice na Skalnaté Pleso, zo Skalnatého Plesa na Lomnický štít, sedačkovú lanovku Skalnaté Pleso – Lomnické sedlo a ich príslušné lyžiarske trate; ďalej je to 1. tatranská, a. s., s lyžiarskym areálom Park Snow Štrbské Pleso, stredisko Park Snow Donovaly, akciová spoločnosť Jasná, a. s.,

Náš host

Nízke Tatry a lyžiarske stredisko Snow Paradise Veľká Rača – Oščadnica. Podľa odhadov združenia, ktoré tieto strediská založili, do piatich rokov by sa počet horských dopravných zariadení na Slovensku mal zdvojnásobiť, obrat lyžiarskych stredísk strojnásobiť a cestovný ruch by mal vytvoriť 20 tisíc pracovných miest.

Všetci zástupcovia uvedených stredísk potvrdili investičné zámery v hodnote 5 až 8 miliárd korún, zvyšok by mali tvoriť vyvolané investície. Celkom by do lyžiarskych stredísk v najbližších 5 rokoch mali prísť priame aj vyvolané investície v rozsahu asi 1,5 miliardy eur, čo je približne 50 až 60 miliárd korún. Ako jeden z príkladov uviedli výstavbu novej lanovej dráhy na Donovaloch za 200 miliónov, ktorá podnietila príchod ďalších investorov, ktorí tu plánujú postaviť ubytovacie zariadenia za stovky ďalších miliónov.

Prirodzene, ihneď na túto výzvu zareagovali ochranári, ktorí sa vyslovili, že s rozvojom by súhlasili, ale iba mimo chránených území.

Aké boli stanoviská niektorých členov vlády? Minister hospodárstva SR Jirko Malchárek prostredníctvom televíznej obrazovky na otázku, či vláda zaradí ako svoju prioritu cestovný ruch, odpovedal: „Naša vláda má stanovené dve priority – dobudovanie diaľnic a zvýšenie vzdelanosti. Nemôžeme si dávať desať priorít, potom by to už neboli priority.“

Podpredseda vlády a minister financií Ivan Mikloš na otázku, či vláda plánuje vymenovať splnomocnenca pre cestovný ruch ešte pred voľbami, reagoval slovami: „Je to zaujímavá myšlienka, budeme sa ňou seriózne zaoberať.“ Avšak podľa informácií, ktoré prebehli v tlači, touto výzvou sa bude pravdepodobne zaoberať až nová vláda, ktorá vznikne po júnových voľbách. ■

-red-

Ústupok zo strany ochrany

Dlhoročné snahy investorov v cestovnom ruchu, dosiahnuť rokovaniami s ochranou prírody posun hraníc v chránených územiach, zaznamenali prvé výsledky. Zo 101 projektov, kde obce a podnikatelia žiadali znížiť stupeň ochrany, prípadne vyňať územie z ochrany, ustúpila ochrana prírody v 40 lokalitách, v ktorých sa bude meniť stupeň ochrany. Najviac lokalít, kde sa môže časť územia vyňať z chránených území alebo aspoň znížiť stupeň ochrany v päťstupňovej škále, je v štyroch národných parkoch - vo Veľkej a Malej Fatre a vo Vysokých a Nizkých Tatrách. Najmenšie problémy boli pri znižovaní z 3. či 2. stupňa o jeden stupeň nadol. Ochránári však naďalej odmietajú ústupky ak ide o národné parky a najvyšší - 5. stupeň ochrany.

Niektoré územia, kde ochrana ustúpila investorom:

Banskobystrický kraj

Banská Bystrica: Turecká (NP Veľká Fatra)
Banská Štiavnica: Svätý Anton, Štiavnické Bane (CHKO Štiavnické vrchy)

Prešovský kraj

Kežmarok: Osturňa (TANAP)
Poprad: Batizovce, Štola, Vysoké Tatry (TANAP)

Žilinský kraj:

Čadca: Oščadnica (CHKO Kysuce, NPR Javorníky)

Martin: Necpaly, Turany (NP Malá Fatra)
Ružomberok: Liptovská Osada, Liptovské Revúce (NP Veľká Fatra)

Žilina: Terchová (NP Malá Fatra)
Liptovský Mikuláš: Demänovská dolina (NAPANT)

Na Orave, v malebnom kraji na severe Slovenska, sa nachádza oblasť Oravice. Práve tento kraj, ktorý svojou rázovitosťou a tradíciou nadväzujúcou na bezprostredný hraničný styk s Poľskou republikou, sa stal motívom pre vybudovanie rekreačného centra relaxácie, oddychu, pohody a vytvorenia širokého využitia rozvoja turistického ruchu... S týmito slovami nás privítal náš dnešný host JURAJ CHOMA, autor myšlienky vybudovania rekreačného komplexu a súčasne hlavný manažér celého projektu pri našej návšteve v centre areálu v Oraviciach. Po roku 1989, po zmene pomerov v spoločnosti, začal Juraj Choma aktívne podnikáť. Podnikateľskými aktivitami nadviazal na prechádzajúce pôsobenie, ktoré smeroval do oblasti výstavby ekologických stavieb zameraných na ochranu životného prostredia.

■ Ako sa zrodila myšlienka vystavať v stredisku také zariadenia, ktoré by poskytovali služby návštevníkom v letnom i zimnom období?

Myšlienka zrodu vystavať v Oraviciach rekreačný komplex sa vo mne zrodila v roku 1995, avšak pre nezmyselné spory o katastrálne územie zostala len v teoretickej rovine. Po vyriešení vlastníckych práv, keď sa vlastne potvrdila historická pravda, že katastrálne územie patrí mestu Tvrdošín, začal som intenzívne pracovať na príprave projektu s maximálnym využitím geotermálnej vody. Myšlienka sa zhmotnila do projektu širšej urbanistickej štúdie, ktorá zahŕňa celkový komplex výstavby rekreačného areálu. V rámci realizácie zámeru sme pod názvom Hotel a hotelový komplex Meander Park Oravice začali v júni 2004 s výstavbou I. etapy komplexu. Zariadenie sme uviedli do prevádzky v marci 2005, pričom vzhľadom na objem vykonaných prác sa nebojím použiť prirovnanie, že to bolo v rekordnom čase. Dnes môžem povedať, že dielo je prezentáciou architektúry a zároveň dôstojným a reprezentatívnym areálom, ktorý spĺňa nároky aj tých najnáročnejších návštevníkov. Výstavbu aquaparku, tak ako ho väčšina návštevníkov nazýva, sme financovali z vlastných a úverových zdrojov. Musím pripomenúť, že v počiatočných fázach možnosti zabezpečovania úverového finančného krytia sme pôsobili voči financujúcim bankám skôr dojemom, v ktorom zo strany bánk prevládala opatnosť. Tú spôsobili určité riziká spojené s realizovanými projektmi iných podobných zariadení, na ktoré banky poskytli úverové zdroje. Treba zdôrazniť, že v tomto nám významne pomohla Dexia Banka Slovensko, ktorá poskytla úverové zdroje na financovanie výstavby aquaparku. Banku sme presvedčili najmä argumentmi, že s projektom to naozaj myslíme vážne. Dnešná situácia je úplne iná a myslím si, že ktorákoľvek banka by sa rada podieľala na financovaní II. etapy výstavby aquaparku.

Tak ako život prináša zmeny a každá pozitívna zmena môže vyústiť do spojenia dobrých vecí prinášajúcich úžitok, mojou ďalšou úvahou bolo vytvoriť prostredie, v ktorom návštevník nájde nielen využitie v spomínanom aquaparku, ale aj možnosť v rámci jedného areálu si počas

■ Juraj Choma

zimnej sezóny spríjemniť pobyt na svahu lyžovaním. Tým nechcem povedať, že ide o zásadnú zmenu, nakoľko zámer lyžiarskeho strediska je súčasťou celkového komplexu. Skôr by som povedal, že táto zmena nastala v časovom uprednostnení daného zámeru. Aj tento plán sa stal realitou a skutočne sa začal naplňovať. Prípravné práce sa začali výberom lokality, v ktorej by mal byť vybudovaný lyžiarsky areál.

■ Ako by ste zhodnotili ústretovosť zainteresovaných orgánov a inštitúcií, štátnych aj verejných, pri získavaní všetkých povolení a rozhodnutí súvisiacich s týmto náročným investičným zámerom?

V tejto súvislosti musím poznamenať, že hoci máte dobrý zámer, alebo chcete urobiť pre dobro prospešnú vec, často to nestačí. Predovšetkým musíte nájsť aj pochopenie a ústretovosť ľudí v inštitúciách, kde myšlienku podporia a vytvoria pre jej naplnenie priaznivé podmienky. Aby ste mohli niečo vybudovať, základom je v prvom rade záujmové územie, a to v takom rozsahu, aby ste bez akýchkoľvek problémov mohli uskutočniť svoj zámer. Miesto, na ktorom sa nachádzame, je miestom, ktoré po každej stránke spĺňa tieto požiadavky a je priestorom zaručujúcim ďalší rozvoj. Tu musím zdôrazniť, že bez úzkej spolupráce s mestom Tvrdošín, najmä s primátorom mesta Ing. Ivanom Šaškom, ktorý jednoznačne podporoval rozvoj cestovného ruchu v Oraviciach, by celý zámer zostal len v myšlienkach. Rovnako sme našli pocho-

penie aj v štátnej správe, najmä na úseku ochrany prírody. Pre ilustráciu uvediem, že na zámer výstavby aquaparku a výstavby lyžiarskeho strediska boli vypracované dve samostatné štúdiá posúdenia vplyvu na životné prostredie. V tomto smere som nekompromisný a pokiaľ to vyžaduje zachovanie a ochrana prírody a prírodného bohatstva a sú na to objektívne dôvody, viem ich rešpektovať. Tak to bolo aj v prípade výstavby aquaparku a lyžiarskeho strediska. Výstavba lyžiarskeho strediska sa začala budovať pod názvom Meander Skipark. Prečo takýto názov? Najmä z toho dôvodu, že obe strediská sú zariadeniami, ktoré poskytujú oddych a relax, obe sú takmer v bezprostrednej blízkosti, takže návštevník ich nemôže prehliadnuť a v konečnom dôsledku to v spojení vody a snehu vyúsťujúce do pohody a spokojnosti klienta. Nedá mi, aby som nevysvetlil, prečo obe zariadenia majú vo svojom názve slovo meander. V minulosti bol na celom území, na ktorom sa nachádzame, potok, ktorý aj teraz má svoje pevné koryto. Práve tento potok si dlhé roky hľadal cestu svojho koryta, menil ju podľa podmienok prírody, teda, ľudovo povedané, meandroval.

■ Vráťme sa trochu podrobnejšie k výstavbe lyžiarskeho strediska. Čo všetko ste vybudovali?

V rámci výstavby lyžiarskeho strediska sa nám podarilo vybudovať 4-miestnu sedačkovú lanovku s odpojiteľným uchytaním, typ 4CLD, ktorá má okrem iného aj vyhrievané sedačky. Musím povedať, že od počiatku prípravných prác som bol pevne rozhodnutý, že dodávateľom lanovky bude firma Doppelmayr. K tomuto presvedčeniu som dospel najmä tým, že výrobca Doppelmayr je absolútne svetovou špičkou vo výrobe lanových dráh. Otázkou potom už bolo len vybrať vhodný typ pre dané miestne podmienky. Dĺžka lanovej dráhy je 1 027,31 m, prevýšenie 230 m, kapacita prepravovaných osôb je 2 400 za hodinu a maximálna rýchlosť 5,3 m/s.

Som presvedčený, že tieto parametre sú dostatočnou zárukou zabezpečenia pohodlnosti a plynulosti prevádzkovania lyžiarskeho strediska. Stavebné práce sme pre montáž lanovej dráhy vykonali vlastnými kapacitami, nakoľko disponujeme jednak profesijnými, ale aj technickými kapacitami na dobrej úrovni. Chcem zdôrazniť, že počas realizácie stavebnej časti sme sa ani jediným dňom nedostali do omeškania oproti schválenému harmonogramu výstavby. Možno tu vzniká otázka, prečo sme nestihli termín otvorenia ešte v roku 2005, kedy sa zvyčajne začína lyžiarska sezóna. Príčinou nebolo nezvládnutie náročných úloh, či už v stavebnej alebo technologickej časti, ba naopak, bolo aj veľmi priaznivé jesenné počasie, ktoré umožňovalo vykonávať všetky práce bez akéhokoľvek obmedzenia.

Problémom bolo financovanie dodávky lanovej dráhy. Nebudem tu rozvádzať, aké problémy pri financovaní sme museli prekonávať, čo všetko sme museli podstúpiť, aby sme sa dozvedeli, že na tento projekt nám neposkytnú úverové zdroje. Podotýkam, že financovanie celého lyžiarskeho strediska je rovnako ako pri aquaparku financované z vlastných zdrojov

a z úverových zdrojov. Skutočnosť, že úverové zdroje nám neposkytnú, nás vrátilo v podstate na začiatok. Nastala situácia, resp. stav, ktorý by som už v budúcnosti nechcel zažiť a ani ho nikomu nepražem.

Na jednej strane firma Doppelmayr dodávky dodala len do výšky zaplateného plnenia a na druhej strane sa znovu otvárala cesta na získanie úveru. Znovu to bola Dexia Banka Slovensko, ktorá, a to v tomto prípade výnimočným prístupom, pochopila celú vec, pričom pragmatickým prístupom doslova v krátkom čase nám poskytla úverové zdroje tak, aby sme mohli pokračovať vo výstavbe a dodávke lanovej dráhy. Myslím si, že sme presvedčili a dokázali, že sme schopní riešiť aj takéto náročné situácie. Chcem podotknúť, že firma Doppelmayr bola v tomto prípade opatrná či skôr nedôverčivá. Ale to všetko je už za nami!

Postaviť sedačku, to ešte nestačí. Na to, aby stredisko bolo plne funkčné, treba aj ďalšie súvisiace činnosti. Jednou z nich je aj systém zasněžovania. V našom prípade sme sa rozhodli pre firmu Sufag. Dnes môžem povedať, že tento systém je bezkonkurenčný a ponúka maximálne využitie s plnoautomatickou prevádzkou. Avšak aj pri jeho výstavbe a, najmä, pri prvom spúšťaní, sme narazili na nepredvídateľné problémy, ktoré spočívali v nevhodnom dodanom potrubnom rozvode, najmä v spojovacom materiáli. Za neskutočne náročných klimatických podmienok sme takmer pri teplotách pod -20°C vymieňali potrubné rozvody. Avšak aj túto náročnú situáciu sme zvládli.

Popri všetkých problémoch sme pamätali, že súčasťou dobrého vybavenia strediska je aj poskytovanie stravovacích a ubytovacích služieb. Priamo v areáli sme vybudovali reštauráciu a ubytovacie kapacity. Súčasne sme otvorili lyžiarsku školu a požičovňu lyží, kde poskytujeme lyžiarsky servis. Preto, aby stredisko bolo zabezpečené aj ochranou zdravia lyžiarov v prípade úrazu alebo zranenia, zabezpečili sme po celú sezónu prítomnosť členov profesionálnej horskej služby. Musím povedať, že v prvom rade sme sa snažili zabezpečiť činnosť slovenskej horskej služby z blízkeho okolia, avšak, po všetkých možných rokovaniach, bolo naše snaženie neúspešné. Vo veľmi krátkom čase sa nám bez akýchkoľvek problémov pôdarilo túto činnosť zabezpečiť poľskými členmi horskej služby. Za uplynulú sezónu sme mali dve ťažšie zranenia, ktoré boli bez akýchkoľvek problémov riešené prevozom zranených priamo do poľskej nemocnice. Sme schopní zvládnuť a zabezpečiť aj prístátie vrtuľníka rýchlejšej záchrannej služby.

■ Kedy ste začali s prevádzkou lyžiarskeho strediska a ako ste sa stihli na prevádzku pripraviť?

Stredisko sme uviedli do prevádzky 10. februára 2006. Predtým sa však vykonali náročné skúšky Úradu pre reguláciu železničnej dopravy. Treba zdôrazniť, že sme prešli bez akýchkoľvek vážnych problémov, pre ktoré by sme nemohli začať s prevádzkou. Celkový proces schvalovania lanovej dráhy bol okrem iného aj výsledkom odbornej spolupráce pri zabezpečovaní dokumentácie pre povolenie konanie, ktorú nám predkladal, zabezpečoval a upravoval na

slovenské podmienky zástupca firmy Doppelmayr Ing. Tomáš Fried.

Obsluha a prevádzka lanovej dráhy si vyžaduje vysokú profesijnú úroveň obsluhujúceho personálu. Tu nám vyšlo maximálne v ústrety ZZ Lavex a zabezpečilo komplexné vyškolenie všetkých pracovníkov podieľajúcich sa na prevádzke lanovej dráhy. Podotýkam, že takýto dobrý vzťah so združením Lavex bol aj dôvodom, že sme sa stali jeho členom.

Tohtoročná sezóna nám priniesla určité skúsenosti a poznatky. Dnes už viem, že musíme postaviť ďalšie, minimálne dva lyžiarske vleky, pričom jeden bude umiestnený v hornej časti, nakoľko táto časť je povahou terénu určená pre menej náročných lyžiarov. Druhý lyžiarsky vlek chcem postaviť v dolnej časti ako detský lyžiarsky vlek.

Na záver by som sa niekoľkými slovami zmienil aj o spoločnosti. Spoločnosť Meander Skipark je spoločnosťou, v ktorej pôsobí aj poľský spoločník – Malgorzata Tlalka Dlugosz. Jej meno je veľmi dobre známe v lyžiarskej, najmä profesionálnej verejnosti, a to najmä jej účasťou vo svetových pohároch v alpskom lyžovaní, kde dosiahla v európskom meradle veľmi dobré umiestnenia. Oceňujem jej účasť v našej spoločnosti, jej pôsobenie je zárukou toho, že naše lyžiarske stredisko bude dosahovať veľmi dobré podmienky pre poskytovanie lyžiarskych služieb.

Ďakujeme Jurajovi Chomovi za rozhovor a prajeme jemu i stredisku naplnenie všetkých plánov, veľa úspešných sezón a spokojných návštevníkov.

Miroslav Grešo

ZUSAMMENFASSUNG

Ein Gespräch mit dem Repräsentanten der Gesellschaft MEANDER SKIPARK Herrn Juraj Choma über den Ausbau des neuen Ski- und Rekreationsareals in dem malerischen Gebiet Orava (Nordslowakei). In der ersten Etappe wurden hier eine 4-Sesselschneiseilbahn und Skipisten gebaut, sowie künstliche Schneeverwaltung, Unterkunfts- und Verpflegungsmöglichkeiten und weitere Dienstleistungen eingerichtet. Da sich in diesem Areal eine Thermalquelle befindet, bereitet man hier den Ausbau eines Aquaparks vor. Die Skifahrenmöglichkeit und ein Thermalbad werden die Attraktivität des Areals erhöhen.

SUMMARY

Interview with the representative of the company MEANDER SKIPARK Oravice Mr. Juraj Choma about the new ski and recreation centre in the beautiful region Orava in the North Slovakia. In the 1st stage, a four-chair lift, downhill courses, artificial snow system, accommodation, catering and other services were built here. The presence of a thermal spring will be used, and an aquapark will be built. The combination of skiing and bathing increases attractiveness of the centre.

Z činnosti združenia

Rokovanie predstavenstva a dozornej rady

Konanie XXIII. ročníka tradičných pretekov lanovkárov a vlekárov bolo ako vždy príležitosťou na zasadnutie predstavenstva a dozornej rady ZZ LAVEX. Uskutočnilo sa 22. marca 2006 v hoteli Donovaly, v lyžiarskom stredisku Park Snow Donovaly. Rokovanie otvoril a prítomných členov privítal predseda združenia Ing. Ján Gavalier. Po krátkej informácii o programe rokovania odovzdal slovo riaditeľovi Ing. Miroslavovi Grešovi na kontrolu plnenia prijatých uznesení.

K danému bodu členovia zasadnutia konštatovali, že uznesenie č. 3/4/2004 c/2, ktoré sa týka prezentácie vybranej firmy počas tzv. Malých Dní lanoviek, je v tomto roku aktuálne, keďže v rámci Dní lanoviek a lyžiarskych vlekov, kedy sa nekoná medzinárodná výstava, je potrebné spestríť program o účasť firmy s ponukou výrobkov alebo služieb k aktuálnej problematike. Sekretariát združenia pri príprave podujatia bude rokovať s potenciálnymi záujemcami. Ostatné uznesenia boli splnené.

V ďalšom bode rokovania riaditeľ ZZ LAVEX predložil na schválenie návrh hospodárskych výsledkov združenia za rok 2005. Stručne zhodnotil uplynulý rok ako ekonomicky veľmi úspešný vzhľadom na splnenie očakávaného záujmu o 10. medzinárodnú výstavu horskej techniky Interlavex, ako aj zvýšené výnosy v oblasti odborných prehliadok a skúšok zariadení lanovej dopravy a v oblasti výchovy a vzdelávania odborných pracovníkov lyžiarskych stredísk. Súčasne však poznámenal, že určité rezervy pretrvávajú v oblasti školení pracovníkov lyžiarskej služby a pracovníkov obsluhy technického zariadenia, pre ktoré združenie vypracovalo učebné a školiace materiály, v uplynulom roku však o predmetné vzdelávanie nebol záujem. Na záver riaditeľ informoval, že podľa predložených hospodárskych výsledkov združenie dosiahlo pri celkovom stave 8 pracovníkov sekretariátu celkové výnosy vo výške 8 384 235,33 Sk, náklady činili 7 957 961,84 Sk, čím dosiahlo útočný zisk vo výške 426 273,49 Sk. Súčasne v súlade s uznesením valného zhromaždenia ZZ LAVEX sekretariát združenia pristúpil k odpisovaniu nedobytných pohľadávok, pričom za rok 2005 boli zúčtované opravné položky k nedobytným pohľadávkam vo výške 97 000 Sk. Členom predstavenstva a dozornej rady bol predložený návrh na schválenie a rozdelenie zisku.

Riaditeľ združenia podal aj podrobnú informáciu o organizačnom zabezpečení XXIII. ročníka

■ Ing. Miroslav Grešo

pretekov lanovkárov a vlekárov dňa 23. marca 2006 na Novej holi v stredisku Donovaly. Celkom sa na podujatie prihlásilo 429 účastníkov, z toho 309 sa prihlásilo na štart, čo predstavuje zastúpenie z 81 členských organizácií združenia. Ubytovanie a stravovanie účastníkov je v hoteli Donovaly, penzióne Javorinka a v Chate pod Magurou. Stavbu trate a meranie časov zabezpečuje spoločnosť Videocom. Ostatné technicko-organizačné zabezpečenie sa realizuje v spolupráci s lyžiarskym strediskom Park Snow Donovaly.

K bodu týkajúceho sa prípravy 35. ročníka Dní lanoviek a lyžiarskych vlekov, riaditeľ združenia pripomenul potrebu určenia termínu podujatia pre potreby jeho odsúhlasenia so zástupcami spoločnosti Jasná Nízke Tatry. Súčasne vyzval členov predstavenstva a dozornej rady k úvahám o téme odborného seminára, aby sa mohli osloviť a zabezpečiť prednášatelia.

Ing. Ladislav Jurdik podrobne informoval o projekte II. etapy kategorizácie lyžiarskych stredísk Slovenskej republiky. Okrem iného uviedol, že do projektu sa zatiaľ zapojilo 71 lyžiarskych stredísk. Dotazníky sa vyhodnocujú a výsledky budú spracované začiatkom mája t. r. Potom sa zverejnia na webových stránkach Sitour a ZZ LAVEX. Výsledky kategorizácie sa poskytnú aj Slovenskej agentúre pre cestovný ruch.

V bode rôzne vyjadril riaditeľ ZZ LAVEX potrebu revízie technickej normy STN 01 8027 Značenie zjazdových a bežeckých tratí a trás, ktorá bola schválená ešte v roku 1989. Podľa uvedenej normy sa vykonáva značenie zjazdových tratí v súlade s ustanovením paragr. 8 zákona č. 567/2005, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 544/2002 Z. z. o Horskej záchrannej službe. Norma je však značne zastaraná, pričom najmä časť Príloha neobsahuje množstvo dnes používaných grafických značiek a symbolov - preto je nevyhnutné pristúpiť k jej revízii. V zmysle uvedeného zákona odporučil aj rozšíriť obsah normy o problematiku zaistenia bezpečnosti lyžiarskych tratí.

Miroslav Grešo informoval aj o novom zákone č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Predmetným zákonom sa rušia osvedčenia, oprávnenia a preukazy právnických a fyzických osôb, vydané v súlade so zákonom č. 330/1996 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, a to najneskôr ku koncu roku 2007. V tomto roku musí preto združenie lanoviek a vlekov pre pokračovanie svojej činnosti v oblasti vykonávania odborných prehliadok a skúšok lyžiarskych vlekov a v oblasti výchovy a vzdelávania pracovníkov zabezpečiť nové oprávnenia, aby zaistilo plynulú prípravu odbornej spôsobilosti pracovníkov lyžiar-

skych stredísk a prípravu zariadení osobnej lanovej dopravy na nadchádzajúcu sezónu.

Členov predstavenstva a dozornej rady informoval aj o spolupráci ZZ LAVEX s Technickou univerzitou v Košiciach pri organizovaní XIV. medzinárodnej konferencie Výskum, výroba a použitie oceľových lán a dopravníkov, ktorá sa uskutoční v dňoch 17. – 20. októbra 2006 v hoteli Permon na Podbanskom. ZZ LAVEX okrem členstva v čestnom predsedníctve zabezpečuje odbornú prednášku a niektoré úlohy spojené s organizačnou prípravou programu konferencie.

Na záver zasadnutia riaditeľ ZZ LAVEX informoval o rokovaní so zástupkyňou Slovenskej agentúry pre cestovný ruch Ing. Beatou Lukáčovou o vzájomnej spolupráci pre ďalšie obdobie. Predstavenstvo ocenilo snahu generálnej riaditeľky SACR o spoluprácu so združením, výsledkom ktorej je o. i. záujem o inzerovanie v časopise LAVEX INFO. LAVEX ponúkol SACR priestor v časopise na publikovanie špeciálne zameraných informácií. SACR tiež podporuje vydanie aktualizovaného SKI atlasu Slovenska v spolupráci so SACR na základe dopytu zo zahraničia (workshopy, výstavy) a jeho distribúciu podľa dohody.

Predstavenstvo uvítalo vznik novej webovej stránky SACR www.slovakia-tourism.sk a na základe podnetu jednotlivých lyžiarskych stredísk odporučila rozšíriť informácie na stránke o aktuálny stav v zimných strediskách CR. Tieto informácie má v súčasnosti najkomplexnejšie spracované Sitour na www.holidayinfo.sk. Členovia predstavenstva odporučili SACR prevziať tieto informácie na vlastnú stránku a pokračovať v ďalšom rokovaní. Na základe dopytu zo zahraničia má ZZ LAVEX v spolupráci so SACR záujem o prezentáciu zimných stredísk CR na satelitnom kanáli TV I.

Po rozhodnutí predstavenstva o žiadostiach o prijatie nových členov a zrušení členstva pre organizácie, ktoré o to požiadali, ukončil predseda predstavenstva zasadnutie a prítomným poďakoval za aktívnu účasť.

M.G.

ZUSAMMENFASSUNG

Am 22. März 2006 fand im Skizentrum PARK SNOW Donovaly die Vorstands- und Ausschusssitzung statt. Dabei wurden die Tätigkeit und die Ergebnisse im Jahre 2005 ausgewertet. Während der Sitzung wurde auch das Projekt der Kategorisation der Skizentren in der Slowakei beurteilt. Für das Projekt interessieren sich mehr als 70 Winterzentren.

SUMMARY

On 22 March 2006, meeting of the directorate board and supervisory board of the association LAVEX took place in the ski resort PARK SNOW Donovaly, focused on the evaluation of the association's activities and economy results in 2006. At the meeting, also the 2nd stage of categorization of more than 70 Slovak ski resorts was discussed.

XXIII. ročník pretekov lanovkárov a vlekárov PARK SNOW DONOVALY

V dňoch 22. a 23. marca 2006 bolo lyžiarske stredisko Park Snow Donovaly miestom tohtoročného, už XXIII. ročníka pretekov lanovkárov a vlekárov. Toto tradičné podujatie organizované každoročne na konci zimnej sezóny opäť prilákalo na Donovaly rekordné množstvo účastníkov rozrastajúcej sa spoločnosti lanovkárov a vlekárov a ďalších, ktorí majú blízko k problematike OHDZ, lyžovaniu a službám zimného cestovného ruchu.

Lyžiarske stredisko Park Snow Donovaly sa stalo prvý raz miestom konania týchto pretekov v ich už dvadsaťtriročnej histórii a rozšírilo tak počet lyžiarskych stredísk, ktoré mali pravidelní účastníci možnosť v rámci podujatia navštíviť. Tým sa darí realizovať jeden zo zámerov organizátorov, usporadúvať podľa možnosti tieto preteky vždy v inom lyžiarskom stredisku a umožniť tak účastníkom poznať, odskúšať a porovnať možnosti, služby a vybavenosť vždy iného lyžiarskeho strediska.

Pripomínam, že Park Snow Donovaly je zimným i letným strediskom cestovného ruchu, ktoré sa svojimi prírodnými podmienkami, možnosťami a vybavenosťou zaraďuje medzi významné a popredné strediska cestovného ruchu na Slovensku. Podľa mojej mienky je to jedno

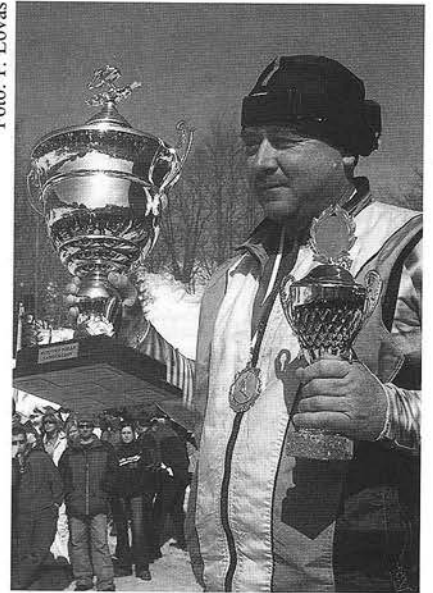
z najživších stredísk, ktoré organizovaním najrozmanitejších podujatí, pretekov, zábavných a súťažných akcií určuje trend turistických aktivít pre ostatné strediská. Na získanie podrobného prehľadu, čo všetko sa na Donovaloch deje, odporúčame navštíviť na internete stránky tohto strediska.

Pre všetky tieto aktivity musia byť, samozrejme, vytvorené podmienky a dostatočný počet potrebných zariadení, z ktorých mnohé boli vybudované v rámci mimoriadneho rozmachu výstavby a modernizácie zariadení cestovného ruchu v posledných rokoch.

Určite všetci účastníci podujatia zaregistrovali, že okrem nových ubytovacích a stravovacích zariadení sú tu dve nové lanovky Poma 4-miestna sedačková lanová dráha Poma Unifix TSF 4 na Záhradišti, ktorú uviedli do prevádzky v roku 2003 a nová lanovka Poma Telemix TSD6/TCD8 na Novej holi uvedená do prevádzky v decembri 2005. Táto moderná lanová dráha, ktorú si mohli účastníci pretekov aj odskúšať, nahradila starú lanovku Tatrapoma TS3, ktorá tu slúžila od roku 1982. V stredisku je na väčšine lyžiarskych tratiach technické zasněžovanie, samozrejmosťou je dostatok strojov na úpravu trati.

Pred poslednou zimnou sezónou bola rozšírená zjazdovka na Novej holi, pri novej lanovke bola vybudovaná sezónna ľadová plocha s umelým chladením, lyžiarskymi vlekmi boli prepojené strediská Záhradište a Nová hoľa, na Záhradište sa presunulo večerné lyžovanie, v prevádzke boli skibusy. Z krátkych rozhovorov s vedúcimi strediska B. Veľkým a T. Hroma-

Foto: P. Lovás

■ Absolútny víťaz Peter Zemko

dom o ďalších plánoch a stavebných zámeroch som sa presvedčil, že čoskoro pribudnú ďalšie nové zariadenia.

Keď sa vrátim späť k bilancovaniu XXIII. ročníka pretekov lanovkárov a vlekárov, musím pripomenúť mimoriadne dobré snehové podmienky tejto zimnej sezóny, keď sa v podstate od polovice decembra do konca marca mohlo lyžovať bez výnimky na celom Slovensku. A hoci si myslím, že si už niečo pamätám, je pre mňa stodoňová lyžovačka na Liptove na takom množstve kvalitného prírodného snehu raritou. Neboli by to však lanovkárske preteky, keby nám počasie na tejto akcii nedávalo na zreteľ, že o nás vie!

Ideálne snehové podmienky počas celej zimy sa začali kaziť príchodom teplej vlny pár dní pred podujatím – a už tu boli známe obavy o kvalitu trate, v predpovediach počasia na dni pretekov dokonca hlásili dážď. Pomerne chladná noc pred pretekmi však situáciu čiastočne vyriešila, ale ráno bolo veselo... Kto sa pred pol siedmou ráno pozrel von z obloka a vyšiel na balkón, uvidel a pocítil realitu počasia – zamračené ako pred dažďom, hustá hmla a silný vietor postavili otázku, čo sa ide vlastne robiť. Nikomu nebolo treba vysvetľovať, že hmla a vietor v okolí hotela, je vo výške 1 360 m vrcholovej stanice lanovky na Novej holi v otvorenom teréne mimimálne dvojnásobné. Nevraviac o tom, že silný vietor neumožní prevádzku lanovky a dostať sa v hmle v širokom otvorenom teréne na štart pretekov tiež nebude jednoduché.

Raňajšie poveternostné podmienky otvárali aj otázku definitívneho postavenia trate pretekov, keď v tých chvíľach bola namiesto pôvodne plánovanej lokality Nová hoľa aktuálna aj lokalita Záhradište. Chmúrne úvahy a predpoklady sa však, našťastie, postupne vyjasňovali spolu s vyjasňovaním oblohy. Počas pretekov bolo už jasné slnečné počasie, ale s nepríjemným studeným a silným vetrom, ktorý neustal po celý deň a obmedzoval prevádzku lanovky. Tú

■ Účastníci lyžiarskych pretekov lanovkárov

Foto: P. Lovás

■ Pripravený na štart...

po necelých troch hodinách museli dokonca odstaviť. Našťastie, všetko sa podarilo zvládnuť, pretekári si mohli prehliaďnúť trať, dostať sa na štart a absolvovať jednokolové preteky obrovského slalomu. Samotnú trať v dolnej časti zjazdovky č. 1 na Novej holi technicky pripravili domáci spoluorganizátori, ktorí pomohli postaviť aj slalom s 23 brámkami a prevýšením asi 100 m, s asistenciou a pomocou Vlasta Trégera z Nižnej Boce, ktorý bol autorom trate a Jara Štancela z Kežmarku, ktorý okrem časomier a ozvučenia cieľa nám v tomto roku poskytol aj tyče, zástavky a ďalšiu potrebnú techniku pre trať, rovnako aj siete do priestoru cieľa.

O ďalšie technické zabezpečenie pretekov – ubytovanie, stravovanie, dopravu pretekárov, poskytnutie rozhodcov, prípravu trate a ďalšie potrebné veci, ktoré sú pre preteky potrebné, sa postarali domáci spoluorganizátori z Park Snow Donovaly, na čele s riaditeľom Ing. Braňom Veľkým a vedúcim prevádzky Ing. T. Hromadom.

Priebeh a atmosféru celého dvojdného podujatia XXIII. ročníka pretekov lanovkárov a vlekárov ťažko podrobne opísať, som však presvedčený, že osvedčený tradičný program sa podarilo aj v tomto roku dodržať. V prvý deň bol postupný príchod účastníkov s voľným lyžovaním a zoznámením sa s terénom a inými dôležitými zariadeniami. Popoludní rokovalo predstavenstvo združenia a večer bolo neodmysliteľné, mohutné spoločenské posedenie, v rámci ktorého je vždy o čom si so starými priateľmi podebatovať a riešiť.

Priestor pre občerstvenie, hudbu a spev je samozrejmosťou. O dobrú náladu sa tak ako vždy starali chlapi z Čičmian, ktorí však v tomto roku prekvapili aj tým, že sa v predvečer vo dverách hotela objavili všetci v kompletných ľudových krojoch so spevom a nechýbala ani tradičná harmonika v rukách D. Súkeníka. Iba pripomínam, že 150 miest na sedenie v bare hotela bolo málo. Na pomoc personálu prišiel a do obsluhy sa zapojil aj vedúci hotela, ktorý, ako mnohí pred ním v iných strediskách a iných hoteloch, kde sa preteky už konali, prakticky až

večer zistil, o čom toto podujatie je, čo a koľko toho dokážu slovenskí lanovkári a vlekári zužitkovať. Možno si vtedy aj pripomenul naše úvodné, dobre mienené rady a informácie, keď sme rokovali o podujatí.

Druhý deň patrí vždy pretekom a tak tomu bolo aj na Donovaloch. Päť kategórií bolo rozdelených podľa veku, jedna z nich bola vyhradená ženám, v tomto ročníku sa ich prihlásilo až 23. Na štart sa postavilo 280 pretekárov, z ktorých úctyhodný počet došiel bez problémov do cieľa. O kvalite trate a dobrom postavení obrovského slalomu svedčí fakt, že trať nebolo treba prestavovať. Prejavila sa však výhoda skoršieho štartu, kedy je trať tvrdšia a rýchlejšia. Pre poslednú kategóriu mužov je vždy najzložitejšie vysporiadať sa s mäksou a vyjazdenejšou traťou, najmä v súťaži o Putovný pohár lanovkára, ktorý získava pretekár s najlepším časom. Je to problém, o ktorom sa vie. Pri teplejšom počasí a horších snehových podmienkach bude treba túto ťažkosť vyriešiť. Odporúčam sa však pozrieť do výsledkovej listiny a porovnať si, aké vysoké štartové čísla stáli na stupňoch víťazov – jednoducho, ako sa hovorí, kto vie – ten vie!

V tomto roku sa pretekárom s najlepším časom stal **Peter Zemko** z firmy Zenit Dolný Kubín, ktorý súťažil v kategórii muži III – od 45 do 55 rokov. Stal sa celkovým víťazom XXIII. ročníka pretekov a súčasne aj tohtoročným víťazom Putovného pohára lanovkára.

Prezachovanie tradičnej štatistiky o podujatí niekoľko čísiel o účastníkoch a pretekároch

Počty zúčastnených	XXI. ročník Zuberec	XXII. ročník Veľká Rača	XXIII. ročník Donovaly
Pretekári prihlásení na štart	251	290	309
Pretekári, ktorí dokázali odštartovať	226	273	280
Pretekári v cieľi	219	252	263
Neštartujúci – prihlásení účastníci na 2 dni	56	66	70
Neštartujúci účastníci na 2. deň	asi 40	asi 40	asi 50
Rozhodcovia, technici a iní potrební ľudia	30	asi 25	15
Ubytovaní cez organizátorov pretekov	220	215	160
Samostatne si zabezpečujúci ubytovanie	10	35	50
Počet prihlásených organizácií	75	81	81

Skončením vydatého podujatia, pohody a príjemnej atmosféry bolo vyhlasovanie a odovzdávanie cien pre víťazov – prvých troch v jednotlivých kategóriách, ako aj ďalšie odovzdávanie cien. Tie sa žrebovali v tombole pre štartujúcich pretekárov. Tombolu ešte dodatočne oživilí finančnými darmi Jozef Šuriňák zo Zuberca pre vyžrebované lyžiarske stredisko a Jozef Mikuláš z Dolného Kubína pre vyžrebovaného účastníka.

Ceny víťazom odovzdali predseda združenia Ing. Ján Gavalier a riaditeľ združenia Ing. Miroslav Grešo. Okrem cien pre víťazov sa v rámci tomboly odovzdalo aj ďalších takmer 100 vecných cien, keď svoju tradičnú štedrosť podujatiu prejavili sponzori.

Foto: M. Grešo

■ Na trati v plnom nasadení

Sponzori XXIII. ročníka pretekov lanovkárov a vlekárov PARK SNOW Donovaly

Park Snow Donovaly
 B+B Papier Liptovský Mikuláš
 Bromix, s. r. o., Liptovský Hrádok
 Bufet u Medved'a – Dedovka, Peter Harvan
 DEEM Oščadnica
 Doppelmayr – zástupcovia firmy na Slovensku
 Hotel Družba – Jasná, SKI Academy, Ján Laučík
 Chata Čučoriedka, Jozef Horniš
 Chemosvit, a. s., Svit
 Chemosvit – SKI CHEM, s. r. o., Svit
 Inštalmat Liptovský Mikuláš
 Jased, s. r. o., Belá - Dulice
 Jasná Nízke Tatry, a. s., Demänovská Dolina
 Jozef Mikuláš, fyzická osoba
 Jozef Šuriňák, fyzická osoba
 LK Baba Pezinok
 LK Šachtičky
 Madast Bratislava
 Malé pekáre Jakubovany – Ján Droppa
 MRLunary

Foto: M. Grešo

■ Poháre a medaily pre víťazov

Foto: M. Grešo

■ Víťazky kategórie žien

NTC Veľká Rača, s. r. o
 Palúčanská pekáreň Liptovský Mikuláš –
 Ing. Milan Bigda
 Penzión Adria Bodice – Zdeno Sedláček
 Raster Plus, Zvolen
 Scan Quilt Liptovský Mikuláš
 SCR Veľká Rača, a. s., Oščadnica
 Sitour, s. r. o., Banská Bystrica
 SKI Drienica, s. r. o.
 SKI Kubínska hoľa
 SKI Park Ružomberok, a. s.
 SKI Plejsy, a. s., Košice
 Snowtech Bratislava, a. s.
 Športcentrum Liptovský Ján
 Športcentrum Oščadnica
 Športcentrum Selce
 Štancel J., Micro Gate, Kežmarok
 Tatrapoma, a. s., Kežmarok
 Tatrwest Zuberec, s. r. o.
 Tech-Mont HC, s. r. o., Poprad
 Technoalpin East Europe, s. r. o., Žilina
 Termont, s. r. o., Martin
 TJ Ifanovo – PP, Ski-Palathy
 Žiarce, a. s., Pavčina Lehota
 I. Tatranská, a. s., Štrbské Pleso
 ZZ Lavex Liptovský Mikuláš

■ Prví traja pretekári z kategórie muží IV

Obdobne, ako pri všetkých predchádzajúcich pretekoch, aj teraz chceme poďakovať všetkým sponzorom, bez ktorých si organizovanie podujatia prakticky ani nevieme predstaviť. Svojou priazňou tradične prispievajú k úspešnosti a atraktivnosti pretekov a veríme, že inak tomu nebude ani na budúci rok.

Chceme tiež poďakovať domácim organizátorom z lyžiarskeho strediska Park Snow Donovaly – Braňovi Veľkému, Tonovi Hromadovi a jeho manželke, samotným majiteľom spoločnosti p. Havranovej – vedúcej Chaty Magura, Hotela Donovaly a jeho personálu, všetkým rozhodcom a technikom starajúcim sa o meranie, kontroly v bránkach, úpravu a postavenie trate, osobitne Vlastovi Trégerovi a Jarovi Štancelovi a ich pomocníkom, ako aj všetkým, ktorí sa podieľali na príprave a technickom zabezpečení úspešného podujatia. Vďaka patrí aj pracovníkom z obsluhy OHDZ, teda všetkým domácim lanovkárom a vlekárom, ktorí zabezpečovali obsluhu a prevádzku vlekov a lanoviek počas týchto dvoch dní a vzhľadom na súčasnú verejnú prevádzku v stredisku prišli tak o samotnú účasť na pretekoch.

■ Na stupni víťazov muží kategórie III

Veríme, že sa všetci stretne aj o rok na nasledujúcom ročníku, ktorého miestom by predbežne malo byť LS Vrátna. O definitívnom mieste a termíne konania budeme včas informovať.

Pre úplnosť uvádzame aj oficiálnu výsledkovú listinu XXIII. ročníka pretekov lanovkárov a vlekárov.

Spracoval Peter Griš

ZUSAMMENFASSUNG

Wie jedes Jahr wurden zum Abschluss der Wintersaison wurde auch heuer das Skirennen der Angestellten der Seilbahnen und Skilifte veranstaltet. Am 22. März 2006 wurde bei der Rekordteilnahme von 280 Teilnehmern im Zentrum PARK SNOW Donovaly schon der 23. Jahrgang dieses populären Wettbewerbes organisiert. Der Sieger – Wettkämpfer mit der besten Gesamtzeit und damit auch der Besitzer des Wanderpokals – Peter Zemko nahm in der Männerkategorie von 45 bis 55 Jahren teil.

SUMMARY

As every year at the end of the winter season, ski race of cableways and ski lifts workers took place. On 22 March 2006, the 23rd year of this popular ski race with record participation of 280 competition participants took place in the ski resort PARK SNOW Donovaly. The winner – competition participant with the best final time and thereby holder of the roving cup is Peter Zemka, who competed in the category of men of the age from 45 to 55.

■ Víťazi II. kategórie súťaže muží vo veku 36-45 rokov

■ Víťazi z kategórie najmladších mužov

XXIII. ročník

pretekov lanovkárov a vlekárov

PARK SNOW Donovaly • 22. – 23. 3. 2006

Oficiálne výsledky

Por. Št. č.	Meno	Klub	Čas	Por. Št. č.	Meno	Klub	Čas
Katégorie V							
Ženy							
1	5 Urbanovská Lucia	TJ Iľanovo	00:00:35,11	27	30 Macek Ján	JASNÁ NT - LD	00:00:51,87
2	17 Murínová Zuzana	YETI, s.r.o., Martin	00:00:37,02	28	57 Melich Ján	SKI Lift Králik	00:00:52,03
3	4 Forgáčová Oľga	Obec Lipt. Ján	00:00:37,38	29	53 Štancel Rudolf	SKI Plejsy, a.s.	00:00:53,86
4	21 Pavlikovská Karin	SÚZ Mlynky	00:00:38,86	30	29 Guľáš Jozef	LK Prievidza	00:00:55,71
5	3 Luptáková Magda	SKI Lift Králik	00:00:39,49	31	56 Jackovic Jozef	1. Tatranská, a.s.	00:00:58,57
6	8 Matúšková Zuzana	Omnitrade, a.s.	00:00:42,49		37 Droppa Ján	TJ Jakobovany	DN:Star,t
7	6 Grečmalová Slavka	SCR Veľká Rača	00:00:42,95		55 Mareček Emerich	TJ Jakobovany	DN:Star,t
8	23 Šoltýsová Zuzana	TRANSUNIT s.r.o	00:00:43,60	Počet prihlásených: 33			
9	15 Šramková Daniela	GOIMPEX BA	00:00:44,58	Katégorie III			
10	19 Hlinková Soňa	Športcentrum Selce	00:00:45,70	Muži: 46-55 rokov			
11	11 Iskrová Mária	SKI Lift Králik	00:00:46,14	1	98 Zemko Peter	ZENIT D. Kubín	00:00:34,46
12	13 Minichová Zuzana	SKI TMG Poruba	00:00:47,27	2	69 Tréger Vlastimír	TJ Tatran Nižná	00:00:34,68
13	7 Bekešová Karolína	SKI BEKEŠ Ždiar	00:00:50,24	3	95 Želasko Štefan st.	SKI Plejsy, a.s.	00:00:35,70
14	2 Palúšová Marika	TJ Iľanovo	00:00:52,14	4	108 Melich Jaroslav	Melich, a.s., L. Hrádok	00:00:35,71
15	16 Glončáková Adela	Obec Lipt. Ján	00:00:55,55	5	101 Mikuláš Jozef	ZENIT D. Kubín	00:00:36,09
16	12 Franková Iveta	LK Podolíneec	00:00:56,82	6	70 Krasuľa Jozef	SKI Centrum Tatry	00:00:36,30
	1 Osvaldová Mária	LK Podolíneec	DN:Star,t	7	65 Erdély Peter	RASTAER plus, s.r.o.	00:00:37,78
	18 Hudcovičová Danka	SCR Veľká Rača	DN:Star,t	8	100 Ďurech Peter	LK Tr. Teplá	00:00:38,35
	20 Kolláriková Lenka	TJ Lokomotíva Dedinky	DN:Star,t	9	105 Jagerčík Marián	OÚ Polomka	00:00:38,86
	22 Harvanová Jožka	SCR Veľká Rača	DN:Star,t	10	75 Majerčík Jozef	OÚ Polomka	00:00:39,27
	9 Borotová Ivana	SKI Mlynky, s.r.o.	DN:Star,t	11	88 Mikuláš Pavel	Opalisko Z. Poruba	00:00:39,81
	24 Revayová Zdena	TJ Lokomotíva Dedinky	DN:Star,t	12	94 Harvan Peter st.	SCR Veľká Rača	00:00:40,03
	14 Kohútová Zuzana	SKI Mlynky, s.r.o.	DN:Star,t	13	68 Tréger Juraj	HBP Nováky	00:00:40,31
	10 Liptáková Gabika	SCR Veľká Rača	DN:Star,t	14	116 Mesík Dušan	Športcentrum Selce	00:00:41,16
	25 Ružbaská Margita	TATRAPOMA, a.s.	DN:Star,t	15	113 Weck Ludvík	SCR Veľká Rača	00:00:41,35
Počet prihlásených: 25				16	114 Jakab Vlado	SKI Park Ružomberok	00:00:41,84
Katégorie IV				17	71 Risík Ivan	HBP Nováky	00:00:42,39
Muži nad 55 rokov				18	120 Moravčík Peter	SKI TMG Remata	00:00:42,39
1	34 Horský Jozef	TJ Tatran Nižná	00:00:37,84	19	117 Gánoczy Július	Športcentrum Ošadnica	00:00:42,45
2	35 Šupala Miroslav	TJ Tatran Nižná	00:00:40,27	20	67 Torda Lubomír	TJ Mier Rajec	00:00:42,47
3	33 Blaho Stanislav	SKI TMG Remata	00:00:41,47	21	104 Tatár Dušan	SKI Mlynky, s.r.o.	00:00:42,63
4	92 Pavlikovský Milan	SÚZ Mlynky	00:00:41,52	22	84 Radovský Stano	SKI TMG Remata	00:00:42,71
5	27 Šúlek Pavol	Obec L. Ján	00:00:42,00	23	61 Majerčík Juraj	JASNÁ NT - LD	00:00:42,82
6	44 Weinberger Rudolf	LK BABA Pezinok	00:00:43,05	24	78 Barnák Pavol	CHO Dobšiná	00:00:43,14
7	38 Dolník František	SKI TMG Remata	00:00:43,07	25	83 Lapšanský František	SÚZ Mlynky	00:00:43,27
8	41 Gurtler Jozef	1. Tatranská, a.s.	00:00:43,56	26	81 Čepe Milan	i.Deal, s.r.o. Svit	00:00:43,32
9	48 Gavalier Ján	1. Tatranská, a.s.	00:00:43,64	27	106 Galovič Miroslav	TJ Mier Rajec	00:00:44,01
10	46 Kachút Jozef	LTK Stankovany	00:00:43,85	28	80 Franko Alfréd	SKI Mlynky, s.r.o.	00:00:44,09
11	26 Drzewiecky Jaroslav	SKI BEKEŠ Ždiar	00:00:44,61	29	123 Očenáš Ján	Podkonice	00:00:44,10
12	28 Balát Miroslav st.	LD Vrátna - Omnitrade	00:00:44,81	30	99 Malina Peter	TATRAPOMA, a.s.	00:00:44,37
13	43 Šimo Jozef	SKI TMG Poruba	00:00:45,27	31	111 Tomko Peter	1. Tatranská, a.s.	00:00:44,45
14	54 Kralovič Jozef	LK Chirana Stará Turá	00:00:46,28	32	63 Soukup Miroslav	Handlová	00:00:44,47
15	39 Hlinka Ján	MR Lunary B. Bystrica	00:00:46,97	33	115 Medved' Ivan	SKI Centrum Mýto	00:00:45,04
16	40 Markovič Jozef	JASED Belá - Dulice	00:00:47,04	34	89 Brokeš Vladimír	LK Tr. Teplá	00:00:45,20
17	42 Kostrej Michal	LK Prievidza	00:00:48,24	35	64 Fuxa Peter	TL Opava	00:00:45,66
18	50 Dvoršák Jozef	Šachtičky, a.s.	00:00:48,36	36	121 Sidor Jozef	Šachtičky, a.s.	00:00:45,69
19	36 Hladký Rudolf	Opalisko Z. Poruba	00:00:48,45	37	96 Lamper František	Šachtičky, a.s.	00:00:45,84
20	32 Šipka Jozef	Šachtičky, a.s.	00:00:48,69	39	122 Bobák Igor	KST Tatran, Podkonice	00:00:45,96
21	49 Legutky Milan	Chemosvit SKI CHEM	00:00:49,24	40	60 Súkeník Dušan	TJ Mier Rajec	00:00:45,99
22	45 Peniaštek Peter	LK Hrádok Bystrička	00:00:49,52	41	85 Kvak Ladislav	TATRAWEST Zuberec	00:00:46,22
23	52 Ihnačák Martin	TATRAPOMA, a.s.	00:00:49,92	42	91 Grňo Dušan	SNOWTECH Bratislava	00:00:46,30
24	31 Sedláček Zdeno	Penzión ADRIA B	00:00:49,99	43	102 Túry Jozef	MR Lunary B. Bystrica	00:00:46,41
25	51 Kravec Štefan	Chemosvit SKI CHEM	00:00:50,05	44	79 Matejiček Ján	SCR Veľká Rača	00:00:47,23
26	47 Šoffa Jozef	SKI Sport centrum	00:00:50,59	45	118 Zahoranský Ján	V. Eltschager V	00:00:47,69
				46	103 Michalák Alfonz	TATRAPOMA, a.s.	00:00:47,85
				47	82 Vítek Vladimír	LK Chirana Stará Turá	00:00:47,86

Z činnosti združenia

Por. Št. č.	Meno	Klub	Čas	Por. Št. č.	Meno	Klub	Čas
48	76 Urban Milan	Žiarce, a.s., D. Dolina	00:00:48,04	46	158 Birka Vladimír	SKI Centrum Telgárt	00:00:47,16
49	112 Hudák Miroslav	Chemosvit SKI CHEM	00:00:48,18	47	165 Zelina Jozef	Športcentrum Oščadnica	00:00:47,63
50	90 Hlinka Miroslav	LS Martinské hole	00:00:48,39	48	166 Kello Július	TJ Družba Smrečany	00:00:47,85
51	86 Nanky Peter	SKI Park Ružomberok	00:00:48,40	49	151 Jurečka Jaroslav	Opalisko Z. Poruba	00:00:48,02
52	110 Ray Stanislav	LK Chirana Stará Turá	00:00:48,91	50	169 Šima Milan	TATRAPOMA, a.s.	00:00:48,21
53	66 Sikula Vladimír	SKI Centrum Telgárt	00:00:49,36	51	191 Gancarčík Ondrej	Chemosvit SKI CHEM	00:00:48,22
54	77 Novobilský Jozef	Chemosvit SKI CHEM	00:00:49,97	52	173 Valach Roman	GOIMPEX BA	00:00:48,50
55	93 Dírer Juraj	SKI Kľačno	00:00:49,98	53	193 Murín Róbert	SKI TMG Poruba	00:00:48,52
56	97 Šimko Dušan	BESNA, s.r.o., Drienica	00:00:50,11	54	161 Čmelka Martin	SNOWTECH Bratislava	00:00:49,18
57	124 Čupka Ľubomír	SKI Mlynky, s.r.o.	00:00:50,78	55	143 Garan Ľubomír	TATRAPOMA, a.s.	00:00:49,29
58	107 Bekeš Štefan	SKI BEKEŠ Ždiar	00:00:50,86	56	127 Melicherčík Peter	SKI Kub. hoľa	00:00:49,74
59	62 Kadlečík Ján	LK Chirana Stará Turá	00:00:51,71	57	125 Brandobur Igor	TATRAPOMA, a.s.	00:00:50,74
60	73 Schmidt Miroslav	TATRAPOMA, a.s.	00:00:52,05	58	178 Novák Peter	SÚZ Mlynky	00:00:51,60
61	87 Šoltýs Jozef	TRANSUNIT Bardejov	00:00:52,35	59	152 Bizub Miroslav	TATRAPOMA, a.s.	00:00:54,97
62	109 Šimko Marián	LK Prievidza	00:00:53,74	60	184 Frank Norbert	LK Podolíneč	00:00:56,24
63	59 Dúbravčík Vladimír	LK Chirana Stará Turá	00:00:55,91	61	187 Vojtíčka František	TATRAPOMA, a.s.	00:00:58,50
64	58 Bartek Ivan	TATRAPOMA, a.s.	00:00:57,76	62	197 Korvín Ľudovít	Tatrankrea Svit	00:01:01,17
119	Revay Milan	SKI Mlynky, s.r.o.	DN:Fi:ni,sh	138	Mančík Igor	SKI TMG Poruba	DN:Fi:ni,sh
74	Zelenay Slavomír	JASNÁ NT - LD	DN:St:ar,t	192	Kuriatko Milan	Šachtičky, a.s.	DN:Fi:ni,sh
Počet prihlásených: 65				160	Rabatin Peter	SKI Plejsy, a.s.	DN:Fi:ni,sh
Kategória II				163	Kozáčik Ján	SKI Kub. hoľa	DN:St:ar,t
Muži 36-45 rokov				141	Krušínský Peter	SKI Centrum Telgárt	DN:St:ar,t
1	147 Poddaný Zbynek	TJ Družba Smrečany	00:00:35,87	142	Kňazúr Jozef	SKI Kub. hoľa	DN:St:ar,t
2	175 Dibdiak Vladimír	SKI SEVEN, s.r.o	00:00:37,07	149	Muška Jozef	Jasná NT - LD	DN:St:ar,t
3	155 Krasuľa Pavel	Ždiar	00:00:37,33	130	Srnka Ľubomír	SKILAND Stará Turá	DN:St:ar,t
4	126 Melicháč Ivan	SKI Park Ružomberok	00:00:37,33	180	Mačičák Jaroslav	TATRAPOMA Kežmarok	DN:St:ar,t
5	164 Šiška Milan	Roháče, s.r.o., Zuberec	00:00:37,41	153	Saraz Juraj	LK Podolíneč	DN:St:ar,t
6	195 Kupčo Pavol	Chemosvit SKI CHEM	00:00:38,36	179	Griech Roman	ROAL Poprad	DN:St:ar,t
7	131 Brzák Ľuboš	JASED Belá - Dulice	00:00:38,47	179	Csobádi Marián	CHO Dobšiná	DN:St:ar,t
8	168 Belko Pavel	Jasná NT - LD	00:00:38,61	183	Král Peter	Športcentrum L. Ján	DS:Qu:al,if
9	188 Lengyel Svet'o	SKI Park Ružomberok	00:00:38,79	Počet prihlásených: 75			
10	196 Kriššák Rastislav	SKI Centrum Ždiar	00:00:38,95	Kategória I			
11	140 Lipták Pavol	SCR Veľká Rača	00:00:38,99	Muži 18-35 rokov			
12	129 Holienčík Miroslav	DAMI Sport Zuberec	00:00:39,51	1	107 Bachleda Martin	SKI Centrum Ždiar	00:00:35,55
13	172 Danko Zdenko	Jasná NT - LD	00:00:40,32	2	25 Šimčák Peter	OMNITRADE, a.s.	00:00:35,84
14	174 Poliak Peter	Lokomotíva Dedinky	00:00:40,51	3	26 Šuriňák Miroslav	TATRAWEST, s.r.o	00:00:35,90
15	157 Forgáč Tibor	Obec L. Ján	00:00:40,78	4	100 Klauz Peter	OMNITRADE, a.s.	00:00:35,96
16	170 Balica Štefan	Šachtičky, a.s.	00:00:41,60	5	75 Polóni Marián	SKI CENTRUM Černová	00:00:36,58
17	177 Racík Miloš	SCR Veľká Rača	00:00:42,01	6	7 Martinek Tomáš	SCR Veľká Rača	00:00:36,93
18	128 Kachút Dušan	LTK Stankovany	00:00:42,02	7	70 Jančo Štefan	Roháče, s.r.o., Zuberec	00:00:37,14
19	189 Šulgan Michal	SCR Veľká Rača	00:00:42,06	8	20 Trúchly Peter	SCR Veľká Rača	00:00:37,64
20	148 Kollárik Miloš	TJ Lokomotíva D	00:00:42,23	9	11 Zajden Rast'o	SKI CENTRUM Černová	00:00:37,64
21	185 Majerčák Miroslav	Lokomotíva Dedinky	00:00:42,32	10	37 Helebrand Roman	SKI CENTRUM Černová	00:00:37,94
22	144 Lietavec Ján	Technoalpin, s.r.o.	00:00:42,51	11	69 Ševčík Ján	Hutník Malá Lučivná	00:00:38,10
23	176 Mrázik Pavol	Jasná NT - LD	00:00:42,65	12	46 Hajster Viktor	TJ Mier Rajec	00:00:38,13
24	154 Drienik Jozef	LK Lokomotíva Teplá	00:00:42,78	13	87 Kučarik Martin	SKI - Bezovec	00:00:38,17
25	162 Brzák Marián	JASED Belá - Dulice	00:00:42,88	14	57 Čavojský Pavol	SKI TMG Poruba	00:00:38,47
26	133 Urban Peter	Roháče, s.r.o., Zuberec	00:00:43,21	15	72 Harvan Peter ml.	SCR Veľká Rača	00:00:38,59
27	132 Slivka Milan	LK Hrádok Bystrička	00:00:43,36	16	104 Daňo Marek	DAMI SPORT Zuberec	00:00:38,69
28	137 Puchart Peter	LK Prievidza	00:00:43,54	17	1 Tréger Tomáš	HBP Nováky -V.B.	00:00:38,75
29	136 Vermeš Jozef	SÚZ Mlynky	00:00:43,65	18	16 Dibdiak Pavol	SKI SEVEN, s.r.o	00:00:38,78
30	139 Gavlák Rudolf	SCR Veľká Rača	00:00:44,47	19	97 Mesík Peter	Športcentrum Selce	00:00:38,81
31	181 Lučivňák Jaroslav	SKI SEVEN, s.r.o	00:00:44,51	20	99 Ohurniak Milan	Športcentrum L. Ján	00:00:38,86
32	186 Grofčík Peter	SÚZ Mlynky	00:00:45,37	21	101 Bednárik Peter	Hutník Malá Lučivná	00:00:39,03
33	146 Kurila Tibor	SITUM, s.r.o. L. Revúce	00:00:45,43	22	49 Ficery Gabriel	OMNITRADE, a.s.	00:00:39,09
34	156 Vrzdiak Vladimír	SKI Park Ružomberok	00:00:45,45	23	6 Palasthy Peter	TJ Il'anova	00:00:39,16
35	182 Huntata Pavol	LS Martinské hole	00:00:45,53	24	110 Breznan Jaroslav	Ski Rejdová	00:00:39,36
36	167 Revay Peter	TJ Lokomotíva Dedinky	00:00:45,90	25	105 Turčan Peter	DAMI SPORT Zuberec	00:00:39,56
37	194 Slivka Václav	LK Hrádok Bystrička	00:00:45,98	26	8 Špánik Patrik	TJ Mier Rajec	00:00:39,60
38	190 Poláček Milan	Športcentrum Oščadnica	00:00:46,04	27	58 Horký Maroš	SKI Mlynky, s.r.o.	00:00:39,63
39	198 Polčák Jozef	SKI Seven Zákamenné	00:00:46,08	28	27 Hladký Martin	Opalisko Z. Poruba	00:00:39,78
40	134 Horniš Jozef	SCR Veľká Rača	00:00:46,19	29	78 Osvald Slavomír	LK Podolíneč	00:00:39,88
41	150 Raška Marián	MR Lunary B.Bystrica	00:00:46,28	30	94 Buľovský Jaroslav	JASED, s.r.o., Belá	00:00:40,48
42	145 Jasenský Ivan	GOIMPEX BA	00:00:46,65	31	51 Špánik Andrej	TJ Mier Rajec	00:00:40,50
43	135 Petras Roman	TATRAPOMA, a.s.	00:00:46,82	32	93 Petrik Tomáš	SKI Mlynky, s.r.o.	00:00:40,58
44	171 Oprendeck Jozef	SKI Kľačno	00:00:46,88	33	39 Mlynarčík Maroš	TJ Družba Smrečany	00:00:40,63
45	159 Lipták Milan	SCR Veľká Rača	00:00:47,13	34	84 Šomega Dušan	SITUM, s.r.o., L.Revúce	00:00:40,64

Por. Št. č.	Meno	Klub	Čas	Por. Št. č.	Meno	Klub	Čas		
35	81	Pikus Michal	SKI - Bezovec	00:00:40,67	82	103	Števec Marek	Jasná NT - LD	00:00:49,00
36	89	Rusko Michal	Jasná NT - LD	00:00:40,68	83	40	Mišura Ján	GOIMPEX BA	00:00:49,45
37	21	Bystrý Tomáš	SKI Centrum Levice	00:00:40,92	84	68	Petrúš Rado	BESNA, s.r.o., Drietoma	00:00:49,63
38	66	Korfanta Maroš	Lokomotíva Dedinky	00:00:41,04	85	67	Merka Martin	Technoalpin, s.r.o.	00:00:51,53
39	32	Králik Marek	GOIMPEX BA	00:00:41,09	86	111	Gonšnica Rast'o	Roháče, s.r.o., Zuberec	00:00:52,17
40	108	Kurcab Martin	Tatrankrea Svit	00:00:41,10	87	61	Lazor Braňo	BESNA, s.r.o., Drietoma	00:00:57,97
41	63	Chaban Robert	GOIMPEX BA	00:00:41,23	88	15	Bizík Peter	JASED, s.r.o., BeláDulice	00:01:03,47
42	113	Leskoviansky Lubomír	SKI Mlynky, s.r.o.	00:00:41,33	89	96	Reznický Tomáš	TATRAPOMA, a.s.	00:01:07,95
43	80	Baraňai Marek	Športcentrum L. Ján	00:00:41,34	90	73	Filek Miroslav	Roháče, s.r.o., Zuberec	00:01:30,58
44	22	Cholvádt Pavel	HBP Nováky -V.B.	00:00:41,49	30	30	Kvoriak Ján	GOIMPEX BA	DN:Fi:ni,sh
45	85	Matejka Miro	TJ Družba Smrečany	00:00:41,72	83	Mrug Peter	TLD, a.s. T. Lomnica	DN:Fi:ni,sh	
46	3	Vojtech Tomáš	TLD, a.s., T. Lomnica	00:00:41,89	74	Špirec Luboš	Žiarce a.s. D. Dolina	DN:Fi:ni,sh	
47	43	Horák Juraj	TJ Ifanovo	00:00:42,20	71	Tichák Michal	Jasná NT - LD	DN:Fi:ni,sh	
48	52	Húska Peter	Jasná NT - LD	00:00:42,26	12	Matys Jaroslav	Roháče, s.r.o. Zuberec	DN:Fi:ni,sh	
49	44	Lajš Vlado	SKICENTRUM Černová	00:00:42,32	106	Lobo Stanislav	SKICENTRUM Černová	DN:Fi:ni,sh	
50	48	Dobřík Ivan	Jasná NT - LD	00:00:42,67	86	Giertli Ján	SKI LIFT B. Bystrica	DN:St:ar,t	
51	53	Victoris Miroslav	SKI Plejsy, a.s.	00:00:42,79	9	Dunajovec Ján	SCR Veľká Rača	DN:St:ar,t	
52	31	Králik Marián	SITUM, s.r.o.	00:00:42,84	91	Mozola Ivan	Jasná NT - LD	DN:St:ar,t	
53	50	Pitoňák Peter	TLD, a.s., T. Lomnica	00:00:42,90	102	Mušák Milan	LK Prievidza	DN:St:ar,t	
54	92	Kľuchtiak Ondrej	TATRAWEST, s.r.o.	00:00:42,95	38	Weck Roman	SCR Veľká Rača	DN:St:ar,t	
55	64	Smka Peter	SKI Centrum Mýto	00:00:42,95	18	Madera Peter	SKI Kub. hoľa	DN:St:ar,t	
56	60	Budaj Ivan	SKI Centrum Mýto	00:00:42,96	79	Haladej Jozef	SCR Veľká Rača	DN:St:ar,t	
57	5	Žabka Martin	SKI LIFT B. Bystrica	00:00:43,06	95	Dzuroška Tomáš	TJ Družba Smrečany	DN:St:ar,t	
58	77	Bažík Ján	TATRAWEST, s.r.o.	00:00:43,21	36	Duda Vladimír	Opalisko Z. Poruba	DN:St:ar,t	
59	55	Gavalier Ján	I. Tatranská, a.s.	00:00:43,21	98	Kovalčík Stanislav	SKI Kub. hoľa	DN:St:ar,t	
60	35	Feranec Marek	Roháče, s.r.o., Zuberec	00:00:43,22	41	Mikula Milan	YETI, s.r.o., Martin	DN:St:ar,t	
61	29	Banický Ján	TRANSUNIT, s.r.o.	00:00:43,52	23	Murín Tibor	SKI SEVEN, s.r.o.	DN:St:ar,t	
62	90	Gbúr František	SKI Centrum Levoča	00:00:44,06	24	Podhorský Miroslav	OMNITRADE, a.s.		
63	19	Šuliga Slavo	I. Tatranská, a.s.	00:00:44,08					
64	88	Božík Ján	SKI - Bezovec	00:00:44,13					
65	14	Dobias Remus	Chemosvit SKI CHEM	00:00:44,14					
66	28	Kohút Tomáš	GOIMPEX BA	00:00:44,35					
67	33	Jamriška Jaroslav	LS Martinské hole	00:00:44,41					
68	65	Praženica Marcel	GOIMPEX BA	00:00:44,71					
69	62	Kravec Robert	SKI Mlynky, s.r.o.	00:00:44,88					
70	17	Macháček Rudo	SKI Park Ružomberok	00:00:44,93					
71	76	Temniak Ivan	Jasná NT - LD	00:00:45,17					
72	42	Badlík Martin	Roháče, s.r.o. Zuberec	00:00:45,69					
73	10	Husarčík Jaroslav	GOIMPEX BA	00:00:45,84					
74	112	Skyba Martin	i.Deal, s.r.o., Svit	00:00:46,18					
75	54	Budaj Matej	GOIMPEX BA	00:00:46,52					
76	82	Šuliga Jozef	I. Tatranská, a.s.	00:00:46,62					
77	13	Bodor Michal	GOIMPEX BA	00:00:46,66					
78	45	Blát Miroslav ml.	OMNITRADE, a.s.	00:00:47,29					
79	59	Saksa Andrej	SKI BEKEŠ Ždiar	00:00:47,52					
80	2	Michalko Michal	SKI LIFT B. Bystrica	00:00:47,68					
81	56	Černický Rast'o	Lokomotíva Dedinky	00:00:47,97					

Počet prihlásených: 110

Riaditeľ pretekov: Ivan Dzúrik

Hlavný rozhodca: Jaroslav Štancel

Dataprocessing: Videocom Štancel, Kežmarok

E-mail: STANCEL@videocom.sk

www.videocom.sk

Jaroslav Štancel, tel.: +421 903 906 066

Predám lyžiarsky vlek: POMA H 130

Dĺžka: 900 m

Kontakt: 0905 706 273

Pripravujú sa už

35. Dni lanoviek a vlekov

V októbri 2006 sa pracovníci lyžiarskych stredísk z celého Slovenska opätovne stretnú na tradičnom, už 35. ročníku Dní lanoviek a lyžiarskych vlekov, ktoré sa uskutočnia v stredisku Jasná. Hoci v tomto roku sa nekoná medzinárodná výstava horskej techniky Interlavex, bude program podujatia, na ktorom už sekretariát združenia intenzívne pracuje, bohatý, zaujímavý a, najmä, bude sa zaoberať najdôležitejšími otázkami a problémami, s ktorými sa lyžiarske strediska potýkajú pri svojom ďalšom rozvoji.

■ Priprava pred Startom

Oznamy a informácie

Revízia STN 01 8027 – Značenie zjazdových a bežeckých lyžiarskych tratií a trás

Výrazný nárast návštevnosti lyžiarskych stredísk v Slovenskej republike vyvolal v posledných rokoch zákonite potrebu zvyšovania prepravnej kapacity horských dopravných zariadení, a to formou ich modernizácie, prípadne budovaním nových zariadení. Ruka v ruku s tým ide aj skvalitňovanie existujúcich a budovanie nových lyžiarskych tratií. Napriek výraznému skvalitneniu podmienok lyžovania, zvýšená hustota lyžiarov na lyžiarskych tratiach a ich rôznorodosť – dobrí lyžiari, začiatočníci, dospelí, deti, snoubordisti a pod., ako aj častý vstup turistov bez lyží či vstup snežných pásových vozidiel a snežných skútrov na lyžiarske trate, spôsobujú časté kolízie, ktoré končia fyzickým kontaktom a vážnymi úrazmi lyžiarov (poranenia hlavy, chrbtice, zlomeniny končatín a pod.).

Z dôvodu ochrany návštevníkov lyžiarskych stredísk sa prijímajú rôzne opatrenia aktívnej bezpečnosti, ktoré pomáhajú znižovať úrazovosť na lyžiarskych tratiach – orientačné a bezpečnostné značenie lyžiarskych tratií, zabezpečenie lyžiarskych tratií ochrannými prostriedkami, úprava lyžiarskych tratií či upozorňovanie lyžiarov na zásady bezpečného správania sa na lyžiarskych tratiach.

Vážnosť riešenia uvedenej situácie dokazuje aj prijatie zákona č. 544/2002 Z. z. o Horskej záchrannej službe, ktorý ukladá povinnosť prevádzkovateľom lyžiarskych tratií zabezpečovať značenie lyžiarskych tratií, zabezpečovať zjazdovosť a bezpečnosť lyžiarskych tratií a umiestňovať na lyžiarskych tratiach pravidlá správania sa na lyžiarskej trati. Citovaný zákon bol v roku 2005 novelizovaný zákonom č. 567/2005, ktorý mení a dopĺňa zákon č. 544/2002 Z. z. o Horskej záchrannej službe. Súčasne Ministerstvo vnútra SR vydalo v roku 2006 vyhlášku č. 23/2006, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 544/2002 Z. z. o Horskej záchrannej službe v znení neskorších predpisov.

Keďže predmetná vyhláška sa v paragrafe 7 odvoláva na ustanovenia STN 01 8027 – Značenie zjazdových a bežeckých tratií a trás, ktorá bola schválená v roku 1989 a ustanovenia normy považujeme za zastarané a nevyhovujúce súčasným podmienkam, ako aj skutočnosť, že príloha normy neobsahuje množstvo nových grafických značiek a symbolov, ktoré je nevyhnutné používať na lyžiarskych tratiach v záujme bezpečnosti užívateľov lyžiarskych tratií, požiadalo ZZ LAVEX, Lanovky a vleky na Slovensku, Slovenský ústav technickej normalizácie o zaradenie predmetnej normy STN 01 8027 do revízie.

Máme záujem, aby systém značenia lyžiarskych tratií bol pre všetky lyžiarske strediská jednotný a aby súčasťou revízie predmetnej normy

bola aj problematika zabezpečenia lyžiarskych tratií ako spôsob prevencie pred možnými úrazmi. Dôvodom požiadavky revízie normy bola aj skutočnosť, že tento stav nie je v súčasnosti právne riešený žiadnym predpisom a nie je jasné, akým spôsobom sa majú lyžiarske trate zabezpečovať pred možnými úrazmi lyžiarov, ani kto je kompetentný zabezpečiť lyžiarskej trate kontrolovať.

Aj touto cestou chceme vyzvať všetkých zainteresovaných o zaslanie pripomienok k návrhu riešenia uvedenej normy, ktorú zverejníme na internetovej stránke ZZ LAVEX (www.lavex.sk) ihneď po vypracovaní prvého návrhu. Predpoklad začatia prác na norme je máj 2006, prvý návrh by mal byť vypracovaný do konca júna 2006.

MG

Pracovné rokovanie o lanovkách a lyžiarskych vlekoch

Od nadobudnutia účinnosti nariadenia vlády SR č. 183/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody na zariadenia určené na osobnú lanovú dopravu, uplynuli už tri roky. Za toto obdobie sa uviedlo do prevádzky 12 nových lanových dráh a 10 lyžiarskych vlekov.

Vzhľadom na to, že v blízkej budúcnosti sa uvažuje aj s výstavbou už použitých lanových dráh, prípadne s rekonštrukciou fyzicky zastaraných, je potrebné určiť, do akej miery sa ustanovenia predmetného nariadenia vlády budú vzťahovať na tieto zariadenia a aký postup je treba uplatniť pri ich uvádzaní do prevádzky.

S týmto zámerom sa 10. mája 2006 uskutočnilo na sekretariáte ZZ LAVEX pracovné rokovanie za účasti niektorých vedúcich prevádzky lanoviek a revízijských technikov, zástupcu Ministerstva dopravy, pôšťa a telekomunikácií SR a predsedu normalizačnej komisie TK 61 Lanová doprava – Ing. Miroslava Regeca, zástupcov Úradu pre reguláciu železničnej dopravy SR – Ing. Roberta Mrštica, Ing. Cvika a J. Krajčího, ako aj predsedu a podpredsedu ZZ LAVEX – Ing. Jána Gavaliera a Ing. Dušana Mikloša.

Rokovanie otvoril a prítomných privítal riaditeľ združenia Ing. Miroslav Grešo, ktorý v úvode vysvetlil dôvod stretnutia – zhodnotenie stavu uplatňovania požiadaviek nariadenia vlády č. 183/2002 Z. z., ktorým sa aproximovala do právneho systému smernica EÚ č. 2000/9/ES a uplatňovanie nových technických noriem pre zaistenie bezpečnostných požiadaviek na zariadenia určené na osobnú lanovú dopravu, ktoré sa prevzali prekladom z európskych noriem a nadobudli účinnosť v roku 2005.

Predsedu ZZ LAVEX Ing. Jána Gavaliera v úvode upozornil na zvýšené nároky na prevádzkovateľov lanových dráh, ktoré vyplývajú z nových

technických noriem STN EN – napríklad ročné skúšky brzd so záťažou, kontroly uchytení vozňov lanových dráh proti sklzu a pod. Zdôraznil, že účinnosť nových noriem vyvolá aj zmeny v prevádzkových predpisoch.

Rokovanie pokračovalo informáciou podpredsedu ZZ LAVEX a člena riadiaceho výboru OITAF Dušana Mikloša o 110. zasadnutí riadiaceho výboru, ktoré sa uskutočnilo v rámci 17. medzinárodnej výstavy SAM 2006 v Grenobli 26. apríla 2006. Keďže problematika výstavby použitých lanoviek a lyžiarskych vlekov bola samostatným bodom rokovania riadiaceho výboru, závery z predmetného rokovania prinášame v osobitnom príspevku *Čo s demontovanými horskými dopravnými zariadeniami*.

Zástupca Ministerstva dopravy, pôšťa a telekomunikácií SR a predseda technicko-normalizačnej komisie TK 61 Lanová doprava Ing. Miroslav Regec k uvedenej problematike podal informáciu zo zasadnutia európskej normalizačnej komisie CEN/TC 242 v Bruseli o uplatňovaní Smernice 2000/9/ES, na ktorom sa opätovne uvádzanie do prevádzky starších zariadení neprerokovalo. Súčasne zdôraznil, že aj nové technické normy, ktoré sa týkajú bezpečnostných požiadaviek na zariadenia, určené na osobnú lanovú dopravu, sa vzťahujú len na nové zariadenia.

Zástupca Úradu pre reguláciu železničnej dopravy Ján Krajčí k otázke uplatňovania nových technických noriem doplnil, že ustanovenia predmetných noriem sú nezáväzná, sú aplikovateľné pri posudzovaní zhody na nové zariadenia a pri vypracovaní prevádzkového predpisu by sa mali uplatňovať požiadavky nových noriem.

K problematike uvádzania starších zariadení do prevádzky uviedol, že v SR tento proces nie je zatiaľ regulovaný žiadnym právnym predpisom, zariadenia sa posudzujú individuálne, pričom sa vyžaduje, aby do tohto procesu bol zapojený výrobca zariadenia, ktorý vypracuje bezpečnostnú analýzu zariadenia a vydá bezpečnostnú správu. Zároveň sa vyžaduje posúdenie technického stavu zariadenia a jednotlivých komponentov. V prípade, že sú vo vyhovujúcom stave, môžu byť ďalej použité bez posudzovania zhody, ak sú ale nevyhovujúce, musia sa nahradiť novými komponentmi, od ktorých sa vyžaduje posúdenie zhody.

Záverom Ján Krajčí uviedol, že by privítal iniciatívu Ministerstva dopravy, pôšťa a telekomunikácií SR riešiť túto problematiku vydaním všeobecne záväzného právneho predpisu.

Zástupca Tatrapomy Kežmarok Ing. Ladislav Mačičák podporil návrh, aby technický stav starších zariadení posudzoval jeho výrobca, ktorý je schopný vykonať aj bezpečnostnú analýzu. Vzal na vedomie, že staršie zariadenia nepodliehajú Smernici 2000/9/ES. Upozornil však na skutočnosť, že zákon č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody požaduje preukázanie zhody aj pri rekonštruovaných zariadeniach.

Po ďalšej diskusii prítomní navrhli odporúčanie, aby ZZ LAVEX v spolupráci so zástupcami ÚRŽD Bratislava pripravili list s analýzou súčasného právneho stavu týkajúceho sa problematiky

zariadení, určených na osobnú lanovú dopravu, ktorý by mal poslúžiť ako podnet na vypracovanie všeobecne záväzného právneho predpisu. List bude adresovaný MDP a T SR

V závere porady riaditeľ ZZ LAVEX zhrnul závery pracovnej porady, požiadal prítomných zástupcov ÚRŽD o odbornú spoluprácu pri spracovaní uvedeného listu a poďakoval prítomným za účasť.

MG

Čo s demontovanými horskými dopravnými zariadeniami?

Vývoj cestovného ruchu a systému dopravy osôb, ako aj stúpajúci počet starých zariadení, osobitne v Európe, má za následok rastúci počet demontovaných starších dopravných zariadení. Demontované zariadenia sa zvyčajne úplne, prípadne čiastočne opätovne namontujú, a to často v inej krajine. V dôsledku toho začína pre tieto zariadenia nový život v nových podmienkach nasadenia.

Bezpečnosť týchto novo-starých a premiestnených zariadení vyvoláva obavy, a preto sa im venuje osobitná pozornosť.

Smernica EU 2000/9/EG platí v skutočnosti iba pre:

- zariadenia, ktoré sa budujú alebo uvádzajú do prevádzky po 3. máji 2004;

- čiastkové systémy a bezpečnostné prvky, ktoré boli dané do prevádzky po 2. máji 2004.

Požiadavky na nové zariadenia sú definované dostatočne jasne. Podstatne menej jasné sú stanoviská pre opätovné použitie súčastí lanoviek, ktoré sa použijú pri opätovnej montáži starších zariadení.

Výrobcovia a prevádzkovatelia lanoviek prostredníctvom svojich zástupcov sa snažili získať v tomto smere pozornosť Európskej komisie v Bruseli a vypracovali návrh na doplnenie Smernice 2000/9/EG. Žiaľ, Európska komisia návrh neprijala a zastáva názor, že opätovné uvedenie starších zariadení do prevádzky je vecou jednotlivých členských štátov EÚ a nepatrí do rozsahu platnosti Smernice 2000/9/EG. Výbor IARM (International Association of Ropeway Manufacturers) preberal na viacerých zasadnutiach situáciu, ktorá vznikla a rozhodol sa vytvoriť základný písomný materiál, ktorý má slúžiť ako východiskový bod pre vytvorenie spoločného európskeho stanoviska, a tým prispieť k zvýšeniu bezpečnosti použitých starších zariadení. Písomný materiál má názov Bezpečnostné požiadavky na lanovky a vleky pre dopravu osôb.

Bezpečnosť musí byť v hlavnej pozornosti všetkých výrobcov, prirodzene, aj všetkých tých, ktorí sa na lanovej doprave podieľajú.

Vzhľadom na rastúci tlak zo strany trhu so starými zariadeniami na ich opätovné uvedenie do prevádzky, musí sa ich spôsobilosť bezpodmienečne preveriť. Preto je potrebné, aby všetky členské štáty prispeli k vyjasneniu tejto základnej otázky a svojimi pripomienkami prispeli k vytvoreniu spoločnej jednotnej smernice s platnosťou pre všetky členské štáty.

Problematika opätovnej montáže starších dopravných zariadení je aktuálna aj na Slovensku. Preto treba, aby sa odborná verejnosť oboznámila s vypracovaným základným materiálom a postúpila svoje prípadné pripomienky. Preklad vypracovaného materiálu uverejníme v nasledujúcom čísle nášho časopisu.

Doppelmayr informuje

Milí obchodní partneri a kolegovia,

Akonajmladší člen rodiny Doppelmayr/Garaventa, chceme sa vám v krátkosti predstaviť.

Dňa 1. 4. 2006 bol založený podnik **Doppelmayr Transport Technology** ako člen centrálnej spoločnosti pre uplatnenie lanovej techniky na prepravu sypkého, ako aj kusového materiálu. Za svoj cieľ sme si predsvzali vyriešiť problémy s transportom materiálu našich zákazníkov s inovovaným paletovým transportným systémom. Ako doplnok zaužívaného lanového systému sme spolu s RopeCon vyvinuli dopravník na dlhé trate, ktorý využíva prednosti lanovej dopravy s prednosťami pásového dopravníka a otvára množstvo nových perspektív na prepravu sypkého a kusového materiálu.

Tam, kde použitie kyvadlovej dráhy a výškovej lanovej technológie je otázne, dôverujeme kompetenciám našich švajčiarskych kolegov. Vo všeobecnosti sa na spolupráci jednotlivých oddelení skupiny Doppelmayr/Garaventa nič nezmení. Stavíme na vašej podpore a tešíme sa na ďalšiu spoluprácu.

Tím Doppelmayr - transportná technológia

Kontakt:

Hermann Fröhstück, vedúci
Doppelmayr GmbH
Holzried Strasse 29
A 6961 Wolfurt

Tel.: +43 5574 604 1200
Fax: +43 5574 604 1209
E-mail: dtt@doppelmayr.com

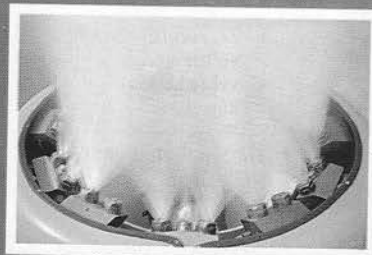

■ Lanovka na prepravu materiálov

LAVEX info
2/2006

www.technoalpin.sk/.com

TECHNOALPIN
Snow experts

✕ **PORADENSTVO**
✕ **PROJEKTOVANIE**
✕ **INŽINIERING**
✕ **REALIZÁCIE A SERVIS**

Poštová adresa:
TechnoAlpin East Europe, s.r.o.,
P.O.BOX B-61, 011 51 Žilina
E-mail: technoalpin@technoalpin.sk
Tel.: 041 700 26 44 - 45
Fax: 041 700 26 46

Možnosť prezentácie na zahraničných výstavách

Slovenská agentúra pre cestovný ruch (SACR) v rámci propagácie cestovného ruchu Slovenska ponúka možnosť spoluúčasti v národnom stánku Slovenskej republiky na zahraničných veľtrhoch a výstavách v II. polroku 2006:

Názov výstavy	webstránka	termín	účastnícky poplatok
Otdych Moskva, Rusko	www.msi-fairs.com www.msiexpo.ru	19. - 22. september	30 000 Sk
<ul style="list-style-type: none"> - 12. ročník, štatistika 2005: 967 vystavovateľov zo 67 krajín, 58 500 návštevníkov; - veľtrh je druhým najväčším svojho druhu v Ruskej federácii, je určený tak odborným, ako aj laickým návštevníkom; - dopyt sa sústreďuje na konkrétne balíky a produkty (lyžiarske pobyty, detské tábory, kúpele, hory...) 			
TT Varšava, Poľsko	www.mtpolska.com.pl	21. - 23. september	25 000 Sk
<ul style="list-style-type: none"> - 14. ročník, štatistika 2005: 487 vystavovateľov z 54 krajín, 34 125 návštevníkov; - ide o veľtrh zameraný na všeobecnú ponuku cestovného ruchu; - záujem sa v tomto období orientuje predovšetkým na lyžiarske strediská, zimnú dovolenku a silvestrovské pobyty, ale veľtrh je vhodný aj pre účasť cestovných kancelárií, kúpeľov, ubytovacích zariadení a regiónov 			
CIS Inwetex St. Peterburg, Rusko	www.reedtravelexhibitions.com www.travelexpo.ru	4. - 6. október	30 000 Sk
<ul style="list-style-type: none"> - 14. ročník, štatistika 2005: 406 vystavovateľov z 34 krajín, 9 600 návštevníkov; - veľtrh je určený predovšetkým pre odborníkov, ale v určené dni má prístup aj verejnosť; - veľtrh je vhodným miestom na oslovenie subjektov najmä zo severu Ruska, pričom sú vyžadované už konkrétne balíky služieb. 			
Ukraina Travel Market Kyjev, Ukrajina	www.autoexpo.ua	11. - 13. október	28 000 Sk
<ul style="list-style-type: none"> - 13. ročník, štatistika 2005: 713 vystavovateľov z 37 krajín, 60 000 návštevníkov; - veľtrh patrí k najvýznamnejším svojho druhu na Ukrajine, určený profesionálom i laickej verejnosti; - záujem je o hory, lyžiarske strediská, rekreačno-poznávacie zájazdy, detskú rekreáciu, liečebné pobyty, zábavno-relaxačné areály a pod. 			
Tour Salon Poznaň, Poľsko	www.tour-salon.pl	25. - 28. október	15 000 Sk
<ul style="list-style-type: none"> - 17. ročník, štatistika 2005: 710 vystavovateľov zo 49 krajín, 18 000 návštevníkov; - veľtrh určený pre odborných návštevníkov aj širokú verejnosť; - vyhľadávané sú informácie o ponukách na zimnú sezónu, lyžiarskych strediskách, termálnych kúpaliskách a aquaparkoch, veľtrh vhodný aj pre účasť regiónov 			
Hó Show Budapešť, Maďarsko	www.hoshow.hu	9. - 12. november	17 000 Sk
<ul style="list-style-type: none"> - 16. ročník, štatistika 2005: 161 vystavovateľov z 11 krajín, 25 000 návštevníkov; - veľtrh je zameraný špeciálne na prezentáciu zimnej dovolenky, lyžiarskych stredísk a lyžiarskeho vybavenia; - vhodný pre prezentáciu regiónov s konkrétnymi ponukami. 			
Zima Varšava, Poľsko Biele bláznovstvo	www.agora.pl/targi	18. - 19. november	15 000 Sk
<ul style="list-style-type: none"> - 4. ročník, štatistika 2005: 34 vystavovateľov zo 7 krajín, 7 000 návštevníkov, - menšia špecializovaná výstava organizovaná v spolupráci s denníkom Gazeta Wyborcza; - veľtrh určený pre konečných spotrebiteľov, zameraný najmä na prezentáciu zimnej dovolenky, lyžiarskych stredísk, termálnych kúpalísk a pod. - vhodný pre prezentáciu regiónov. 			
TC Lipsko, Nemecko	www.tmsmessen.de	22. - 26. november	25 000 Sk
<ul style="list-style-type: none"> - 17. ročník, štatistika 2005: 1 100 vystavovateľov z 51 krajín, 81 000 návštevníkov; - veľtrh je určený odbornej i širokej verejnosti; - veľtrh je vhodný aj pre prezentáciu regiónov. 			

Podrobné informácie a podmienky spoluúčasti na veľtrhoch a výstavách v zahraničí nájdete na webovej stránke SACR: www.slovakia-tourism.sk, v slovenskej verzii pod SACR – aktuálne aktivity. Informácie možno získať aj na telefónnych číslach: 02-555 71 654 – Ing. Silvia Renáčsova 02-50700816 a Ing. Andrea Orelová 02-50700815 a na e-mailových adresách: renecsova@sacr.sk a orelova@sacr.sk

Novinky tohtoročnej turistickej sezóny v Bratislave

Všetko nasvedčuje tomu, že Mesto Bratislava sa neuspokojuje s doterajším stavom návštevnosti, najmä zahraničných turistov, ako aj s veľmi krátkymi pobytmi svojich návštevníkov. Každý rok pripraví v spolupráci s komerčnými partnermi niekoľko noviniek na obohatenie turistickej ponuky, akou bolo napríklad pred dvoma rokmi vyhladkové autíčko **Prešporáčik**, ktorý preváža turistov historickými uličkami a námestiami starého mesta a je vyhľadávanou turistickou atrakciou dodnes. V tomto roku ho dokonca doplnili o nové výkonnejšie vozidlo Oldtimer, najväčšie z radu Prešporáčikov (spolu sú 4).

Novinkou tohtoročnej sezóny, ktorá sa už stretla s pozitívnym ohlasom najmä obyvateľov mesta, sú **TIS - turistické informačné spoje**. Ich cieľom je novým spôsobom, ale štandardnou cestovnou linkou, dopraviť návštevníkov Bratislavy zo všetkých vstupových miest (letisko, železničná a autobusová stanica atď.) do centra mesta. TIS sú zvonka pomaľované mestským dizajnom, ich interiér prezentuje novú kvalitu a úroveň služieb dopravného podniku a zároveň propaguje mesto i jeho aktivity prostredníctvom propagačných materiálov, ktorými je vybavený.

Ďalším novým produktom mesta je **City Card**, ktorá sa dá zakúpiť vo všetkých informačných centrách Bratislavy a mala by byť dostupná aj v hoteloch. Je to klasická štandardná karta, ktorá ponúka návštevníkovi Bratislavy balík služieb (najmä zľavy) v mestských organizáciách, ale aj v komerčných inštitúciách zapojených do projektu.

Aktivity mesta na poli turistického ruchu smerujú ku skvalitňovaniu turistických informačných služieb vrátane dobudovania informačnej infraštruktúry, od navigácie v rámci mesta z miesta prvého kontaktu (letisko, stanica, prístav), až po poskytnutie informácií o ubytovacích, stravovacích, zábavných a ďalších možnostiach. V rámci projektu **Tourist Info** mesto buduje svoje informačné centrum podľa vzoru viedenského Tourist Board-u (po stránke pro-

■ Atrakcia pre návštevníkov Bratislavy - vláčik Prešporáčik

fesionálneho prístupu personálu k zákazníkom až po moderné štandardné zariadenie). Do konca roka má byť vybudovaná nová internetová stránka mesta. Bude moderným spôsobom prispôbená užívateľovi a poskytne mu všetky potrebné informácie. Na začiatku turistického sezóny bude k dispozícii sekcia Návštevník v angličtine, so všetkými komoditami bratislavského cestovného ruchu.

Mimoriadnou novinkou nášho hlavného mesta, ale zároveň aj metropoly susedného Rakúska, je **Twin City Liner – pravidelná lodná linka Bratislava – Viedeň**, ktorá začne premávať od júna 2006. Je určená pre návštevníka, ktorý nastúpi v centre Viedne a vystúpi v centre Bratislavy a naopak. Mesto spolu s komerčnými partnermi preň vytvorilo sieť balíkov - programov, vďaka ktorým si návštevník Bratislavy bude môcť získať do Viedne a naopak. Projekt Twin City - mestá dvojčky – berú obe metropoly ako model na prirodzené zblížovanie svojich obyvateľov, aby sa navštevovali, chodili za kultúrou, zábavou, nakupovaním...

Veľký význam z hľadiska dostupnosti informácií v kultúrnom a spoločenskom svete zohráva aj nový časopis - mesačník **Twin City Journal s podtitulom Magazín Bratislavy a Viedne**, ktorý vydáva Magistrát hl. mesta SR Bratislavy od apríla 2006. Ide o celofarebný, 52-stranový časopis vo formáte A4, v troch jazykových mutáciách (slovenčina, nemčina, angličtina), ktorý otvára priestor na rozhovory, reportáže i glosy zo všetkých oblastí života Bratislavy a Viedne, približuje ich spoločné projekty a zároveň prináša prehľad kultúrnych i spoločenských programov v oboch metropolách a ich mestských častiach. Značný priestor venuje aj predstaveniu turistických atrakcií. Magazín sa dá získať bezplatne vo všetkých informačných centrách Bratislavy (aj Viedne) a vo vybraných hoteloch, múzeách, galériách alebo divadlách.

O všetkých novinkách možno získať podrobnejšie informácie na: www.bratislava.sk.

■ Pripravila Anna Červenková

ZUSAMMENFASSUNG

In einem informativen Artikel der Hauptstadt der Slowakei Bratislava stellt man die Neuigkeiten für die Touristensaison 2006 vor. Es handelt sich vor allem um neue kleine Ausflugsautos „Prešporáčik“, Touristenverbindungen von Flughafen, Zug- und Busstationen ins Stadtzentrum, CITY CARD, regelmäßige Schiffsverbindung Bratislava - Wien u.a.

SUMMARY

Informative article about innovations of this year's tourist season prepared by the capital of Slovakia Bratislava, including sightseeing cars "Prešporáčik", tourist transportation lines plying from the airport, railroad and bus stations to the city centre, CITY CARD, regular ship connection Bratislava - Vienna etc.

■ **Lodné spojenie Viedeň - Bratislava - Viedeň**

Záverečná správa Alpitec 2006

Silný jednoliaty veľtrh v úspešnom dvojitom podaní

Začiatkom apríla sa v Bolzane skončil veľtrh zimných technológií a vybavenia pre zimné športy Alpitec/ProWinter 2006, ktorý si v priebehu troch dní prišlo pozrieť takmer 9 500 návštevníkov.

Vysoká návštevnosť svedčí o dobrom štarte tohto dvojitého podujatia. Kým 287 vystavovateľov na výstave ProWinter, ktorá sa v minulosti konala každoročne, je len pokračovaním úspešného vývoja predchádzajúcich piatich ročníkov, tak 148 vystavujúcich podnikateľských subjektov na Alpitec 2006, prvý raz konanom na jar dokazuje, že je dôležitým talianskym odborným veľtrhom s medzinárodným významom.

Súhrnné informácie

Celkovú plochu 7 000 m² výstavnej plochy obsadili na tohtoročnom veľtrhu Alpitec stánkové prezentácie. Špecifickosť výstavných hál výstaviska v Bolzane poskytuje mnohotvárnu, súčasne však kompaktnú, a tým vysoko informatívnu ponuku. Dôležitý podiel na tom mal vysoký štandard prezentácií – ten, kto očakával iba technicky prázdne postery s posedením v stánku, bol príjemne prekvapený. Popri širokej ponuke vozidiel na zimnú údržbu, zasnežovacích zariadení, tu boli predovšetkým výrobcovia snežných pásových vozidiel, ktorí svojimi drahými modelmi dali výstavný okruh do poriadneho pohybu. Nové produkty naživo predviedli aj dodávatelia výbavy pre bezpečnosť a značenie na lyžiarskych tratiach. Technickú ponuku Alpitec doplnili športové alternatívne prístroje a prezentácia pokladníc a vstupných systémov. Štandard prezentácií vystavo-

vateľov, predovšetkým malých a stredných výrobcov, bol fakticky porovnateľný s predchádzajúcimi ročníkmi. V každom prípade tu však chýbali veľké reprezentačné plochy medzinárodných multipredajcov. Táto absencia však v podstate nemala žiadny vplyv na návštevnosť veľtrhu.

Zaujímavý rámcový program

Už tradične vysoký štandard sprievodných podujatí počas veľtrhu bol najčastejším dôvodom účasti pre približne 400 účastníkov na pódiových diskusiách, obsadených kompetentnými zástupcami a ďalšími takmer 1 200 zúčastnenými na rôznych prémieoniach významných lyžiarskych stredísk a oceňovaniach zaslúžilých športovcov.

V rámci výročného zasadnutia talianskeho lanovkárskeho združenia ANEF sa uskutočnilo množstvo čisto odborných diskusií. Prítom premostenie oboch veľtrhov Alpitec/ProWinter 2006 prispelo k zaujímavej rozmanitosti prerokovaných otázok, ktoré sa dotýkali bezpečnosti na trati, súčasným športovým trendom a ich pôsobeniu na úpravu lyžiarskych tratí a prevádzku lyžiarskych stredísk. Hlavným bodom programu bolo určite sympóziu s názvom Čínska výzva, na ktorom kompetentní prednášatelia pod vedením Erwina Strickera, experta na skimarketing z južného Tirolska, načrtli možnosti investorov, výrobcov športových potrieb a športového odevného priemyslu, zariadení na výbavu a úpravu lyžiarskych stredísk v tejto krajine s obrovským rastom. Kontrolovaný entuziazmus ako vidno, bude devízou, hoci čínsky trh sľubuje s prognózou 14 miliónov lyžiarov v nasledujúcich desiatich rokoch obrovské

■ **Ocenenie lyžiarskych stredísk a zaslúžilých športovcov v rámci výstavy Alpitec 2006**

■ **Na výstave boli bohato zastúpené SPV**

šance, napriek tomu sú tu vstupné predpoklady pre zmluvné záväzky ešte stále náročné. Všetci referujúci odporúčali jednoznačne len dlhodobé partnerské iniciatívy. V tejto súvislosti Michael Seeber, predseda Leitner-Gruppe, oboznámil účastníkov s projektom Model lyžiarskeho strediska, ktoré firma Leitner v spolupráci s investormi a partnermi z južného Tirolska plánuje postaviť približne 230 km od Peking. V stredisku bude vybudovaných celkom šesť osobných horských dopravných zariadení a ubytovacia kapacita približne 4 000 hotelových lôžok. Výsledná stavba v spádovej oblasti s 375 miliónmi obyvateľov má byť odzrkadlením európskeho know-how vo vybavenosti stredísk, lyžiarsko-turistických rámcových služieb, ale predovšetkým v bezpečnosti.

Piaty ročník Alpitec sa úspešne skončil, môžete ho však virtuálne navštíviť na: www.fierabolzano.it/alpitem2006/realtour.

Preklad tlačovej správy: Eva Bajčiová

Zasadal riadiaci výbor OITAF

V rámci medzinárodnej výstavy SAM ALP-EXPO 26.-28. apríla 2006 sa uskutočnilo 110. zasadnutie riadiaceho výboru OITAF, v ktorom má zastúpenie aj Slovensko. Zasadnutie viedol nový prezident OITAF Jean - Charles Faraudo, ktorý bol do funkcie zvolený na valnom zhromaždení OITAF v septembri 2005 v Innsbrucku.

Na programe zasadnutia bolo schválenie protokolov zo 108. a 109. zasadnutia výboru z Innsbrucku, prijatie členov výboru bez hlasovacieho práva, správa dozornej rady a správa o hospodárení.

Osobitnú pozornosť venoval riadiaci výbor pripravovanej smernici, ktorá určí podmienky pre opätovnú montáž už používaných demontovaných lanových dráh. Návrh smernice pripravila firma Pomagalski a postúpila ho všetkým členom na pripomienkovanie. Konečná forma smernice bude odsúhlasená na ďalšom zasadnutí výboru.

Ďalším bodom programu, ktorý vyvolal polemickú diskusiu, bola požiadavka nanesená známym odborníkom v oblasti lanovej dopravy prof. Oplatkom. Navrhuje zaviesť centrálnu evidenciu mimoriadnych udalostí v oblasti lanovej dopravy. Takáto evidencia by mala viesť k objektívnejším informáciám v médiách, ale slúžila by aj ako podklad pre ďalší projekčný a konštrukčný vývoj. Jednotliví členovia poukazovali na skutočnosť, že médiá často nekriticky pristupujú k informáciám o mimoriadnych udalostiach v lanovej doprave. Štatistiky pritom jednoznačne potvrdzujú, že lanová doprava vykazuje najmenej zranení a smrteľných prípadov v porovnaní s celkovým počtom prepravených osôb.

Ďalšie zasadnutie riadiaceho výboru OITAF sa uskutočnilo dňa 18. septembra 2006 v Mníchove.

D. M.

ALPEXPO GRENoble

Vo francúzskom Grenoble sa v dňoch 26. – 28. apríla 2006 uskutočnil už 17. ročník významnej medzinárodnej výstavy horskej techniky SAM 2006 – Alpexpo. Na výstavnej ploche o rozlohe 21 000 m² sa predstavilo 480 výrobcov a medzinárodných značiek produktov pre horské strediská, výstavu si prezrelo 12 000 návštevníkov z 52 krajín sveta. Zastúpenie tu malo 15 vystavovateľských odborov, napríklad zariadenia a výstroj pre horské lanové dráhy, vybavenie pre technické zasnežovanie a úpravu lyžiarskych svahov, výstroj pre bezpečnostných a záchranných pracovníkov, informačné a signalizačné systémy, zariadenia pre šport a voľný čas, letecká technika pre práce a záchranu v horách atď.

V žiadnom z 15 odborov nechýbali poprední vystavovatelia – lídri v danej oblasti, ktorí tu predstavovali svoje novinky: napríklad výrobcovia snežných pásových vozidiel, kde mali zastúpenia firmy Prinoth, Leitner AG a, prirodzene, firma Kässbohrer, ktorá prišla s novým PistenBully 600; ten v zimnej sezóne v rámci Fire in Red Tour predstavila v mnohých európskych krajinách.

V odbore horských lanových dráh dominovala skupina Doppelmayr/Garaventa, ktorá je kvalitou a technológiou na čele sektora lanovej dopravy. V spolupráci so svojimi zákazníkmi vyrába dopravné systémy nielen pre letné a zimné turistické strediská, ale aj prepravné systémy pre miestnu dopravu v mestách, na letiskách, v nákupných a zábavných parkoch.

Prirodzene, v tomto odbore okrem iných výrobcov nemohla chýbať domáca firma Poma predstavením novinky - 6-miestnej lanovej dráhy Multix 6XL s prepravnou rýchlosťou 5 m/s a kapacitou 3 600 os/h.

Medzi desiatkami firmami zameraných na zariadenia pre technické zasnežovanie sa pozornosti tešila aj firma York Neige, ktorá vybudovala zasnežovanie aj v stredisku Sestriere pre 20. ZOH Turín 2006. Firma práve v tomto roku oslavuje 30. výročie tejto výroby. V roku 1976 investoval York do oblasti technického zasnežovania, vyvinul a vyrobil svoje prvé snehové delá.

Výstava SAM nebola len miestom, na ktorom sa pred-

Foto: M. Grešo

Expozícia domácej firmy POMA

stavoval nový technologický vývoj v horskej technike, rovnako významné boli aj stretnutia odborníkov v znamení medzinárodnej spolupráce, osobitne v rozširujúcej sa Európe. Počas výstavy sa uskutočnili viaceré odborné konferencie a semináre na aktuálne témy, ako aj zasadnutie výkonného výboru medzinárodnej lanovkárskej organizácie OITAF.

Vstupná brána na výstavisko

■ Firma YORK Neige si pripomenula aj 30 rokov výroby zasnežovacích zariadení

■ SPV Leitwolf firmy Prinoth

■ Expozícia firmy Doppelmayr

■ Kässbohrer so svojou novinkou - PistenBully 600

Z kroniky lanovkárov

Naši dvaja jubilanti

Začiatok tohto roka sa v lyžiarskom stredisku Jasenská dolina niesol v znamení osláv. Dňa 13. februára 2006 sa významného životného jubilea 70. narodenín dožil **Daniel Brzák**, nestor lyžovania v Jasenskej doline a dlhoročný vedúci prevádzky. Na začiatku leta, 1. júla 2006, sa bude opäť oslavovať. Riaditeľ strediska, člen predstavenstva ZZ LAVEX **Milan Sumka** oslaví svoje päťdesiatiny. Oboja v dobrom zdraví, plní pracovných plánov a životného optimizmu. Tak ich všetci poznáme!

■ Daniel Brzák

Daniel Brzák

Rodák z Belej – Dulíc od mladosti inklinoval k športu, horám a prírode, no zo všetkého najviac ho to ťahalo k lyžovaniu. V roku 1960 začal organizovať výstavbu prvého lyžiarskeho vleku a v roku 1962 začala sa prvá lyžiarska sezóna v Jasenskej doline. Až do roku 1990 všetok voľný čas venoval stredisku a jeho budovaniu. V roku 1990 sa stal zamestnancom TJ Družstevník Belá – Dulice, ktorá v tom čase stredisko prevádzkovala. Od roku 1996 je zamestnancom firmy Jased, s. r. o., a je stále aktívny. V roku 1996 organizoval výstavbu zasnežovacieho systému, v roku 1997 výstavbu lanovej dráhy. Daniel pracoval a pracuje vždy s vysokým nasadením a technickými zručnosťami. Prácu v stredisku si vie nielen zorganizovať, ale najmä plne sa do nej zapojiť. Stále prichádza s novými myšlienkami. Veríme, že ho jeho elán neopustí, k čomu mu úprimne želáme veľa zdravia a síl.

Milan Sumka

Konateľ firmy Jased, s. r. o., a riaditeľ lyžiarskeho strediska Jasenská dolina. Väčšinu svojho pracovného života zasvätil rozvoju cestovného ruchu a ako dlhoročný funkcionár TJ Družstevník Belá – Dulice najmä rozvíja-

júcemu sa stredisku Jasenská dolina. V 80. rokoch sa na budovaní strediska aktívne podieľal brigádnickou činnosťou.

■ Milan Sumka

V rokoch 1988 až 1995 pracoval ako predseda miestnej TJ a od roku 1996, kedy stredisko začala prevádzkovať firma Jased, s. r. o., je jej riaditeľom. Jeho zásluhou prichádzali nové námety na rozvoj, veľmi aktívne presadzoval a presadzuje potrebu modernizácie OHDZ, dokončenie lyžiarskeho strediska. V roku 1996 bol jeho zásluhou vybudovaný zasnežovací systém a v roku 1997 bola v rekordnom čase uvedená do prevádzky 4-miestna sedačková lanovka.

Milan, ešte ako predseda TJ, bol zakladateľom Združenia cestovného ruchu Veľká Fatra, v ktorom aktívne pracuje dodnes. Rozvoju cestovného ruchu sa venuje aj ako člen správnej rady Regionálnej rozvojovej agentúry Turiec.

Štyri volebné obdobia bol poslancom obecného zastupiteľstva, kde presadzoval myšlienky rozvoja cestovného ruchu v Jasenskej doline a jeho pričinením sa podarilo spracovať územno-plánovacia dokumentáciu pre danú oblasť. Aktívne pracuje aj v predstavenstve ZZ LAVEX. V rokoch 2004 – 2005 sa zúčastňoval pri spracúvaní návrhu a potom pripomienkovania systémových opatrení na riešenie obmedzení podnikateľského prostredia cestovného ruchu z pohľadu ochrany životného prostredia. Spolupracuje s VÚC Žilinského kraja. Aktívne sa zasaďuje za vytvorenie priaznivejších podmienok pre ďalší rozvoj zimného cestovného ruchu. Je podporovateľom mládežníckeho športu a aj jeho zásluhou sa darí miestnemu lyžiarskemu klubu.

Milan Sumka patrí k ľuďom, ktorí stále hľadajú nové inšpirácie pre modernizáciu a skvalitnenie služieb. Veríme, že jeho zaniechanie a elán pracovať v tejto oblasti ešte veľmi dlho vydrží.

Obom jubilantom srdečne blahoželáme, prajeme im veľa zdravia a síl v ich zásluhnej práci pre rozvoj cestovného ruchu na Slovensku.

Zo života našich stredísk

Lyžiarske stredisko SKIPARK Vyšné Ružbachy

Pri predstavovaní ďalšieho lyžiarskeho strediska sme sa dnes zatúlali až na severovýchodné Slovensko, necelých 30 km od hraníc s Poľskom, do pôvabnej a známej kúpeľnej obce Vyšné Ružbachy, ktorá sa ukrýva pod východnými svahmi pohoria Spišská Magura. O Vyšných Ružbachoch sa zvykne hovoriť, a musíme potvrdiť, že oprávnené, ako o oáze pokoja a zdravia. Tieto slová potvrdzujú predovšetkým liečivé pramene, pri ktorých vznikli známe kúpele a krásy okolitej prírody. A práve tu sa nachádza aj lyžiarske stredisko SKIPARK Vyšné Ružbachy, o ktorom sme sa pohovárili s technickým vedúcim strediska Michalom Šuligom.

■ Aby sme našich čitateľov správne informovali, povedzte nám na úvod nášho rozhovoru, kedy lyžiarske stredisko vzniklo, ako sa vyvíjalo a kto stredisko v súčasnosti prevádzkuje?

M. Š. - Ako nám povedal Ladislav Solár, dlhoročný pracovník pri budovaní tohto strediska a v súčasnosti vedúci strediska, s výstavbou sa začalo zhruba v roku 1977. Vtedy tu postavili prvý lyžiarsky vleč VL 200, potom v roku 1978 to bol lyžiarsky vleč VL 500 a v roku 1980 vleč H 80. Sedemdesiate a osemdesiate roky podnikli rozvoj infraštruktúry v obci Vyšné Ružbachy – vybudoval sa vodovod, kanalizácia, čistička odpadových vôd, postavili sa hotely, urobili sa určité zmeny v kúpeľoch, čím sa vytvorili dobré podmienky aj pre rozvoj lyžiarskeho strediska. Od roku 1985 do roku 1991 prevzala prevádzkovanie strediska Okresná správa cestovného ruchu Stará Ľubovňa, čím obec aj lyžiarske stredisko dost' získali, pretože sa urobila modernizácia, ďalší rozvoj strediska, nakúpili sa snežné pásové vozidlá, snežné skútre a lyžiarske stredisko fungovalo na ten čas a pomery vcelku dobre.

V roku 1991 zasiahla aj toto stredisko privatizácia, ktorá trochu negatívne ovplyvnila jeho rozvoj, pretože stredisko sa rozdelilo medzi tri spoločnosti. Tým, že prevádzka v stredisku bola

roztrieštená, v konečnom dôsledku strácali hostia. Až v roku 1995 vznikla spoločnosť Skipark Vyšné Ružbachy, v ktorej mala účasť obec a vlastníci pozemkov. Hoci táto spoločnosť prevádzkovala len polovicu lyžiarskeho strediska, práve táto polovica zaznamenala výrazný rozvoj – vybudovala sa nová zjazdovka, pribudol nový lyžiarsky vleč, zasnežovanie a osvetlenie tej časti strediska, ktorú spoločnosť prevádzkovala.

V roku 2004 prevzala prevádzkovanie strediska spoločnosť i.Deal, ktorá prebudovala stredisko na naozajstný Skipark. Vybudovali sa služby, ktoré v tom čase už patria k štandardom – požičovňa športových potrieb, skiservis, lyžiarska škola, zrekonštruovali sa všetky lyžiarske vleky, dobuildovalo sa zasnežovanie všetkých hlavných zjazdoviek a vlekov, osvetlenie zjazdoviek, postavili sa 2 penzióny, tenisová hala, bazén a sauna. V súčasnosti sa dokončuje squash a fitness, vo fáze budovania sú parkovacie plochy.

■ Ako vieme, v stredisku je v prevádzke 7 lyžiarskych vlekov a 8 lyžiarskych tratí. Je táto kapacita pre súčasnú návštevnosť postačujúca, alebo uvažujete o ďalšom rozšírení?

M. Š. - V našom stredisku máme trate rôznej náročnosti, musíme však ešte vybudovať zjazdovky pre náročnejších lyžiarov. Trate, ktoré teraz prevádzkujeme, sú viac-menej pre menej náročných lyžiarov. Našou snahou je ďalšie rozširovanie. Stredisko prevádzkujeme druhú sezónu a ukazuje sa, že lyžiari majú záujem k nám chodiť, preto je našou snahou rozširovať možnosti, aby sme oslovili všetkých lyžiarov.

■ Osobitnou kategóriou sú snoubordisti. Dnes sa už pre túto špeciálnu skupinu lyžia-

■ Michal Šuliga, technický vedúci strediska SKIPARK Vyšné Ružbachy

rov budujú v renomovaných strediskách osobitné trate pre snoubording, a to aj preto, aby sa predchádzalo možným rizikám, ktoré spôsobujú kolízie lyžiarov a snoubordistov na trati. Ako vidíte túto skutočnosť vo vašom stredisku?

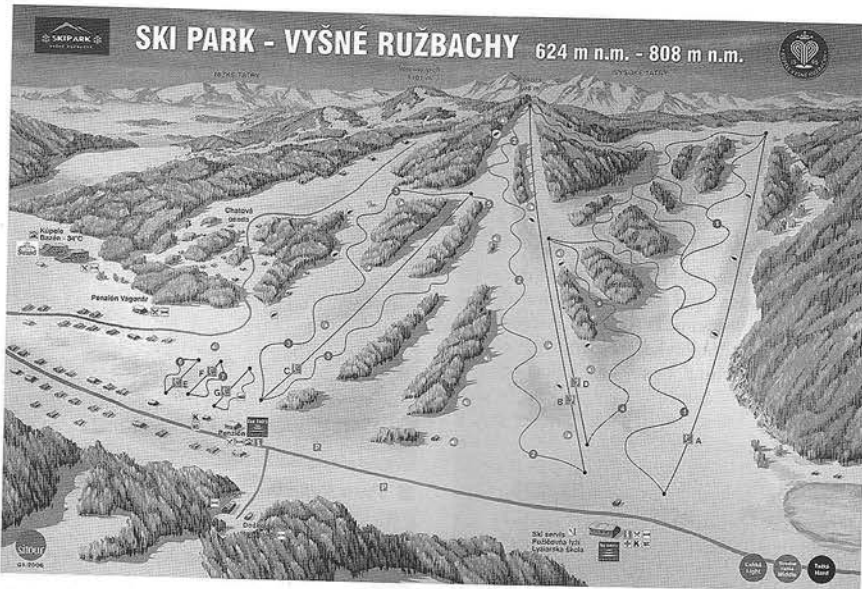
M. Š. - Samozrejme, aj kategória snoubordistov je pre nás veľmi zaujímavá. Už dlhší čas sa chystáme niečo pre nich urobiť, ale z rôznych dôvodov sme doteraz nestihli pripraviť špeciálny park. Som však presvedčený, že keď budeme rozširovať možnosti pre lyžiarov budovaním ďalších zjazdoviek, určite vytvoríme možnosti aj pre snoubordistov. Veď viac-menej sme s touto situáciou počítali už v začiatkoch, keďže sme zakúpili od firmy Kässbohrer stroj, ktorý je určený práve na úpravu funparkov.

■ Ako sa staráte o kvalitu podmienok pre lyžiarov, aká je kapacita zasnežovania v stredisku a aké máte možnosti na kvalitnú úpravu lyžiarskych tratí?

M. Š. - Samozrejme, úprava lyžiarskych tratí je dnes pre stredisko jednou z prvoradých úloh. V našom stredisku zasnežujeme 8 vrtľovými kanónmi a 5 tyčovými. Trošku problémom je dostatok vody pre zasnežovanie, ale tento problém chceme v blízkej budúcnosti vyriešiť. V súčasnosti zasnežujeme zhruba 3 300 m² zjazdových tratí, sú to všetky hlavné zjazdovky, všetky zasnežované zjazdovky sa upravujú, na úpravu svahov máme 2 snežné pásové vozidlá Kässbohrer.

■ Pohľad na zjazdovku a trať lyžiarskeho vleku

mi. Naším najväčším zámerom je vybudovať lanovku, ktorá by mala byť nosným dopravným zariadením v tomto stredisku.

Treba povedať, že lyžiarske stredisko Skipark Vysné Ružbachy je súčasťou kúpeľov, ktoré majú dlhoročnú tradíciu. Prvé zmienky o kúpeľoch pochádzajú z polovice 16. storočia. Tieto kúpele sú vlastne veľmi dobrým doplnkom pre zimnú dovolenku, pretože okrem toho, že návštevníci majú možnosť cez deň sa lyžovať, môžu využívať všetky služby a procedúry, ktoré poskytujú tunajšie kúpele. V najbližšom okolí i priamo v obci je viacero turistických atrakcií – galéria v prírode, barokový kostol, kráter s termálnou vodou, kúpeľisko s termálnou vodou, ktoré sa môže využívať aj v zime, keďže časť bazénov je krytá. Najmä poľská klientela vyhľadáva naše stredisko práve pre možnosti, ktoré poskytujú Vysné Ružbachy.

Ďakujeme Michalovi Šuligovi za množstvo informácií, pomocou ktorých môžeme čitateľom nášho časopisu predstaviť ďalšie, pre niektorých možno ešte neznáme, avšak veľmi pekné a perspektívne lyžiarske stredisko.

Miroslav Grešo

Po lyžovačke dobre poslúži bazén s vírivkou

ZUSAMMENFASSUNG

Das Skizentrum Vysné Ružbachy befindet sich in der Nordostslowakei, nur 30 km von der Grenze mit Polen entfernt. Das Dorf Vysné Ružbachy ist als Heilbadort und als Oase der Ruhe und Gesundheit berühmt geworden. Der Zentrumsleiter M. Šuliga stellt die Einrichtung des Areals und die Investitionspläne für die nächsten Jahre vor.

SUMMARY

Introduction of the ski resort SKIPARK Vysné Ružbachy in the North-East Slovakia, just 30 km from the Polish border, in the town famous for its watering place. Vysné Ružbachy is known as an harmony and health oasis. Leading personality of the resort, M. Šuliga, presents today's equipment and investment plans for the next years.

■ V poslednom období, napriek technickej vybavenosti stredísk, pribúdajú na svahoch úrazy. Aj v rámci nášho združenia riešime túto problematiku legislatívnou formou, hľadáme možnosti, ako prevádzkovateľom priamo pomôcť. Ponúkame napríklad rôzne formy nákupu ochranných a bezpečnostných prvkov aj štandardného medicínskeho vybavenia pre poskytovanie prvej pomoci. Ako by ste zhodnotili úrazovosť na vašich tratiach počas tejto, prípadne aj predchádzajúcej sezóny aj z hľadiska lyžiarskej úrovne vašej klientely?

M. Š. - V našom stredisku máme celú paletu lyžiarov z hľadiska ich lyžiarskej zdatnosti, od úplných začiatočníkov, ktorí azda sú na lyžiach prvý raz v živote, až po zdatných lyžiarov. Vzhľadom na toto zloženie sa domnievame, že počet úrazov u nás nebol vysoký. Pokiaľ ide o starostlivosť a ošetrovanie úrazov, riešime to predbežne lyžiarskou službou, ktorú tvoria naši zamestnanci. Vďaka pochopeniu vedenia firmy máme dostatok zdravotného materiálu, sme vybavení snežnými skútrami a saňami. Sme aj v rokovaní s novovznikajúcou horskou záchrannou službou v Pieninách a v Spišskej Magure o poskytovaní záchrannej služby u nás.

■ Aké formy propagácie strediska využívate z hľadiska marketingu pri ponuke služieb pre zvýšenie návštevnosti strediska?

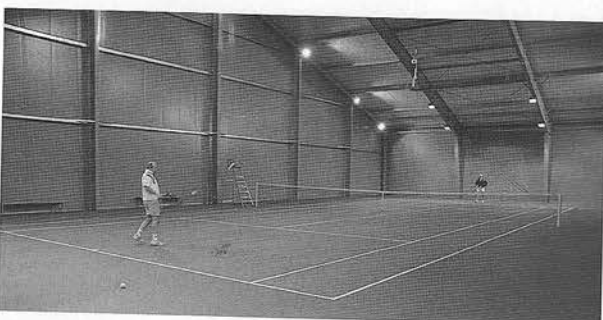
M. Š. - Myslím si, že nosným prvkom propagácie

v zime je pre nás Sitour a webová stránka www.holidayinfo.sk, z ktorej snehové spravodajstvo preberajú rôzne médiá a, samozrejme, aj firma Snowski, ktorá tiež poskytuje naše snehové spravodajstvo médiám. Sú tu aj ďalšie organizácie, ktoré v tomto regióne pôsobia jednak na úrovni okresu Stará Ľubovňa, na úrovni obce Vysné Ružbachy i na úrovni rôznych združení, s ktorými sa prezentujeme na výstavách a workshopoch na Slovensku, v Česku i v ďalších európskych krajinách.

■ Vráťme sa ešte k ďalším predstavám o rozvoji strediska. Osobne som si prezrel stredisko v zimnom období, keď sme tu školili vodičov SPV a videl som, aké možnosti má stredisko z hľadiska rozvoja. Aké sú ďalšie zámery v tomto smere?

M. Š. - Chcel by som zdôrazniť, že lyžiarske stredisko Skipark Vysné Ružbachy nefunguje autonómne, pôsobí v rámci obce Vysné Ružbachy, kde sú ďalšie subjekty, ktoré napomáhajú rozvoju tohto strediska. Myslím si, že je to najmä obec Vysné Ružbachy, kúpele Vysné Ružbachy a veľmi veľa drobných podnikateľov – obyvateľov obce, ktorí po každej stránke pomáhajú rozvoju lyžiarskeho strediska. Čo sa týka ďalších plánov, tie sú veľké. Avšak v prvom rade chceme dobudovať to, čo sme tu za krátky čas prevádzkovania strediska vybudovali. Ako najdôležitejšie je teraz dobudovať squashové ihrisko a fitnesscentrum, dobudovať parkoviská, najmä, pokiaľ ide o ich povrch, dokončiť

terénne úpravy pri zjazdovkách, dojazdy, zasnežovanie, osvetlenie... Myslím si, že v tomto roku to budú dokončovacie práce. Musíme sa rozhodnúť, akým smerom zabezpečíme zdroj vody pre zasnežovanie súčasných zjazdoviek i zjazdoviek, ktoré máme v pláne v najbližších rokoch vybudovať. Prírodné, keď sa vybudujú nové zjazdovky, musia byť osadené horskými dopravnými zariadenia-

Tenisová hala

Lanovkáři, ako ich nepoznáme

P pravidelní návštěvníci lyžiarskeho strediska Relax Center Plejsy určite poznajú náčelníka lanovej dráhy PETRA RABATINA. My sme si ho dnes vybrali do našej rubriky preto, aby sme ho čitateľom časopisu bližšie predstavili nielen vo vzťahu k jeho práci v lanovkárskej oblasti, ale najmä preto, aby sme priblížili jeho veľké záľuby, ktorým sa venuje vždy, keď mu zvýši aspoň trochu času. A ktoré to sú? Nuž, **fotografovanie, počítačová grafika, horolezectvo a turistika.**

■ **Prezraďte nám na úvod niečo viac o sebe. Odkiaľ pochádzate a ako ste sa vlastne dostali k lanovým dráham a medzi lanovkárov?**

P. R. - Narodil som sa a vyrastal v Krompachoch. Po skončení školy som pracoval ako elektromechanik na údržbe v Železorudných baniach, v závode Slovinky a po absolvovaní základnej vojenskej služby v bani, neskôr ako strojník ťažného stroja v šachte. Po útlme baníctva na Slovensku som v marci 1993 z bane odišiel a začal som si hľadať nové zamestnanie. Práve v tom čase sa na Plejsoch budovalo zasnežovanie a stavala sa lanová dráha. Preto som sa tam informoval o pracovných príležitostiach. Prijali ma, a tak tu pracujem od 1. 6. 1993. Možno tomu pomohla aj skutočnosť, že som mal skúšky na zvislú lanovú dopravu. Je to síce niečo iné ako lanovky a lyžiarske vleky, ale tiež to bola lanová doprava. Strojníci ťažných strojov na baniach tiež musia absolvovať skúšky a psychologické testy. V stredisku Plejsy som začínal ako elektrikár, ale vlastne sme robili všetko, čo bolo treba. Keď sa uviedla do prevádzky lanová dráha, začal som pracovať ako strojník a zástupca náčelníka lanovej dráhy - od jesene 1995 ako náčelník lanovky.

■ **Vieme o Vás, že popri práci na lanovke máte aj veľa veľmi zaujímavých koníčkov, jedným z nich je fotografovanie. Kedy Vás táto záľuba oslovila a čo najradšej fotografujete?**

P. R. - Fotografovaniu som sa začal venovať už na základnej škole, keď rodičia kúpili prvý fotoaparát Smena 8M a zväčšovací prístroj na výrobu fotografií. Často som ho nosil na rôzne akcie, keď sme chodili s partiou trampovať. Vyvolával som fotografie pre všetkých kamarátov. Niekedy to bolo až úmerné a časovo náročné v malej kúpeľni vyvolávať desiatky fotografií. S odstupom času som fotografovanie odsunul na vedľajšiu koľaj. Možno aj preto, že kúpa dobrého fotografického prístroja a objektívov nie je lacnou záležitosťou. Znova som sa k tejto záľube vrátil s nástupom

digitálnej techniky. Dost' intenzívne sa tomu teraz venujem asi jeden a pol roka. Kúpil som si digitálny fotoaparát Panasonic DMC-FZ5. Nie je to síce profesionálna zrkadlovka s výmennými objektívmi, ale mne zatiaľ postačuje. Dobrý výstroj fotografa je drahá záležitosť, ide do desiatok tisícok korún. Mojou obľúbenou témou na fotografovanie je v súčasnosti lyžovanie, osobitne rád fotografujem lyžiarov v bránkach. Je to krásny šport a keď sa mi podarí pekný záber, som so sebou spokojný a nejaký čas ho mám na monitore ako pozadie. Žiaľ, práve v zimnej sezóne mám na to najmenej času. Prirodzene, pekné zábery sa dajú nasnímať v prírode aj v lete. Jedným z veľmi pekných miest Slovenska je napríklad Slovenský raj, ktorý mám takpovediac po ruke.

■ **Okrem fotografovania sa venujete aj počítačovej grafike, čo napokon dost' súvisí**

■ Peter Rabatin

s fotografiou. Ako ste sa k tejto záľube dostali?

P. R. - Samozrejme, neodmysliteľnou súčasťou digitálnej fotografie je aj jej úprava a spracovanie na počítači. Osobne si myslím, že takmer každý záber, ktorý urobíte digitálnym fotoaparátom, je dobré doladiť v nejakom grafickom editore. Aj

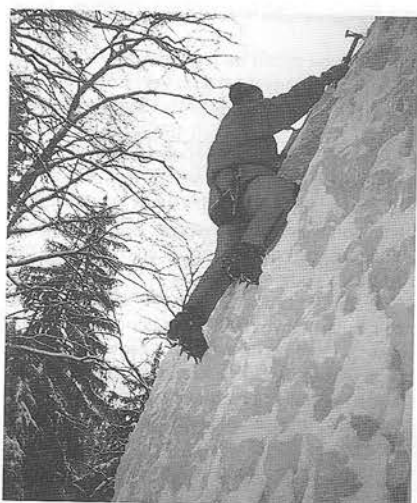
**TECH
MONT**

**LETECKÉ PRÁCE
S VRTULNÍKMI
HELICOPTER
WORKS**

**www.techmont.sk
+421 52 77 22 126**

keď je to niekedy len minimum a rozdiel oproti nasnímanému záberu nie je veľký. Ale rovnako možno niekedy z navonok strateného záberu vyčariť peknú fotografiu. Ide najmä o zábery z udalostí, ktorá sa už možno nikdy nezopakuje, a tak nemáte možnosť znovu to nasnímať. Osobne používam balík programov Corel Draw. Počítač a programové vybavenie na úpravu fotografií, to je ďalšia vec, ktorá zvyšuje náklady každého fotografa. Okrem spracovania a úpravy fotografií na počítači sa venujem aj 3D grafike. Je to veľmi pekná, ale aj náročná oblasť počítačovej grafiky, v ktorej som zatiaľ začiatočníkom, ale dúfam, že raz ním budem. Je to úžasné, keď vytvoríte nejaký trojrozmerný objekt a pritom ho môžete ľubovoľne natáčať, posúvať, otexturovať, animovať atď. Všetko je len virtuálne. Treba to jednoducho skúsiť.

■ Výstup na ľadopád v Sokolej doline

■ Záber na lyžiara a horolezca v stene - foto Peter Rabatin

■ Vaším tretím koníčkom je vraj horolezectvo, čo nám k tomu poviete?

P. R. - Pokiaľ ide o horolezectvo, momentálne sa mu nevenujem. Na skalách som už nebol azda 2 - 3 roky. K horolezectvu ma kedysi, po mojom návrate z vojenskej služby, priviedol priateľ. Nebol som síce špičkový lezec a nemám ani prelezané hory v zahraničí. Niečo v Tatrách a blízko Spišského hradu sú pekné cvičné skaly, kde sa dá dobre potrápiť telo. Okrem fyzickej námahy lezenie a turistika poskytuje nepreberné množstvo momentov na fotografovanie, takže v budúcnosti sa k tomu asi vrátim.

■ Keď už sme pospomínali mnohé Vaše záľuby, kde je lyžovanie?

P. R. - Lyžovanie je krásny biely šport. Lyžujem veľmi rád, a preto je to aj moja obľúbená téma na fotografovanie. Žiaľ, práve v zime mám málo času. Je to daň za povolanie...

Predstavili sme ďalšieho lanovkára Petra Rabatina a jeho pekné záľuby. Prajeme mu, aby mal z nich veľa radosti a aby s nimi dosiahol úspechy. ■

Premeny lanoviek

Nová kabínková lanovka Vrátna – Chleb

Dňa 5. marca 2006, po viac ako dvojročnej prestávke, uviedli do skúšobnej prevádzky novú kabínkovú lanovú dráhu Vrátna – Chleb. Ide o 8-miestnu kabínku s odpojiteľným systémom firmy Doppelmayr, ktorá nahradila pôvodnú 2-miestnu sedačkovú lanovku z roku 1948, výrobok Transporty Chrudim. S celým procesom prestavby novej lanovej dráhy i s históriou pôvodnej lanovky oboznamuje našich čitateľov

Ing. Ján Krištofik, riaditeľ divízie lanových dráh a lyžiarskych vlekov spoločnosti Omnitrade, ktorá je prevádzkovateľom novej lanovej dráhy.

Prvú lanovú dráhu Vrátna – Chleb začali stavať hneď po druhej svetovej vojne v roku 1948. Išlo o výrobok Transporty Chrudim v licencií Von Roll. Išlo o odpojiteľnú sedačkovú lanovku s 2-miestnymi vozňami, na ktorých sa sedelo bokom v smere jazdy. Dopravná rýchlosť pôvodnej lanovky bola 2,5 m/s a kapacita 240 os/h. Do pravidelnej prevádzky ju uviedli 5. marca 1950, teda po polročnej skúšobnej prevádzke. Pri stavbe tejto lanovky patria najväčšie zásluhy Milanovi Šaradinovi, známej osobnosti Vrátnej. Osobne

■ Ing. Ján Krištofik

vyberal trasu pôvodnej lanovky a zúčastňoval sa na jej výstavbe. Po dostavbe lanovky sa hore vybudovali dva lyžiarske vleky, jeden na severnej strane Chlebu, druhý bol na južnej strane. Prírodzene, s výstavbou lanovej dráhy sa určili aj lyžiar-

■ Vrcholová stanica pôvodnej lanovky na Chleb

ske trasy, na ktorých sa dalo lyžovať. Jednak nad pásom lesa bola zjazdovka v Oštiepkovej mulde, na južnej strane pri bývalej Chate pod Chlebom. Takisto sa lyžovalo po dvoch stranách lanovky až k údolnej stanici.

V minulosti sa v oblasti Chlebu organizovali mnohé lyžiarske preteky, takže lanovka slúžila pre pretekárov a technický personál. Medzinárodné preteky sa tu organizovali už v 50. rokoch, teda hneď po spustení lanovky.

Medzníkom v prevádzke lanovky bola v roku 1982 – 83 rekonštrukcia. Išlo predovšetkým o rekonštrukciu zabezpečovacieho zariadenia a hlavnej brzdy lanovky. Súčasne sa urobila aj elektrifikácia na Chlebe, kedy sa k hornej stanici lanovky priviedli elektrické káble. Vlastne až odvtedy bola časť Chlebu elektrifikovaná. Predtým sa lyžiarske vleky v hornej časti prevádzkovali pomocou agregátov.

Prvým prevádzkovateľom pôvodnej lanovky bol podnik Turista, pod jeho hlavičkou bola lanovka postavená. Potom sa premenoval na Stredoslovenské hotely, neskôr Interhotely Ružomberok. Od roku 1992 do roku 1997 prevádzkovala lanovku anglická akciová spoločnosť. Posledným prevádzkovateľom, ktorý je súčasne aj prevádzkovateľom novej lanovej dráhy je spoločnosť Omnitrade, a. s., Bratislava.

Už pri preberaní lyžiarskych vlekov a pôvodnej lanovky bolo rozhodnuté o jej prestavbe. Súčasná spoločnosť prevádzkovala túto lanovú dráhu takmer 5 rokov, t. j. do 31. 12. 2003.

Keďže v tom čase už lanovka nespĺňala požiadavky z hľadiska prepravnej kapacity, ani z hľadiska bezpečnosti prevádzky a už neexistoval pôvodný výrobca, teda nebolo možné zaobstarať náhradné dielce, bolo rozhodnuté zamerať sa na výstavbu novej lanovej dráhy, a to so všetkým, čo s tým súvisí. Malo ísť o moderné zariadenie, ktoré bude spĺňať dnes platnú legislatívu a plne pokryje aj požiadavky širokej verejnosti. Od roku 2000 sme dávali spracúvať tzv. EIA štúdie na uvedenie lokalitu s tým, že boli spracované tri štúdie EIA ešte počas prevádzkovania pôvodnej lanovky. Zo štúdií vyšli určité parametre, ktoré by mali pokrývať aj požiadavky ochranárov.

V roku 2003 bola na pôvodnej lanovke kontrolná skúška, po ktorej bola prevádzka povolená len do 31. 12. 2003. Samozrejme, pôvodne sme počítali s tým, že dotedy budeme mať už pripravené stavebné povolenie, resp. všetky legislatívne úkony vo vzťahu k novej lanovke. Početné

priehy pri vybavovacích konaniach, najmä výnimiek z ochrany prírody celý proces predĺžilo až do roku 2005, pretože stavebné povolenie na novú kabínkovú lanovú dráhu bolo podmienené vydaním rozhodnutia o povolení výnimiek na zakázané činnosti v tejto oblasti. Treba podotknúť, že trasa lanovej dráhy prechádza časťou prírodnej rezervácie Chleb, čo znamená, že prechádza územím s najvyšším stupňom ochrany. Napriek všetkému v júli 2005 sme tieto výnimky získali, pričom dva razy boli napadnuté mimovládny organizáciami, až napokon Ministerstvo životného prostredia SR, po rozkladovom konaní tieto výnimky vydalo. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 14. augusta 2005 a po obdržaní stavebného povolenia na novú kabínkovú lanovku naša spoločnosť okamžite začala rokovať s dodávateľom technológie a s dodávateľmi ostatných stavieb, ktoré patria k novej lanovej dráhe.

Nová lanová dráha ide v trase pôvodnej lanovky, stanice starej lanovky boli zbúrané a postavené nové. V trase lanovky boli tiež vybudované nové pätky, nové podpery. Celá stavba je postavená v novom štýle. Zachovali sa pôvodné parametre, pokiaľ ide o šikmú dĺžku (1 860 m) a prevýšenie (750 m).

Vznikla zaujímavá skutočnosť: pôvodná lanovka bola uvedená do pravidelnej prevádzky dňa 5. marca 1950 a presne o 56 rokov neskôr – 5. marca 2006 sme uviedli do skúšobnej prevádzky novú lanovú dráhu. Ide o 8-miestnu kabínkovú lanovú dráhu odpojiteľného systému s 23 kabínkami. Na trase je 12 podpier, prepravná rýchlosť je 6 m/s pri prepravnej kapacite v zimnej prevádzke 900 os/h, v letnej prevádzke 240 os/h s tým, že počas prevádzkovania lanovej dráhy bude fungovať aj monitoring, ktorý je obsiahnutý v záverečnom stanovisku Ministerstva životného prostredia SR vo vzťahu k posudzovaniu vplyvov na životné prostredie, ktorý sa bude vyhodnocovať.

Celá stavba nespočívala len vo vybudovaní lanovej dráhy, obsahuje aj ďalšie prvky, ktoré boli schválené. Ide o vybudovanie kompletnej trafostanice pre dolnú a hornú stanicu lanovky, prívodu pre VN napätie pre hornú stanicu, kanalizáciu. Pokiaľ ide o zásobovanie hornej stanice lanovky pitnou a úžitkovou vodou, táto sa bude dopravovať pomocou nákladných cisternových vozňov, ktoré budú slúžiť práve na vývoz pitnej vody a nadbytočnej úžitkovej vody späť dole.

■ Nová moderná kabínková lanovka je pýchou strediska Vrátna

Keď sme začali na jeseň 2005 s výstavbou, predpokladali sme, že stavbu v maximálnej miere dokončíme do decembra 2005. Vplyvom nepriaznivých poveternostných podmienok, najmä v hornej časti pri vrcholovej stanici, zostali niektoré dokončovacie práce aj na tento rok. Ide predovšetkým o budovu hornej stanice, nádrž na pitnú vodu, dobudovanie trafostanice na hornej stanici a niektoré časti dolu, napr. inžinierske siete, prívod pitnej vody a pod.

Technológia lanovej dráhy je z firmy Doppelmayr, bola to stavba na kľuč, poddodávateľmi boli firmy: pre stavbu firma Trevos Liptovský Mikuláš, netechnologické časti stavby zabezpečovala firma Váhostav, geometrické zamerania Geomark Kežmarok, projekt spracoval Ing. Jaroslav Moravčík. Dočasné užívacie povolenie na prevádzku bolo vydané 3. marca 2006 a ako už sme spomínali, s prevádzkou sme začali 5. marca 2006. Počas zimnej sezóny sa nevyskytli žiadne poruchy, mali sme však 5-dňový prestoj z dôvodu prvej skratky dopravného lana.

ZUSAMMENFASSUNG

In der Rubrik „Verwandlungen der Seilbahnen“ bringen wir Informationen über den Ausbau und die Rekonstruktion der Seilbahnen in dem berühmten Zentrum Vrátna im Gebirge Malá Fatra (Kleine Fatra). Die ursprüngliche Doppelseilbahn wurde hier im Jahr 1950 durch eine 8-Sesselseilbahn ersetzt. Es ist eine Kuriosität, dass die alte Seilbahn am 5. März in Betrieb und die neue Seilbahn nach 56 Jahren ebenfalls am 5. März 2006 in Probefahrt gesetzt wurde.

SUMMARY

In the column „Cableways In Transformation“, we inform about the replacement of cableways in the well-known resort Vrátna in the Malá Fatra Mountains. Two-chair lift from 1950 was replaced by new cabin lift for eight persons. The strange thing is that the original cableway was put in service on 5 March 1950 and 56 years later, on 5 March 2006, the new cableway was put in test service.

POMA info

Stredisko Alpe d'Huez sa pyši novinkou z POMY

Na začiatku uplynulej zimnej sezóny uviedli do prevádzky sedačkovú lanovú dráhu so 6-miestnymi odpojiteľnými vozňami s novým typom stanice firmy Pomagalski.

Stanicu s názvom Multix inštalovali vo francúzskom lyžiarskom stredisku Alpe d'Huez. Vr-

cholová stanica je poháňacou stanicou. Lanová dráha prepraví za hodinu 3 000 cestujúcich. Údolná stanica je vybavená polohovacím pásmom.

Tento nový typ stanice je dielom spolupráce firiem Poma a Leitner. Predstavuje inováciu stanic typu Satellit a obsahuje mnohé technické vylepšenia. Ide napríklad o modifikáciu vonkajšieho vzhľadu stanice, pričom poháňacia stanica opäť ponúka dizajnovu zaujímavé variácie opláštenia, modernizáciu synchronizačného systému, a s tým spojené aj inovácie na odpojiteľnom uchytení. Ďalšou novinkou je aj to, že predný pilier stanice nie je betónový, ale kovový. Vratná stanica môže mať rovnaké prestrešenie ako poháňacia, avšak môže byť aj bez prestrešenia, pričom kryté sú len zapínadlá a vypínadlá vozňov.

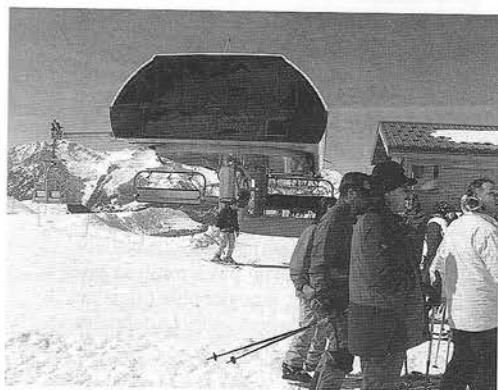
Niekoľko základných technických údajov

Prvý úsek prepája Gulmarg s Aferwatem a vyvezie cestujúcich až do výšky 4 390 m. Lanová dráha má 18 traťových podpier, je dlhá 2,5 km a cestujúci sa prepravujú 36 kabínami.

Know-how, miestna pracovná sila, trpezlivosť, pohotové riešenia – využili sa všetky možné prostriedky na dovršenie diela tohto výnimočného projektu.

Poma a jej dodávateľia (Semer, Comag, Sigma), miestne indické spoločnosti, všetci svorne spolupracovali a usilovali sa, aby sa lanovú dráhu podarilo dokončiť.

Stredisko ponúka najnovšie technologické, kultúrne a športové výdobytky, nad ktorými sa tiahnu nekonečné oblaky indického neba...

■ Vrcholová stanica lanovej dráhy Multix POMA

Kabínková lanová dráha POMA v Gulmargu Kašmír – India

Zariadenie má dva úseky a vyvezie návštevníkov do výšky 4 390 m. Premiér indického štátu Jammu and Kashmir slávnostne otvoril toto pozoruhodné lanové dopravné zariadenie v máji 2005.

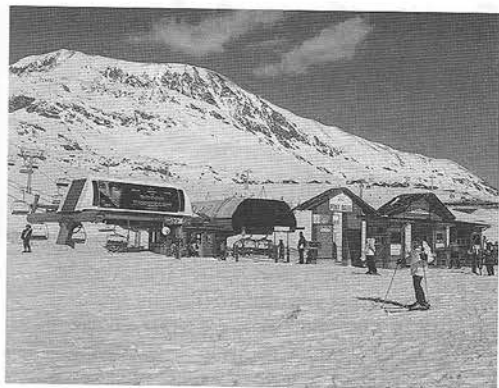
Projekt dostal názov Gulmarg Gondola. Stredisko Gulmarg sa nachádza 40 km od indického mesta Srinagar v štáte Jammu and Kashmir a patrí medzi vyhľadávané indické letoviská. Obľubujú ho najmä tí obyvatelia Indie, ktorí túžia po čerstvom himalájskom vzduchu.

Ide o nádhernú lokalitu neďaleko Nanga Parbatu, kde indický premiér Mufti Mohammad Syeed slávnostne uviedol do prevádzky kabínkovú lanovú dráhu, ktorá sa svojou polohou stala jednou z najvyššie položených zariadení svojho druhu na svete. Firma Poma, poverená prevádzkovateľom strediska Gulmarg, firmou Jammu and Kashmir Cable Car Corporation, začala s prácami na druhom úseku. Výstavba trvala dva roky a ukončila sa v máji minulého roka.

Foto: Poma

■ Lanová dráha Gondola v stredisku Gulmarg

■ Údolná stanica sedačkovej lanovky Multix

■ Kabínky lanovky v garáži

Doppelmayr info

Nové lanové dráhy v slovenských lyžiarskych strediskách

Lanová dráha 4-CLF

Valčianska dolina

V minulom čísle nášho časopisu sme v krátkosti informovali o novopostavenej pevnej lanovke typu 4-CLF vo Valčianskej doline. Pretože ide o najmodernejší typ tohto lanového systému prvý raz postavený na Slovensku, pozrieme sa naň trochu podrobnejšie.

Lanová dráha bola postavená a schválená v zmysle EÚ-smernice 2000/9/EG a návrhu CEN normy. Údolná stanica je riešená ako stanica pohonu. Rám stroja, ako Chair Drive, je uložený na oceľovo-betónovom pilieri. Hnací kotúč s priemerom 4 800 mm pozostáva z jedného kusa vrátane valivých ložísk, klinovej spojky a gumového obloženia. Kompaktný pohon je riešený elektromotorom ABB cez spojku a prevodovku Doppelmayr-Lohman GME 620. Opláštenie pohonu je pekne formované, so zvukovou izoláciou a vetracími otvormi. Prevádzková brzda je hydraulicky riadená a chladená. Bezpečnostná brzda – hydraulicky chladená pôsobí priamo na veniec pohonného kotúča.

Núdzovým pohonom je dieselaagregát so základným rámom vrátane batérií, výfuku a ovlá-

dania. Prostredníctvom elektrického diaľkového ovládania čerpadla a hydrauliky zabezpečuje max. prepravnú rýchlosť 0,8 m/s. Rýchlosť možno plynulo prestaviť. Vratná stanica je riešená ako napínacia. Rám motora so stojanom ložiska sa nachádza na železobetónovom podstavci. Hydraulické napínacie zariadenie je elektricky riadené a má zdvih 4,0 m.

Na trase je 14 plnostenných kónických podpier, 28 ks kladkových batérií a 200 ks dopravných kladiek. Kladkové batérie sú vybavené stále mazanými drážkovými guľovými ložiskami. Telá kladiek sú odliate z vysokohodnotného hliníka, bočné kotúče sú z ocele a kladkové gumené tkanivovú vložkou sú elektricky vodivé. Tlačné kladkové batérie sú vybavené tlmičmi nárazov. Dopravné lano je dlhé 2 800 m, s priemerom 41 mm v nízkorozťažnom prevedení. Celkom 143 kusov komfortných sedačiek typu Doppelmayr E 98/A, rovnaké množstvo závesov s tlmičmi vibrácií a úchyty typu Doppelmayr FG4B zabezpečuje lyžiariom a ostatným prepravovaným osobám bezpečnosť a komfort pri preprave. Nástup je riešený 4-krídlým automatickým usmerňovačom nástupu s riadením a bezpečnostným zariadením. Lanovka na žiadosť investora predbežne nie je vybavená dopravným pásom.

Technické parametre

- šikmá dĺžka	1335,59 m
- prevýšenie	320,00 m
- priemerný sklon lana	24,79 %
- maximálny sklon lana	58,07 m
- prepravný výkon	1 756 os/h
(pri dopravnom páse)	1 985 os/h
- rýchlosť lana	2,3 m/s
(pri dopravnom páse)	2,6 m/s
- čas jazdy	9,68 min
(pri dopravnom páse)	8,56 min

Foto: J. Hulla

■ Vrcholová stanica lanovky - Valčianska dolina

- počet vozňov	143
- odstup vozňov	18,86 m
- postupnosť	8,21 s
(pri dopravnom páse)	7,26 s
- priemer lana	41 mm
- počet podpier	14 ks
- počet kladiek	200 ks
- krútiaci moment	
(stála prevádzka)	194 kNm
(rozbeh)	223 kNm
- výkon motora	
(stála prevádzka)	226 kW
(rozbeh)	261 kW
- núdzová prevádzka	90 kW
- rozpätie	4,8 m

Hoci sa ešte začiatkom januára 2006 betónovali základy pre dopravný pás a robili sa potrebné terénne úpravy, lanovka bola oficiálne schválená a uvedená do prevádzky 16. februára 2006.

Ján Hulla

■ Údolná stanica sedačkovej lanovky vo Valčianskej doline

■ Dr. Bitterl (prvý zľava) odovzdáva zástupcom Snowlandu Ing. Košíkovi (prvý sprava) a p. Cisárikovi symbolickú fľašu šampanského s logom Snowlandu a firmy Doppelmayr

Svetová novinka na Oraviciach

Nová 4-miestna sedačková lanovka s odpojiteľným uchytením a vyhrievanými sedadlami

V prekrásnom prostredí Oravíc vybuodovala spoločnosť Meander Skipark, s. r. o., nové lyžiarske stredisko vedľa moderného areálu krytého kúpaliska s termálnou vodou.

■ **Prezident SR Ivan Gašparovič pri slávnostnom otvorení prevádzky SKIPARK Meander Oravice**

Celkovú architektúru riešila projekčná firma A-typ, architektonický ateliér Prešov, ktorá získala za architektonické riešenie budovy kúpaliska Cenu slovenskej komory stavebných inžinierov za osobitné architektonické riešenie stavebných konštrukčných prvkov.

Súbor troch budov (reštaurácie, požičovne lyžiarskeho výstroja a čerpacej stanice s garážou pre stroje na údržbu zjazdoviek) bol zakomponovaný s miestnosťou obsluhy a s dolnou stanicou 4-miestnej sedačkovej lanovky s odpojiteľným uchytením sedačiek do spoločného funkčného celku. Spoločné parkovisko pre návštevníkov kúpaliska aj lyžiarskeho strediska a minimálna vzdialenosť medzi dojazdom zjazdovky a vstupom do kúpaliska vytvorilo celok, ktorý uspokojí aj najnáročnejšieho zákazníka. Areál sa v krátkom čase stal obľúbeným zvlášť pre návštevníkov z Poľska, ale aj z iných krajín. Po vybudovaní novej cesty, ktorá spája Zuberec s Oravicami, celý región vytvoril komplex lyžiarskych možností pre všetky kategórie lyžiarov.

Vzhľadom na vysokú kvalitu technického riešenia kúpaliska, rozhodla sa firma Meander Skipark pre výstavbu 4-miestnej sedačkovej lanovky s odpojiteľným uchytením vozňov, s mäkkým čalúnením sedačiek. Dolná stanica je riešená osvedčeným systémom Unig s celým prekrytím pohonu a hydraulického napínania. Na jednoduchšej hornej stanici sa použilo odľahčené zakrytie. Na trase je 9 podpier s kladkovými batériami. Konfigurácia terénu umožnila okrem jednej nosnotlačnej podpory použiť len nosné podpory. Technické riešenie celku kladkových batérií, spínacieho aparátu DT 104, rozmiestnenia podpier a použitého typu lana zabezpečuje najvyšší komfort prejazdu vozňov cez kladkové batérie s minimálnymi vibráciami. To zároveň znižuje aj hluk v trase na minimum, čo priaznivo pôsobí na návštevníkov i na životné prostredie v okolí lanovky.

Rýchlosť sedačiek v nástupnom a výstupnom mieste je 1 m/s čo predstavuje vysoký komfort pri nasadaní pre slabších lyžiarov a pre deti. To je aj hlavným dôvodom, prečo sa stále častejšie prevádzkovatelia rozhodujú pre výstavbu sedačiek s odpojiteľnými vozňami.

Novinkou na slovenských zjazdovkách je aj nástup lyžiarov v dolnej stanici kolmo na os lanovky (90° nástup). Tento sa použil preto, aby sa stanica mohla posunúť maximálne dozadu k reštaurácii a súčasne bol vytvorený dostatočný priestor pre zoradenie a nástup lyžiarov cez turnikety. Výstup na hornej stanici je klasický – v smere osi lanovky.

Na záver chcem pripomenúť najnovšiu novinku firmy Doppelmayr – vyhrievanie sedadiel. Firma Doppelmayr dlho používala na sedadlách a opierkach materiál Icolan, ktorý pre svoje izolačné vlastnosti je veľmi obľúbený. Až v poslednom čase začala firma používať aj mäkké sedačky, keď sa našla špeciálna technológia na zabránenie prenikaniu a mrznutiu vlhkosti do sedadiel a chrbtových opierok. Aby sa predišlo tomu, že zákazník si sadne na studenú sedačku, priniesla firma novinku – vyhrievanie sedadiel. Pod každým sedadlom je umiestnená vyhrievacia sieťka veľmi vysokého výkonu. Pri vjazde sedačky do stanice sa pripojí na elektrickú koľaj a cez kabeláž sa vedie elektrický prúd až do sedadiel. Vysoký výkon zabezpečí vyhrievanie sedadla aj pri veľmi nízkych teplotách. Celé zariadenie sa monitoruje počítačovým systémom, aby v prípade vyšších teplôt okolia nedochádzalo k prehrievaniu sedadiel. Pri odjazde zo stanice sa zariadenie odpojí od napätia a vyhrievanie je ukončené. Ukázalo sa, že najmä v tejto zime, keď teploty okolia boli veľmi nízke, vyhrievanie bolo dostatočné a lyžiarmi veľmi obľúbené.

Pri výstavbe lanovky, ktorá prebiehala počas extrémne nízkych teplôt a sneženia, treba vyzdvihnúť prácu kooperujúcich firiem. Absolútne presné a kvalitné vykonanie prác pri výstavbe základov firmou Eko Aqua, dcérskej spoločnosti Meander Skipark a pomoc ATE pri

■ **Pohľad na trať sedačkovej lanovky**

osadení podpier vrtuľníkom vo veľmi nepriaznivom počasí, bolo nevyhnutnou podmienkou pre ukončenie prác ešte v zimnej sezóne. Priebeh a okolnosti výstavby lanovky sú opísané aj v článku *Náš hosť*.

Technické údaje

- výrobca technológie

Doppelmayr Seilbahnen GmbH

- výrobca elektrického

vybavenia Doppelmayr Seilbahnen GmbH

- dĺžka 1 027,31 m

- prevýšenie 230 m

- priemerný sklon 23,12 %

- prepravná kapacita 2 400 os/h

- počet sedačiek 74 ks

- priemer nosno-ťažného lana 38 mm

- rozchod lana na trase 5,20 m

- rozbehový výkon 345 kW

- prevádzkový výkon 278 kW

- dopravná rýchlosť 5 m/s

- čas prepravy 3,74 min

- počet podpier 9 ks

■ **Tomáš Fried**

■ **Súbor budov pre služby a údolná stanica lanovky v stredisku Oravice**

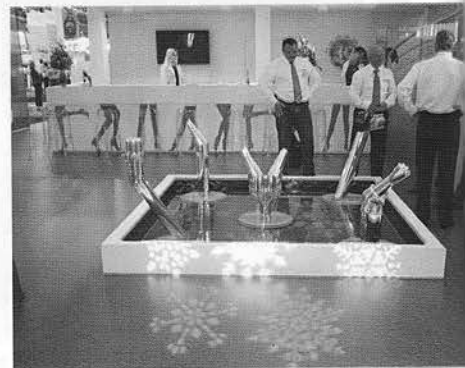
YORK Neige garantuje snehovú pokrývku už 30 rokov

Po úspešnom roku 2005, bohatom na udalosti a projekty, začal sa rok 2006 pre York Neige oslavou 30. výročia „zasnežovacieho biznisu.“ Od roku 1976, teda za 30 rokov, sme aktivitami zameranými výlučne na vysoké výkony a kvalitné služby pre prevádzkovateľov lyžiarskych stredísk dosiahli pozoruhodné výsledky: **više 30 000 snehových diel nainštalovaných vo više 350 kompletných systémoch, ktoré zasnežujú viac ako 2 000 km zjazdoviek.** Rok 2006 ponúka viacero dôvodov na oslavu – 30. výročie vstupu spoločnosti York Neige na trh, olympijský rok s XX. ZOH v Turíne, kde York dodal kompletný systém zasnežovania pre stredisko Sestrières, vstup na nové trhy a, samozrejme, veľtrh SAM 2006.

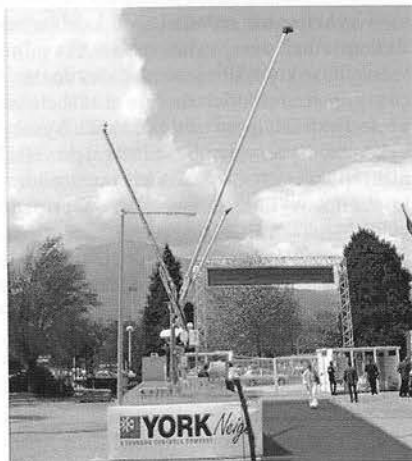
Zasnežovanie v Sestrières – očakávanie naplnené! Zimné olympijské hry Turín 2006 sú už za nami. Olympiáda 2006 bola mixom skvelej organizácie a úžasných športových výkonov. York Neige je veľmi hrdý, že sa prostredníctvom zasnežovacieho systému vybudovaného v rokoch 2004/2005 pre tieto hry podieľal na úspechu súťaží v zjazdovom lyžovaní, ktoré sa konali v stredisku Sestrières. Matka príroda bola opäť nevypočítateľná a prírodného snehu pred začiatkom ZOH napadlo minimum. Zasnežovací systém York bol však schopný vyprodukovať viac ako 1 250 000 m³ kvalitného snehu, a tak kompletne pokryť všetky olympijské zjazdovky. Obavy z ohrozenia uskutočnenia olympiády pre nedostatok snehu, ktoré vyslovili zástupcovia FIS začiatkom januára, sa veľmi rýchlo rozplynuli potom, ako sa naplno prejavili výsledky práce zasnežovacieho tímu a zasnežovacieho systému York. Dňa 17. januára 2006 Gilbert Fellini, člen MOV, mohol po prehládke zjazdových tratí vyhlásiť: „Všetky zjazdovky sú pripravené. Snežné delá vykonali svoju prácu výborne!“ Očakávanie v oblasti pripravenosti olympijských zjazdoviek pre pretekárov

boli splnené a York mohol znovu prehlásiť: „Garantujeme vašu snehovú pokrývku.“

Ani v roku 2006 York nezbúda na svoje krédo prezentované v minulosti – **vyrábať správny sneh, teda sneh v potrebnom objeme a na mieste, kde ho prevádzkovateľ strediska potrebuje.** Tento cieľ je York schopný naplňať ustavičným vývojom a integráciou nových prvkov do zasnežovacích systémov, čo umožňuje zvyšovať ich výkonnosť. V roku 2006 sú to modifikácie snehových diel Rubis a Borax, s typovým označením ST a samostatne stojaci

■ Symbióza prírody s technikou

■ Artiléria York v palebnej pozícii

automat Safyr. Prevádzkovateľom stredísk to umožňuje jednoduchšiu prevádzku systému zasnežovania a efektívnejšie využívanie zdrojov. Tak, ako počas uplynulých 30 rokov, aj v roku 2006 je York pevne odhodlaný prostredníctvom zasnežovacích systémov poskytnúť partnerom špičkové technické riešenia a flexibilné služby.

Malé jubileum oslavuje v tomto roku York aj na Slovensku. V roku 1996, teda presne pred 10 rokmi, v stredisku Jasná spustili prvý plnoautomatický systém zasnežovania York nielen na Slovensku, ale aj v postsocialistických štátoch. V súčasnosti viac ako 240 snehových diel York pokrýva kvalitným snehom takmer 30 km zjazdoviek v 15 zimných stre-

diskách Slovenska, pričom tieto čísla na začiatku tohtoročnej sezóny opäť určite narastú. V tomto roku jubilej etabloval OI Trade víťazstvom v medzinárodnom tendri na dodávku systému zasnežovania pre zimné stredisko Biela Hora na Urale systém zasnežovania York na veľmi zaujímavom novom trhu krajiny, akou Ruská federácia jednoznačne je. Nemalou mierou sa na našich úspechoch a spokojnosti slovenských prevádzkovateľov systémov zasnežovania York podieľajú aj naši kooperanti z renomovaných svetových spoločností KSB a Atlas Copco. Naša vďaka patrí prevádzkovateľom systémov zasnežovania York za dôveru a spomínaným kooperátorom i všetkým ostatným spolupracovníkom za desaťročné konkrétne, verím že kontinuálnu, spoluprácu.

Ondrej Lörinčík
OI Trade, s.r.o.

■ Garanti vašej snehovej pokrývky

■ Na výstave SAM 2006 Grenoble v expozícii York Neige: zľava Miroslav Grešo, riaditeľ ZZ LAVEX, Matúš Lörinčík, OI Trade, Jean Biquet-Mermet, York Neige a Dušan Mikloš, podpredseda ZZ LAVEX

Rubis

Borax

Safyr

10 m ▶

10 m ▶

10 m ▶

6 m ▶

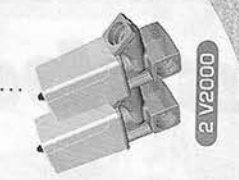
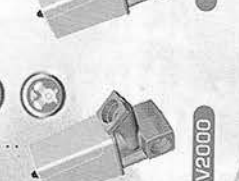
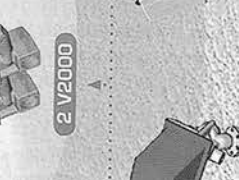
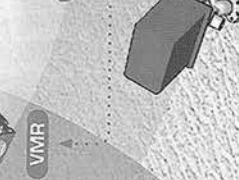
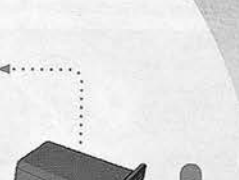
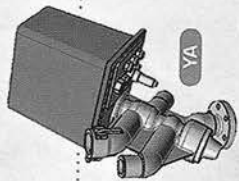
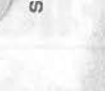
6 m ▶

6 m ▶

6 m ▶

3 m ▶

3 m ▶

YA

YA

YA

YA

YA

YA

YA

YA

YA

YA

YA

YA

YA

2 V2000

2 V2000

2 V2000

2 V2000

2 V2000

2 V2000

2 V2000

2 V2000

2 V2000

2 V2000

2 V2000

2 V2000

2 V2000

YORK Neige est une marque déposée de Johnson Controls. Tous droits réservés. Toute réimpression sans autorisation est formellement interdite. York Neige est une marque déposée de Johnson Controls. Tous droits réservés. Toute réimpression sans autorisation est formellement interdite.

Kässbohrer informuje

Senzačný úspech prezentácie PistenBully 600

Oheň nadšenia ovládol centrálné Alpy. Na predvážacej akcii Fire in Red-Tour, ktorá prešla Európou, malo možnosť viac ako 3 000 profesionálnych pracovníkov zo zimných stredísk urobiť si obraz o novom PistenBully 600.

Aj keď už pred uskutočnením predvážacej akcie Fire in Red-Tour kolovali na trhu isté zaručené správy, nikto presne nevedel, čo firma Kässbohrer skutočne predstaví. Tomu zodpovedalo aj veľké napätie. Dokazujú to vysoké počty návštevníkov akcie Fire in Red v Nemecku, Francúzsku, Rakúsku, Taliansku, Švajčiarsku a v Škandinávii. Mnohí zástupcovia lyžiarskych stredísk, napriek vrcholeniu lyžiarskej sezóny a veľkým cestovným vzdialenostiam, neváhali obetovať čas a zúčastniť sa predstavenia nového výrobku firmy Kässbohrer. Nový PistenBully 600 nadchne už pri prvom pohľade. Svietiaci červená farba signalizuje, že ide naozaj o pravý PistenBully. Výrazné línie, veľkoplošné, hlboko dolu pretiahnuté sklá, ktoré výborne zlepšujú výhľad, ho zreteľne určujú za zástupcu novej generácie.

Už prvé nazretie do kokpitu nového stroja prezradí, o čo tu ide – o ľudí, o ergonomiu – stredobodom je vodič! Od sedadla až po volant boli všetky detaily dôsledne prispôbené potrebám vodiča. Ten má v rozmernej kabíne mnoho miesta a všetko pod dohľadom.

PistenBully 600 je návodom na riešenie, keď ide o ovládateľnosť a jazdný komfort. Pomocou nového panelu ovládania sú jednotlivé funkcie priamo voliteľné bez nebezpečenstva zámery zatlačením tlačidla. Každá funkcia je zobrazená a farebne jednoznačne označená. Jednotlivé sni-

mače poskytujú nielen dôležité informácie, ale aj rýchlu diagnostiku priamo na palubu. Ďalšou inováciou je nový polvolant a joystick, ktoré perfektne sadnú do rúk vodiča.

Pomocou hlavného počítača PSX sú jednotlivé funkcie centrálné riadené - od výkonového a energetického manažmentu cez motor až po hydraulické pojazďové a frézové čerpadlá. Jednotlivé komponenty pojazďovej elektroniky boli pri vývoji koncipované s požiadavkou na maximálnu využiteľnosť, najvyššiu spoľahlivosť a funkčnosť. Všetky komponenty pracujú v prospech vodiča a podporujú jeho efektívnosť pri každej činnosti.

PistenBully 600 s motorom o výkone 400 PS má dlhý dych. Palivová nádrž s objemom 220 l a nízka spotreba mu umožňujú dlhé pracovné časy bez prerušenia. Prídavná nádrž, ktorú možno namontovať ako opciu, zvyšuje celkový objem paliva na 300 l, čo vytvára dostatočnú rezervu aj pri extrémne dlhom nasadení. Optimálnu kvalitu upravovanej trate zaručuje väčšie frézové čerpadlo, ktoré umožňuje Multiflex fréze pracovať s otáčkami valcov až 1 850/min.

Posaďte sa do PistenBully 600! Očarenie sa začína už pri nastupovaní a stúpa s naštartovaním motora. Pozor! Už nebudete chcieť vystúpiť!

Čo povedali o novom PistenBully 600 zástupcovia rôznych lyžiarskych stredísk?

Andermatt Gotthard Sportbahnen AG, Švajčiarsko

Fredi Nager, vedúci dielni:

„Prostredníctvom veľkých okien a výborného osvetlenia mám výborný prehľad cez deň i v noci. Vozidlo jazdí veľmi spoľahlivo. S motorom Mer-

■ Fredri Nager a Carlo Danioth z Andermatt Gotthard Sportbahnen sú nadšení novým PistenBully 600

cedes je možné znížiť počet náhradných dielcov, nakoľko tieto sú kompatibilné s PistenBully 300 Polar. S novým diagnostickým systémom možno chyby, ktoré sa prípadne vyskytnú, veľmi rýchlo a presne vyhľadať.“

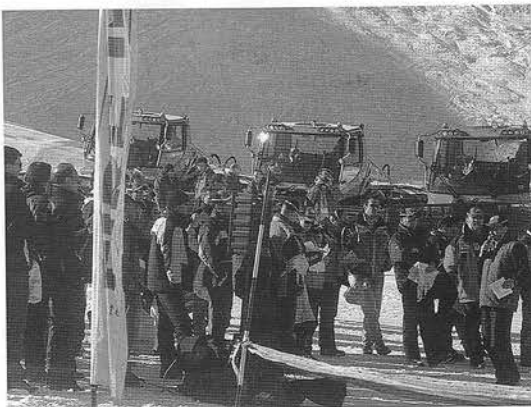
Carlo Danioth, vedúci zasnežovania a úpravy zjazdoviek:

„Pre mňa je hospodárnosť vozidla veľmi dôležitá. Naše požiadavky na spoľahlivosť, nízku spotrebu paliva a plošný výkon sú úplne splnené. Vozidlo je veľmi ľahko ovládateľné a veľmi pohyblivé. V našom vysokoalpском prostredí je vysoká stúpavosť a veľká tlačná sila nevyhnutnosťou. Firma Kässbohrer je spoľahlivý partner, ktorý v každom čase stojí za mnou.“

Lanovky Folgarida a Marilleva, S.p.A., Taliansko

Roberto Tommaselli, vedúci zjazdoviek:

„Kabína vozidla je fenomenálna. Všetky obslužné prvky sú jednoducho dosiahnuteľné a prístroje sú vždy v zornom poli vodiča. Kabína je veľmi priestraná, výhľad vynikajúci. Kässbohrer opäť odviezol skutočne vynikajúcu prácu. Ovládanie PistenBully 600 je veľmi dobré. Spotreba paliva je nižšia ako pri porovnateľných iných strojoch. Tlačná sila je beštiálna. Vidno, že naladenie celého

■ Aj vo Francúzsku bola Fire in Red-Tour stále dobre navštevovaná

■ Pokoj pred útokom. Vozidlo bez kompromisov - nový PistenBully 600

Záujem o kvalitu a spoľahlivosť rastie

Tak, ako je už dobrým zvykom firmy Kässbohrer, prostredníctvom svojho zastúpenia na Slovensku firmou Termont opäť pozvala nielen skalných, ale aj nádejných priateľov na stretnutie v príjemnom prostredí. A že záujem o produkty PistenBully rastie, potvrdzujú aj počty účastníkov. V minulom roku v Jasnej sa akcie zúčastnilo vyše 120 záujemcov z 35 lyžiarskych stredísk a v tomto roku to už bolo viac ako 160 z 50 stredísk! Pre taký veľký záujem musela byť akcia rozdelená do dvoch dní - 13. a 14. marca 2006.

■ Bohatá účasť na predvážacej akcii firmy Kässbohrer v stredisku Tále

strediť sa len na prácu s radlicou a frérou. Veľkou výhodou oproti konkurenčným riešeniam je jednoduchá demontáž z vozidla. V období, keď nie je potrebné používať navijak, odľahčené vozidlo je pohyblivejšie a jazdí s nižšou spotrebou. Rozšírený je aj elektronický zabezpečovací systém sledovania pohybu lana v navijaku a vyhodnocovanie poškodenia lana. Vodič má tak spoľahlivejšie informácie o stave navijaka a lana.

Zaujímavé inovačné prvky sa objavili aj na zadnej snehovej fréze Multiflex. Aj napriek zosilneniu rámu frézy dosiahlo sa zníženie jej tiaže. Doplnené boli ďalšie stranové finišery. Kvalitu činnosti frézy zvyšuje kratší zadný nosič náradia a upravené frérové valce pracujúce s vyššími otáčkami. Zadná nastaviteľná klapka zabraňuje vyhadzovaniu zmrznutých snehových kusov a ich vrátením k frérovým valcom dochádza k zjemňovaniu snehu. Časti, kde dochádzalo k namrznutiu snehu na fréze, a tým jej oťaževaniu, sú prekryté špeciálnymi pružnými plastovými krytmi, ktoré spôsobujú samočistenie frézy.

Najväčší záujem však bol o praktické ukážky činnosti vozidla. Veď nie každý vodič snežného pásového vozidla má možnosť pracovať v takom prepychu, ako je to práve na Tálloch. Kým si záujemcovia po jednom v praxi vychutnávali radosť z ovládania 330-koňového motora Mercedes-Benz, ostatní v príjemnom prostredí reštaurácie s veľkým záujmom sledovali na televízore a počítači prezentáciu novej generácie vozidiel PistenBully. V druhej odbornej diskusii sa živo zaujímali aj o najpodrobnejšie detaily. Prakticky zo všetkých bolo cítiť dôveru k firme Kässbohrer, ktorej filozofiou nie je len vyrobiť a predať, ale stále sa komplexne starať o svojho zákazníka. Či je to už v oblasti lepšieho využitia vozidiel, zlepšenia kontrol a prehľadov vozidiel, možností a schopností servisu, alebo aj v informovaní o novinkách, ktoré firma Kässbohrer pripravila a pripravuje do ďalšej sezóny. Preto sa už všetci tešíme na ďalšie najbližšie stretnutia, pri ktorých bude určite jedno aj s novou šesťstovkou. ■

Richard Pilník

■ Aj Roberto Tommaselli hodnotí PistenBully 600: „Kompletne super!“

vozdila je zmenené. Jazdí spoľahlivo a má výbornú stúpavosť. Na mňa osobitne zapôsobil maximálny krútiaci moment pri nízkych otáčkach, veľkoplošné sklá, osvetlenie a veľmi dobré odhlučnenie kabíny.“

Technické údaje PistenBully 600

Rozmery

- šírka bez pásov	2 500 mm
- s kombi pásmi	4 202 mm
- s oceľovými pásmi	4 202 mm
- finišerov Multifrézy	5 400 mm
- výška s navijakom (PB600W)	3 280 mm
- výška s odklopenou kabínou	3 360 mm
- výška bez pásov a navijaka	2 880 mm
- dĺžka s radlicou a Multiflexfrézou	10 075 mm
- priechodnosť nad terénom	350 mm
- úložná plošina	2 250 x 1920 mm

Motor

- typ	Mercedes-Benz OM 460 LA
- počet valcov	6
- objem valcov	12,8 l / 12 800 cm ³
- výkon podľa ECE	295 kW (400 PS)
- spotreba paliva	
1 900 Nm pri 1 300 ot/min	od 20 l
- objem palivovej nádrže	220 l
- prídavných	80 l

Brzdy

- bez opotrebovania pomocou hydrostatického pojazďového pohonu dvoma lamelovými parkovacími brzdami

Elektrika

- prevádzkové napätie	24 V DC
- alternátor	28 V DC / 140 A
- akumulátor	2x12 V DC / 135 Ah
- spúšťač prúd za studena	600 A

Tiaž

- tiaž s kombi pásmi	7 100 kg
- tiaž s oceľovými pásmi	7 300 kg
- celková tiaž s PZ	11 000 kg
- nosnosť plošiny bez navijaka	1 500 kg

Prevádzkové údaje

- plynulá zmena rýchlosti	0 - 23 km/h
- merný tlak s kombi pásmi	0,051 kg/cm ²
- merný tlak s oceľovými pásmi	0,053 kg/cm ²
- plošný výkon	96 000 m ² /h

Dušan Mikloš

Príkladným hosťiteľom sa stalo lyžiarske stredisko Tále pri Podbrezovej. Generálny riaditeľ Tále, a. s., Ing. Ľuboš Ďurindák slovnou previedol účastníkov stretnutia nielen samotným moderným lyžiarskym strediskom, ale aj u nás ešte nie úplne bežným golfovým areálom. Medzi iným sa hrdo popýšil aj poslednou novinkou firmy Kässbohrer - úplne novým navijakovým PistenBully 300W Kandahar. A práve na ten sa tešila po oba dni väčšina zúčastnených.

Firmu Kässbohrer so súčasnými novinkami ponúkanými na svetovom trhu predstavili pre väčšinu už dobre známi obchodní zástupcovia Susanne Polak a Steve Junghans. Samozrejme, všetkých jemne pošteklili aj prvými informáciami o práve uvedenej novej generácii snežných pásových vozidiel PistenBully 600. V rámci akcii Fire in Red postupne spoznáva silu firmy Kässbohrer celá lyžiarska Európa. Naším zákazníkom a priateľom zatiaľ túto akciu pripomenula krásna darčeková čiapka. Samotné vozidlo PistenBully 300W detailne predstavil hlavný mechanik firmy Georg Miller. Popísal všetky novinky a vylepšenia na vozidle oproti predchádzajúcim typom z rady 300. Najväčší záujem účastníkov bol práve o navijak. Kým pred 10 rokmi boli na Slovensku iba dve navijakové vozidlá, len v poslednej lyžiarskej sezóne dodala firma Termont štyri úplne nové a dve repasované navijakové vozidlá. V súčasnosti sa na slovenských zjazdovkách využíva v rôznom rozsahu viac ako 20 takýchto vozidiel. Prevádzkovatelia pochopili, že pomocou navijaka môže vozidlo začať pracovať už pri prvých snehoch bez poškodzovania zjazdovky a samotného vozidla. Pomáha predĺžovať sezónu a zvyšuje bezpečnosť lyžiarov v kritických miestach zjazdoviek (zlomy, hrany, zúžené miesta). Čo je tiež veľmi dôležité - zvyšuje bezpečnosť prevádzky vozidla a vodiča.

Využitelná dĺžka lana je až 1 000 m, čo pri vhodnom rozmiestnení kotviacich bodov postačuje prakticky pre všetky slovenské lyžiarske strediská. Silu v ťahu lana 4 tony možno využívať v troch stupňoch podľa strmosti zjazdovky. Citlivou reguláciou sily v lane a rýchlosti pojazdu možnosťou natáčania sa bez obmedzení v ľubovoľnom smere, umožňuje vodičovi sú-

TATRAPOMA

v ruskom Petrohrade

Skutočnosť, že lyžiarsky šport sa značne rozvíja aj v oblastiach, v ktorých nie sú ideálne prírodné podmienky, potvrdzuje aj skutočnosť, že v okolí ruského Petrohradu v poslednom období vyrástlo niekoľko zimných stredísk, niektoré aj s celoročným využitím. Doteraz to boli menšie strediská vybavené jednoduchými zariadeniami s malou prepravnou kapacitou.

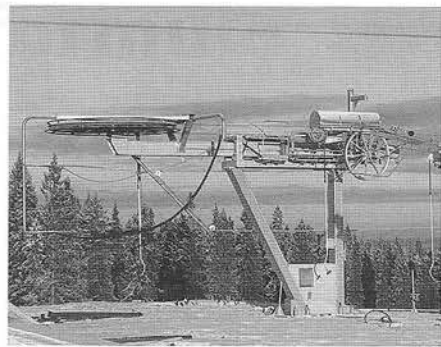
Enormný záujem o lyžiarsky šport čoraz viac podnecuje investorov na výstavbu nových lyžiarskych stredísk vyššej kvalitatívnej úrovne s komplexným vybavením. Jedným z nich je stredisko Ozon situované asi 70 km severovýchodne od Petrohradu na pahorku Igora v nadmorskej výške 102 m. Zaujímavosťou je, že podložie terénu tvoria tekuté piesky. Pre zatraktívnenie terénov na lyžovanie sa museli realizovať rozsiahle úpravy, premiestniť a opätovne zhutňovať tisíce kubíkov zeminy (piesku). S cieľom získať potrebné prevýšenie staníc a vytvorenie priestoru pre vrcholové stanice dopravných zariadení a pre zjazdové trate, urobili celoplošný násyp s výškou 15 m

(pôvodne plánovaných 25 m). O zložitých geologických pomeroch a náročnosti výstavby hovorí skutočnosť, že všetky základy traťových podpier a staníc sú postavené na oceľových pilótach. Dopravné zariadenia – dva lyžiarske vleky a dve sedačkové lanovky sú hviezdicovo usporiadané, čo zabezpečuje maximálne využitie prírodných terénov.

Prioritným dopravným zariadením je štvormiestna sedačková lanová dráha s pevným uchytením vozňov na dopravné lano. Poháňacia stanica s napínaním a synchronizačným pásom typu Gama je v údolnej stanici. Zaujímavou riešenou je vrcholová stanica, kde je umiestnená medzistanica, z ktorej vystupujú lyžiari a vratná stanica je umiestnená výškovo nižšie – na úrovni hotelového komplexu, čím sa umožňuje aj preprava hotelových pasažierov na lyžiarske svahy, ale aj lyžiarov vracajúcich sa do hotela.

Dvojmiestna sedačková lanovka má taktické poháňacie a zároveň napínavé stanice typového označenia Gama umiestnené v údolnej stanici. Prepravná kapacita lanoviek je 3 600 osôb za hodinu.

Doplňujúcimi zariadeniami sú dva lyžiarske vleky, jeden s pevným uchytením vlečných zariadení na dopravné lano typu FP, druhý – zalomený lyžiarsky vlek je typu H, teda s odpojiteľnými vlečnými zariadeniami. Oba vleky majú tzv. pevné vratné stanice, ktorých konštrukčné usporiadanie umožňuje vystupovanie lyžiarov bezprostredne vo vrcholovej stanici na úrovni vratného kotúča. Vratná stanica lyžiarskeho vleku s odpojiteľnými vlečnými zariadeniami je navyše vybavená tzv. zariadením DDH, ktoré odpája vlečné zariadenia od ťahu lana a umožňuje pohodlnejšie a bezpečnejšie vystupovanie lyžiara. Takéto usporiadanie s pevnými vratnými stanicami bolo podmienené najmä stiesnenými pomermi na plató, kde sú umiestnené výstupné stanice. Stredisko má vybudované kompletné technické zariadenia

■ Vratná stanica s DDH lyžiarskeho vleku H 100

nie, vrátane vodnej nádrže. Vybudovali ho približne za 18 mesiacov. Prevádzka sa začala na začiatku tohto roka, hoci iba za pomoci náhradných prúdových zdrojov (2x 500 kVA), keďže do komplexu patrí aj výstavba účelovej elektrocentrály na báze plynu, ktorú mali ukončiť v marci tohto roka.

O význame strediska hovorí skutočnosť, že slávnostného uvedenia do prevádzky sa osobne zúčastnil aj prezident Ruskej federácie Vladimir Putin.

Technické parametre dopravných zariadení

Lyžiarske vleky:	H 100	FP
- šikmá dĺžka	524 m	297 m
- prevýšenie staníc	91 m	53 m
- prepravná kapacita	900 os/h	800 os/h

Lanové dráhy:	TS2	TS 4p
- šikmá dĺžka	945 m	633 m
- prevýšenie staníc	120 m	78 m
- prepravná rýchlosť	0 – 2,3 m/s	0 – 2,6 m/s
- prepravná kapacita		
s lyžiarmi	1 200 os/h	2 400 os/h
- počet vozňov	138	82
- priemer		
dopravného lana	33,5 mm	40,5 mm
- výkon el. motora	80	95
- napínanie		
hydraulické		v údolnej poháňacej stanici

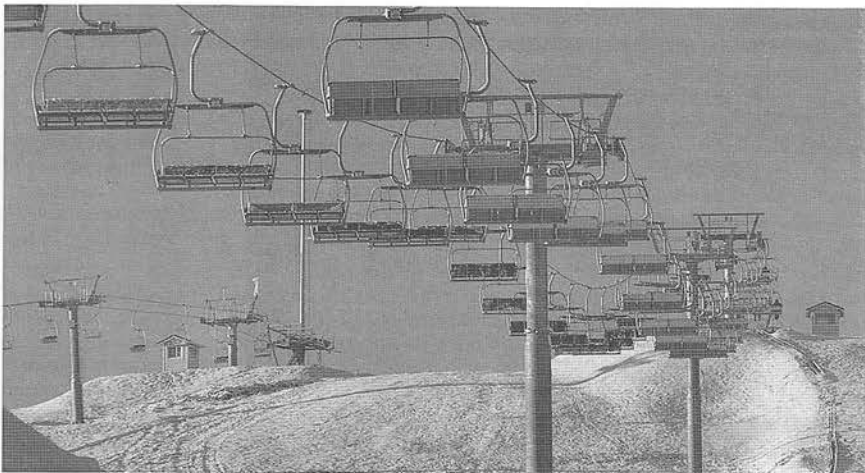
Ladislav Mačičák

■ Poháňacia stanica Gama TS 4p

■ Vratná stanica lanovky TS2

■ Vrcholové plató v stredisku OZON

Z informácií spoločnosti

V dňoch 28. - 31. marca 2006 sa zúčastnili topmanažéri z lyžiarskych stredísk Tatrawest Zuberec, Jasenská dolina, Veľká Rača, Kubínska hoľa, TLD Vysoké Tatry, Vrátna, Park Snow Donovaly, Pezinská Baba a Ski Park Ružomberok na poznávacej akcii v rakúskych Alpách. Organizátorom tohto podujatia bola rakúska firma Sun Kid, dodávateľ dopravníkových pásov a prvkov pre lyžiarske školy a škôlky a spoločnosť Sitour Banská Bystrica.

Cieľom akcie bola prezentácia produktov spoločnosti Sun Kid priamo v teréne v strediskách Fiss-Ladis – Serfauss. Areál Fiss-Ladis – Serfauss

vznikol ukázkovou spolupracou a prepojením osobnými horskými dopravnými zariadeniami troch susediacich stredísk. Vytvorením spoločnej firmy sa vyriešilo zabezpečenie fungovania strediska z hľadiska jeho dopravných a technických funkcií. O všetky doplnkové služby sa stará druhá spoločnosť – lyžiarska škola.

Spoločnosť Sun Kid sa mala skutočne čím pochváliť, pretože vďaka jej produktom je v tomto areáli vytvorená dokonalá lyžiarska škola. Škola využíva mierne svahy strediska a rozprestiera sa na pomerne veľkom území. Práve priestorová dispozícia umožňuje učiť sa lyžovať všetkým vekovým skupinám. Priestor lyžiarskej školy je dokonale poprepájaný dopravníkovými pásmi rôznej dĺžky, čo umožňuje začínajúcim lyžiarom voľný pohyb po areáli školy. Dominantným prvkom lyžiarskej školy je však areál pre najmenšie deti. Tento areál je z diaľky viditeľný vďaka pestrofarebným figúrkam, ktoré tvoria slalomové prvky pre najmenšie deti a zároveň spôsobujú, že deti sa pri lyžovaní zabávajú. Okrem figúriek sa o ich zábavu stará aj maskot školy, ktorý s nimi tancuje, spieva a vyplňa čas medzi výučbou. Z praktického hľadiska môžeme zhrnúť, že vďaka produktom spoločnosti Sun Kid je lyžiarska škola zárukou zábavy, pohodlia a bezpečnosti pre lyžiarskych začiatočníkov, ako aj pre mierne pokročilých lyžiarov.

Na Slovensku môžeme v praxi podobný areál vidieť v stredisku Park Snow Donovaly – lyžiarska škola Patty Ski, ktorá tiež prostredníctvom spoločnosti Sitour odoberala produkty spoločnosti Sun Kid. Veríme, že takýchto areálov bude na Slovensku pribúdať.

Akcia v Rakúsku pokračovala v stredisku Obertauern, ktoré nás fascinovalo dokonalou prepojenosťou osobnými horskými dopravnými zariadeniami a širokou škálou lyžiarskych tratí rôznej náročnosti. Návšteva strediska bola zameraná na obhliadku informačných systémov Sitour a zabezpečovacích systémov Meingast.

Sme presvedčení, že návštevy alpských stredísk sú pre naše lyžiarske strediská veľkým prínosom, pretože práve od nich sa môžeme veľa naučiť. Aj to je spôsob, ako zdokonaľovať naše vlastné lyžiarske strediská. ■

sitour

Dňa 7. marca 2006 sa v lyžiarskom stredisku Park Snow Donovaly, v areáli lyžiarskej školy Patty Ski, pod hlavičkou spoločnosti Sitour a Leasingu Slovenskej sporiteľne, uskutočnila predvážacia akcia dopravníkových pásov SunKid. Spoločnosť Sitour je výhradným zástupcom rakúskej firmy SunKid na Slovensku a pripravila pre pozvaných účastníkov zaujímavý celodenný program. Prezentácie sa zúčastnili zástupcovia viacerých lyžiarskych stredísk na Slovensku, ako aj niekoľko lyžiarskych škôl – spolu 56 účastníkov.

Pozvaní hostia akcie mali možnosť vidieť fungovanie a využívanie dopravníkového pásu, nazývaného tiež čarovný koberec priamo v areáli lyžiarskej školy, kde sa dva čarovné koberce spoločnosti SunKid stali súčasťou výučbového progra-

mu pre malých i veľkých lyžiarov. Ich cieľom je uľahčiť lyžiarom prvé a náročné kroky lyžovania prostredníctvom zábavy a komfortu.

Časť prezentácie bola venovaná ukážke značenia lyžiarskych tratí, ktoré taktiež zabezpečuje firma Sitour. Doteraz vyprodukovali asi 1 200 ks rôznych druhov značeni lyžiarskych tratí.

Neskôr, v príjemnom prostredí koliby Goral, zástupca Leasingu Slovenskej sporiteľne predstavil možnosti financovania a dlhodobého splácania dopravníkového pásu, ako aj iných zariadení potrebných pre lyžiarske stredisko. Prezentáciu ukončila prehliadka strediska a novej kombinovanej lanovej dráhy Telemix na Novú hoľu. ■

sitour

Koncom roka 2005 nainštalovala firma Sitour Banská Bystrica informačné terminály do obcí Donovaly a Zuberec. S týmito terminálmi môžu teraz obce prehľadne a interaktívne prezentovať široké spektrum služieb. Nezávisle od otváracích časov informačných centier poskytujú tieto terminály 24 hodín denne kompletné informácie o destinácii a ubytovacích kapacitách. Osvetlené pole hotela alebo iného zariadenia je niečo ako veľká vizitka, ktorá podáva informácie o jeho obsadenosti, vybavení a službách. Farebne osvetlené miesta na mape ukazujú, kde sa nachádza vybraný hotel, penzión alebo poskytovateľ služieb. Terminál je vybavený telefónnym prístrojom, vďaka ktorému si hosť môže zadarmo zavolať priamo do vybraného zariadenia a dohodnúť si ubytovanie. Ide o optimálnu kombináciu rýchleho nájdenia lokálnych informácií a jednoduchej obsluhy pre zákazníka, ktorý vyhľadáva služby a informácie v týchto lokalitách. ■

sitour

Ako je už zvykom z minulých lyžiarskych sezón, aj v zimnej sezóne 2005/2006 množstvo stredísk využilo prostredníctvom spoločnosti Sitour dodávky produktov Meingast – zimná technika, ktoré už niekoľko rokov presvedčajú prevádzkovateľov zimných areálov o svojej kvalite dlhou životnosťou. Bezpečnosť návštevníkov pri zdoľávaní zjazdových tratí si tak zvýšili napri-

klad strediská Park Snow Donovaly, Revúcky Raj – Liptovské Revúce, Snowland Valčianska dolina, Vrátna free time zone, Snowparadise Veľká Rača – Ošadnica či novootvorený lyžiarsky areál Meander Ski Park Oravice. Najväčší záujem v tejto sezóne bol zaznamenaný pri reflexných sieťach vhodných okolo zasnežovacích diel, pri kovových oplátkoch alebo ochranných protinárzových formách. Okrem produktov zvyšujúcich bezpečnosť návštevníkov si niektorí prevádzkovatelia (Jasenská dolina, Ski Makov alebo Funpark Patty Ski Donovaly) zvýšili atraktivnosť areálov veselými detskými figúrkami SunKid.

Najprv pozeraj, potom chod! Look B4 you go!

Rakúske štátne riaditeľstvo lesov, podporované ústredím Štátneho poľovníckeho zväzu, Komorou poľnohospodárov Rakúska, Rakúskym alpským zväzom, Kuratóriom Sicher Leben, Rakúskymi lanovými dráhami a firmou Sitour zorganizovalo akciu na tému lyžovania vo voľnej prírode pod názvom Minimalizmus ako základný koncept.

Stále viac lyžiarov a snoubordistov už po desiatej jazde do údolia na hladkej zjazdovke láka vzrušenie z lyžovania vo voľnej prírode. To so sebou, samozrejme, prináša problémy spojené vo vysokohorskom prostredí s nebezpečenstvom spustenia lavín, úrazov pri pádoch a pod hranicou lesa problémy z narušovania životného prostredia lesnej zveri a škodách na lesných porastoch.

Trend

Rozhodujúcim pri tomto novom trende môže byť vplyv megacoolových reklamných spotov, či znovuoobjavovanie počiatkov lyžovania mimo preplnených a perfektne upravených zjazdoviek. Dôvodom môže byť aj chuť na voľnú jazdu v prašane, snaha zanechať vlastné stopy v hlbokom snehu alebo jednoducho len vychutnanie si zážitku z bezhraničnej voľnosti.

Konflikt

V dôsledku stále narastajúceho počtu lyžiarov vo voľnej prírode, predovšetkým z radov snoubordistov, sa vyostrujú s tým súvisiace problémy. Sú to priame i nepriame škody na mladých lesných porastoch, rušenie zveri a hrozba ďalších následkov.

Situácia

„...Vidí sa mi, že budúcnosť bývala kedysi lepšia...“, týmto ironickým výrokom Karla Valentina o scenári budúcnosti by sa dala opísať východisková situácia pre vznik akcie Look B4 you go. Čo jej vzniku predchádzalo?

- Starosti, nepokoj, bezradnosť a rezignácia vlastníkov lesa a poľovníkov.
- Zlé svedomie prevádzkovateľov lanových dráh a vlekov?
- Stále viac lyžiarskych stôp v panenskej prírode a v chránených lesných územiach.
- Koniec problémov v nedohľadne.
- Sud pušného prachu!
- Tak to predsa riešime spoločne!

Riešenie

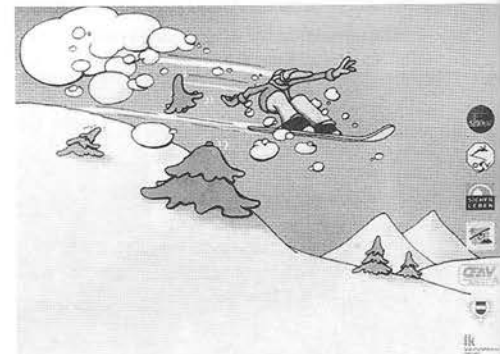
Skôr, ako by malo prísť k úplnému vyostreniu sporov medzi vlastními lesa, poľovníkmi a prevádzkovateľmi lanoviek a vlekov, prijatím tejto akcie sa dokumentovalo riešenie a našla sa cesta pre ich priateľské spolunažívanie.

Look B4 you go hlása: Človek – zver – príroda – sú jedna rodina. Poukazuje na to, že:

- aj lesná zver potrebuje svoj životný priestor, aby prežila v tvrdých zimných podmienkach;
- aj mladé stromčeky chcú vyrásť, aby mohli odolávať vetru a nečas a neskoršie ako horské svahy aj vás chrániť pred zosuvmi skál a pred lavínami;
- vo voľnom lyžiarskom teréne číha na lyžiarov množstvo skrytých nebezpečenstiev.

Cieľom akcie je vyvolať pocit zodpovednosti bez nariadení a zákazov. Nikto nebude odsúdený, nikto nebude pranierovaný. Základnou myšlienkou je, že výchovný efekt sa lepšie dosiahne prostredníctvom vtipnej reklamy na ochranu lesa a lesnej zveri, bez úradných, slabosledovaných zákonov a pokynov.

Vyznávači zimných športov by mali byť sami privedení k premýšľaniu nad tým, čo spôsobia, keď vyrušia zver mimo zjazdovky a privedú ju

■ Nechajte mladý les vyrásť!

k smrteľnému úniku. Čo bude s mladým porastom stromov, s polámanými vrcholcami poškodenými ostrými hranami lyží. V neposlednom rade ide aj o vlastné ohrozenie. Voľný lyžiarsky terén nie je ani označený, ani kontrolovaný a zabezpečený. Zasnežené ploty, pne, pretŕčajúce konáre sú klasickými príčinami úrazov pri lyžovaní vo voľnej prírode.

Koncept

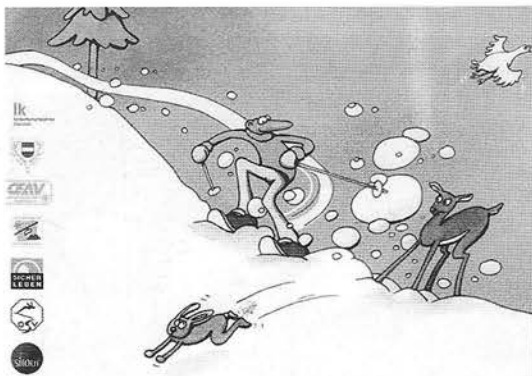
Akcia Look B4 you go je rozložená na obdobie troch rokov. Vtipné názorné ukážky sú zamerané na základnú problematiku: Les – lesná zver – bezpečnosť – a mali by byť vnímané ako pozitívna kampaň. V rakúskych lyžiarskych strediskách budú na strategických miestach (prístupové cesty, potenciálne prístupy na otvorené svahy) umiestnené profesionálne vyhotovené plagáty s touto tematikou. K tomu prispeje ešte rozsiahla propagácia prostredníctvom Rakúskeho zväzu lanových dráh a Rakúskeho alpského združenia, a to v tlačí, na veľtrhoch a v školách.

Túto tému v budúcnosti zaradia do vzdelávania vedúcich prevádzok v lyžiarskych strediskách a v krátkom čase aj do výučby lyžiarskych inštruktorov. Aj v novoprijatom predpise o bezpečnosti premávky pre lyžiarov bude tejto téme venovaný príspevok. Správu o akcii uverejnil aj časopis Ski Austria. Napokon, šírenie akcie Look B4 you go má byť jedným z kritérií pri priznávaní hviezdíček v kategorizácii lyžiarskych stredísk.

Resumé

Posúdiť, či akcia bola úspešná alebo nie, bude možné až po niekoľkých rokoch. Predbežne tu zostáva radosť z toho, že v spolupráci s firmou Sitour, odborníkom na skicirkus, sa podarilo umiestniť názorné ukážky s minimálnymi nákladmi tam, kde je to najúčinnšie - v skiaréne.

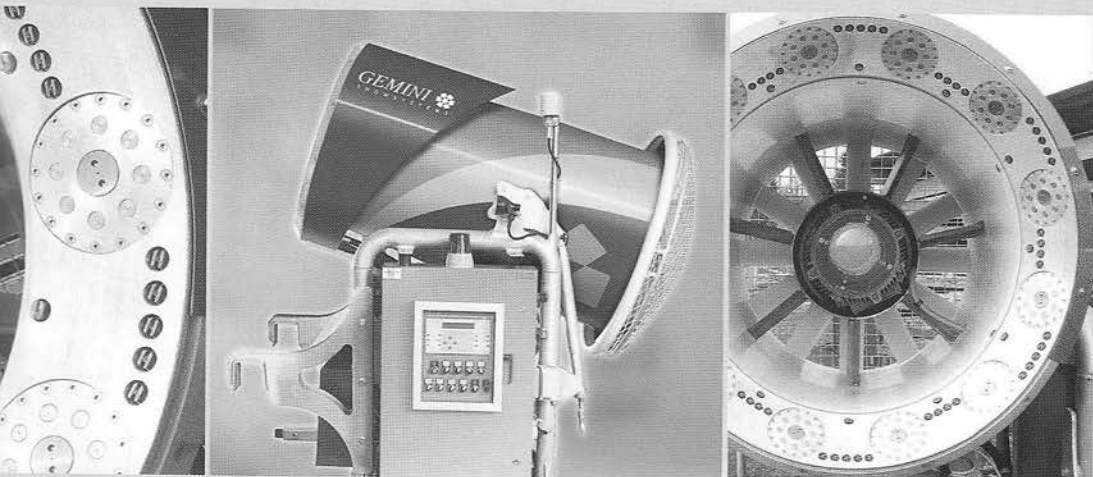
Prevzaté z časopisu: SI 8/2005
Preklad: Eva Bajčiová

■ Rešpektujte životný priestor zvierat!

GEMINI PERINBABA

zjednocuje prednosti ventilátorových diel s jemnými aj hrubými dýzami. Pri hraničných teplotách (-1°C až -3°C) využíva okruhy jemných dýz produkujúcich rýchlo mrznúce drobné kvapôčky. Pri nízkej teplote sa spúšťajú dýzy s veľkými otvormi, čo umožňuje nárast snehových kryštálov a tým vysokú produkciu kompaktného, kvalitného snehu. Veľkosť snehových kryštálov sa optimálne prispôbuje teplote prostredia.

Nenákladná výroba snehu tyčami GEMINI

Takmer bezúdržbové tyče s dlhou životnosťou produkujú sneh vynikajúcej kvality a spotrebujú len 600 l vzduchu za minútu a 4 kW na výkone komresora. Tyče GEMINI sa vyrábajú s vymeniteľnými a pripájacími dýzami.

Rýchlospojová dýzová hlavica má patentovaný nukleátorový systém s prietokovým vyhrievaním.

GEMINI zasnežovacie systémy

Obsiahla paleta produktov pre optimálne koncepcie.

GEMINI ponúka kompletnú paletu produktov potrebných k výrobe snehu. Tá zahŕňa ventilátorové a kopijové (tyčové) snežné delá, čerpacie a kompresorové stanice, riadiace jednotky pre automatické systémy, osvetlenie zjazdoviek, riadiace systémy, nápojné miesta - šachty, hydranty a príslušenstvo. To umožňuje vypracovanie optimálnej koncepcie kompletného zasnežovacieho zariadenia.

Riešenia pre Vás, podľa Vašich prianí... ...aby sme Vás prepravili až do Vašich domovov!

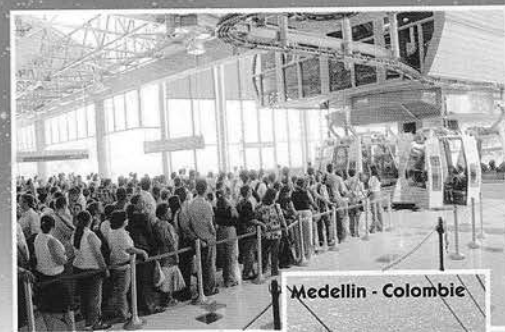
Od vrcholcov hôr až po metropoly, od Álp až po Andy... Naše dopravné zariadenia prepravujú za rok viac ako 12 miliónov osôb, tak ako je to v Medellin, 365 dní v roku, 20 hodín denne, pri zabezpečení prevádzkovej pripravenosti na 99,8 %!

Pretože dnes Vás prepravujeme až k Vám domov. A s radosťou.

www.poma.net

Les Arcs - France

Medellin - Colombie

Quito - Equateur

Esparreguera - Espagne

POMA

TECH-MONT, s. r. o.
Výhradný zástupca pre SR a ČR
a vykonávateľ leteckých oráč
Levocká 3312/27
058 01 POPRAD, Slovensko
tel.: 00 421/52 7721 669 tel./fax: 00 421/52 7721 649
e-mail: poma@techmont.sk * <http://www.techmont.sk>

**TECH
MONT**